

Maunulan aluesuunnitelma 2012–2021

Maunulan aluesuunnitelma 2012–2021

Vastuuhenkilö:	Petri Arponen, puh. (09) 310 38955
Julkaisija:	Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Teksti:	Tommi Kärki, Tiina Saukkonen
Visualisointi:	Jyrki Ulvila, Paula Leppänen, Tommi Kärki
Taitto:	Mikko Peltonen
Pohjakarttamateriaali:	Kaupunkimittausosasto, Helsinki (022/2011)
Muut kuvat:	Tommi Kärki, Tiina Saukkonen
ISBN:	978-952-272-131-0 (verkkoversio) 978-952-272-130-3 (painoversio)
ISSN:	1238 - 9579
Tulostus:	Kopio Niini Oy
Painos:	50 kpl

MAUNULAN ALUESUUNNITELMA 2012–2021

Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2012:1
ISBN: 978-952-272-130-3

Suunnitelman laatiminen, osallistujat ja vuorovaikutus

Aluesuunnittelun tavoitteena on, että kaupungin yleisiä alueita kehitetään pitkällä aikavälillä tasavertaisesti eri kaupunginosissa. Keväällä 2008 alkanut työ on tehty luonnonhoidon osalta katu- ja puisto-osaston omana työnä. Katujen ja rakennettujen puistojen osuudesta on vastannut konsultti WSP Finland Oy. Työtä on ohjannut katu- ja puisto-osastolla aluesuunnittelija Petri Arponen, luonnonhoidon osalta luonnonhoidon suunnitteluvastaava Tiina Saukkonen ja katualueiden osalta työssä mukana on ollut suunnitteluinsinööri Marko Jylhänlehto.

Aluesuunnitelman käyttäjäkysely suoritettiin syksyllä 2008. Kyselyn tulokset ja alueen analyysi esiteltiin asukkaille tammikuussa 2010 järjestetyssä asukasnäyttelyssä. Aluesuunnitelmaluonnosta esiteltiin asukkaille toukokuussa 2010 järjestetyssä asukastilaisuudessa. Suunnitelmaluonnos lähetettiin Helsingin kaupungin sisäisille hallintokunnille kommentoitavaksi kesäkuun 2010 alussa. Työ esiteltiin luonnonhoidon työryhmälle lokakuussa 2010. Katu- ja puisto-osaston johtoryhmä hyväksyi suunnitelman 8.3.2011. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi suunnitelman ohjeellisena noudatettavaksi 29.11.2011

Suunnitteluhankkeet yleisillä alueilla ja niiden priorisointi

Tarkastelualueella tullaan tekemään useita korjaus- ja kunnostustöitä sekä uudisrakentamista seuraavan kymmenvuotisjakson aikana. Lähivuosina toteutettavia hankkeita, joita tämän aluesuunnitelman laadinnan aikana on ollut tiedossa, ovat Pakilantien peruskorjaus välillä Pirjontie Tuusulanväylä ja Maunulan uuden keskusta-alueen sekä Suursuon asuinalueeseen liittyvien katujen rakentaminen. Ne on ohjelmoitu rakennusviraston taloussuunnitelmaehdotuksessa alustavasti toteutettavaksi lähitulevaisuudessa.

Tässä aluesuunnitelmassa on esitetty seuraavan kymmenen vuoden aikana tehtäväksi neljä katualueille sijoittuvaa laajaa *peruskorjaushanketta* sekä *pienempiä kunnostushankkeita*, Peruskorjaushankkeita ovat *Lampuotilantien, Haavikkotien, Puusuutarintien* sekä *Suursuonlaidan peruskorjaukset*. Lisäksi tulevilla suunnittelukaudella toteutetaan Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston laatimien *liikennesuunnitelmien mukaisia kohteita*. Pieniksi kunnostushankkeiksi esitetään seuraavia kohteita: *Kuusikkopolun kunnostus, Rajametsäntien keskikorokkeen korjaus Asesepäntien risteyksessä, Airuetien ajojohteen uusiminen* sekä *Töyrytien ja Vesakkotien reunatukien kunnostus*. Pienien kunnostushankkeiden tarkoituksena on parantaa turvallisuutta, viihtyvyyttä sekä kunnossapidettävyyttä.

Viheralueille on esitetty aluesuunnitelmassa kolmea peruskorjaushanketta. Ne ovat *Pirttipolunpuiston ennallistaminen* ja *Sorsapuiston* sekä *Maunulan leikkipuiston peruskorjaukset*. Hankkeista ensimmäinen on Pirttipolunpuiston ennallistaminen ja viimeisenä toteutettaneen Maunulan leikkipuiston kunnostus. Aluesuunnitelmassa on esitetty myös viheralueille *pieniä kunnostushankkeita*. Niitä ovat *leikkipaikkojen kunnostukset* sekä *Haavikkopolun puistokäytävän* kunnostaminen Haavikkopolun peruskorjauksen yhteydessä.

Sekä viher- että katualueille on erikseen esitetty *ensikunnostuskohteita*, jotka toteutetaan kiireellisinä parannustoimenpiteinä. Näitä hankkeita ovat *Petaksenkujan, Uunisepäntien ja Läkkipäntien* *pollareiden uusiminen, Kirsikkapuronpuiston suoja-aidan korjaaminen* sekä *valaistuksen ja jätehuollon parantaminen Kuusikkopuistossa*.

Näiden hankkeiden lisäksi Helsingin kaupungin rakennusviraston laatiman investointiohjelman mukaan tarkastelualueen viheralueilla tullaan rakentamaan Suursuon asuinalueen puistot käytävineen sekä siirtämään alueen nykyinen koiraitaus Patolaan Tuusulanväylän itäpuolelle. Aluesuunnitelmassa määriteltiin myös luonnonhoidon tavoitteet ja toimenpidetarpeet koko suunnittelualueella. Metsäalueilla tehdään harvennuksia ja pienpuuston hoitoa. Luonnon monimuotoisuusarvot on otettu huomioon.

Suunnitelmassa esitetyistä peruskorjaushankkeista sekä pienistä kunnostushankkeista on laadittu hankeohjelmat ja kustannusarviot sähköiseen Fore-järjestelmään.

SAMMANFATTNING

Utarbetande av planen och medverkande personer

Områdesplaneringen har som mål att höja kvaliteten på stadens parker, gatuområden, torg och öppna platser och göra dem mer varierande i alla stadsdelar. Arbetet inleddes hösten 2008. Gatu- och parkavdelningen har svarat för naturvården, medan konsultbyrån WSP Finland Ab har svarat för gatorna och parkerna. Huvudbeställare av planeringsprojektet är områdesplanerare Petri Arponen vid gatu- och parkavdelningen, medan skogsplanerare Tiina Saukkonen har svarat för naturvården och planeringsingenjör Marko Jylhänlehto för gatuområdena.

Hösten 2008 genomfördes en användarenkät med anledning av områdesplanen. Resultatet av enkäten och en analys av området presenterades på ett möte för de boende i området i januari 2010. Ett utkast till områdesplan presenterades på ett möte för de boende i maj 2010. Planutkastet skickades till Helsingfors förvaltningsnämnder för kommentarer i början av juni 2010. Arbetet presenterades för arbetsgruppen för naturvård i oktober 2010. Ledningsgruppen för gatu- och parkavdelningen godkände planen 8.3.2011. Nämnden för allmänna arbeten godkände planen som vägledande 29.11.2011.

Plan, projektomfattning och tidsscheman

Det kommer att utföras ett flertal reparations- och saneringsarbeten på granskningsområdet under en tio års period. De projekt som kommer att genomföras under de närmaste åren och som man kände till när denna områdesplan utarbetades är förbättringen av Baggbölevägen på sträckan Birgittavägen–Tusbyvägen och anläggandet av gator i det nya centrumområdet i Månsas och bostadsområdet i *Storkärr*. Enligt den preliminära planen i byggnadskontorets budgetförslag ska dessa projekt genomföras inom den närmaste framtiden.

I denna områdesplan föreslås fyra omfattande reparationsarbeten med fokus på gatuområden för de kommande tio åren. Dessa är reparationerna av *Landboasvägen*, *Aspdungevägen* och *Lästmakarvägen samt Storkärrskanten*. Förutom de tidigare nämnda objekten kommer man samtidigt att genomföra projekt enligt Helsingfors stadsplaneringskontors *planer för trafikutveckling*.

I områdesplanen föreslås även mindre saneringsprojekt i syfte att förbättra säkerheten och trivsamheten och förenkla underhållet. När det gäller gatuområdena föreslås följande objekt: *förbättring av Grandungevägen, reparation av refugen på Råskogsvägen i korsningen av Vapensmedsvägen, förnyande av vägräcket på Budbärrvägen och förbättring av kantstöden på Liden*. Dessa ska genomföras så snart som möjligt.

För grönområdena har det föreslagits tre reparationsprojekt. Dessa projekt är *åtgärder för naturvården i Pörtstigspark*, vilka omfattar restaurering av Rutibäckens fåra, komplettering av belysning och möblering intill huvudfriluftsleden, *grundläggande restaureringsplanering för Sorsapuisto* och *nyplanering av Månsas lekpark*. Av projekten genomförs renoveringen av Pörtstigsparken först och renoveringen av Månsas lekpark till sist. Som mindre saneringsprojekt i grönområdena föreslås *renovering av lekplatser* och anläggandet av *Aspdungestigens parkgång* i samband med renoveringen av Aspdungestigen.

För både grön- och gatuområdena har det föreslagits brådskande renoveringsobjekt som ska genomföras som akuta renoveringsåtgärder. Dessa projekt är *förnyelse av Petasgrändens, Ungsmakarvägens och Bleckslagargrändens pollare, reparation av skyddsstaketet i Kirsikkapuronpuisto* och *förbättring av belysningen och avfallshanteringen i Kuusikkopuisto*.

Utöver dessa kommer man enligt Helsingfors stads byggnadskontors investeringsprogram att anlägga parker inklusive stigar i anslutning till Storkärr bostadsområde och flytta områdets nuvarande hundinhägnad till Dammen på östra sidan av Tusbyvägen. I områdesplanen definierades även naturvårdsmålen för hela planeringsområdet. I skogsområdena görs gallringar och vårdas bestånden av småträd. Hänsyn har tagits till naturens mångfaldsvärden.

Det har tagits fram ett projektprogram för de renoveringsprojekt och små reparationsprojekt som föreslås i planen samt gjorts en kostnadsberäkning i det elektroniska Fore-systemet.

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	2
SAMMANFATTNING	3
SISÄLLYSLUETTELO	4
1. TYÖN TAVOITTEET JA MENETELMÄT	6
1.1 Tavoitteet	6
1.2 Prosessi ja menetelmät	6
1.3 Suunnittelualue	7
1.4 Työryhmä ja yhteistyötahot	7
2. LÄHTÖTIEDOT	9
2.1 Suunnitelma-alueen yleisanalyysit	9
2.1.1 Maastonmuodot ja maiseman perusrunko	9
2.1.2 Kaavoitustilanne	9
2.1.3 Väestö ja väestöennuste 2017	11
2.2 Kaupunkikuvan ja arvokohteiden analyysi	11
2.2.1 Rakentamisen vuosikymmenet ja miljötyypit	11
2.2.2 Maisemakulttuurikohteet	15
2.2.3 Rakennetun ympäristön suojelukohdet	15
2.2.4 Arvokkaat luontokohteet ja ekologiset yhteydet	15
2.3 Katualueet	17
2.3.1 Katu- ja katuviheralueiden ylläpitoluokitus	17
2.4 Viheralueet	19
2.4.1 Viheraluerakenne	19
2.4.2 Ulkoilureitit sekä talvihoito ja valaistus	19
2.4.3 Rakennettujen viheralueiden ja luonnonhoidon alueiden hoitoluokitus	19
2.4.4 Luonnonhoidon alueet, kasvupaikkatyypit, puulajisuhteet ja metsien ikärakenne	19
2.4.5 Niityt	21
2.4.6 Pienvedet	21
2.5 Vuorovaikutus ja asukaspalautteet	22
2.5.1 Käyttäjäkysely	22
2.5.2 Tilaisuudet ja palautteet	24
2.6 Yleisten katu- ja viheralueiden palveluverkosto	26
2.6.1 Nykytila	26
2.6.2 Koulujen, päiväkotien ja vanhainkotien sijainti	26
2.6.3 Yleisten alueiden esteettömyys	28
2.7 Vuonna 1998 laaditun viheraluesuunnitelman toteutuminen	28
2.8 Lähtötietoanalyysin johtopäätökset ja osa-aluejako	30
2.8.1 Tarkastelualueen ominaispiirteitä	30
2.8.2 Johtopäätökset	30
2.8.3 Osa-aluejako	32

3. KUNTO- JA TARVEKARTOITUS.....	33
3.1 Yhteenveto tarkastelualueen nykytilasta	33
3.2 Pirkkolan osa-alue	38
3.3 Vanhan Maunulan osa-alue.....	40
3.4 Uuden Maunulan osa-alue	44
3.5 Metsälän osa-alue	47
3.6 Metsälän teollisuusalue	50
4. SUUNNITELMA JA RAHOITUSTARPEET	52
4.1 Suunnittelualan kehittämismisio	52
4.2 Luonnonhoidon tavoitteet ja toimenpidetarpeet	59
4.3 Kehittämistavoitteet ja muutostarpeet yleisillä alueilla	63
4.3.1 Pirkkolan osa-alue.....	63
4.3.2 Vanhan Maunulan osa-alue	64
4.3.3 Uusi Maunula	69
4.3.4 Metsälän osa-alue.....	71
4.3.5 Metsälän teollisuusalue.....	73
4.4 Peruskorjaus- ja kunnostushankkeet	75
4.4.1 Hankkeiden yleiskuvaus tarkastelualueella	75
4.4.2 Katualueet	75
4.4.3 Viheralueet	77
4.5 Pienet korjaushankkeet ja ensikunnostuskohteet	77
4.5.1 Katualueet	77
4.5.2 Viheralueet	79
4.5.3 Ensikunnostushankkeet	79
4.6 Kunnossapidon laatutason muutokset ja selvitykset	79
4.7 Hoitoluokkamutokset	81
4.8 Jatkoselvitys- ja suunnittelutarpeet	81
4.9 Suunnitelman kustannusarvio ja suunnittelualan kokonaisrahoitustarve	82
4.9.1 Aluesuunnitelman kustannusarvio.....	82
4.9.2 Suunnittelualan kokonaisrahoitustarve	83
Lähteet	84
LIITTEET	85
Maunulan aluesuunnitelman lumilogistiikkaselvitys	85

1. TYÖN TAVOITTEET JA MENETELMÄT

1.1 Tavoitteet

Tämän aluesuunnitelman avulla on tarkoitus kehittää Maunulan yleisiä alueita kymmenen vuoden aikavälillä.

Aluesuunnitelma on rakennusviraston työväline katu- ja puistoverkostojen ylläpitämiseksi tasapuolisesti koko Helsingin alueella. Suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden eli katu- ja puistoalueiden ylläpidon, peruskorjauksen, uudisrakentamisen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet sekä toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys. Lisäksi aluesuunnitelman avulla kohdennetaan ylläpidon ja rakentamisen määrärahoja. Suunnitelmat laaditaan alueen asukkaita kuunnellen. Yhteistyön tavoitteena on koota havaitut tarpeet, erilaiset toiveet ja ideat tavoitesuunnitelmaksi.

1.2 Prosessi ja menetelmät

Suunnitelman laadinta aloitettiin käyttäjäkyselyllä syksyllä 2008 asukkaiden huomioiden ja tarpeiden kartoittamiseksi. Käyttäjäkyselyn tulokset ja alueen lähtötiedot esiteltiin asukkaille tammikuussa 2010 Maunulan kirjastossa järjestetyssä asukasnäyttelyssä, missä oli mahdollista antaa suunnittelutoimiston asiantuntijoille palautetta. Kaikkia suunnittelun vaiheita oli mahdollista seurata ja materiaalia kommentoida myös rakennusviraston Internet-sivujen kautta koko suunnittelutyön ajan.

Marraskuussa 2009 suoritettiin maastokartoitukset, joita täydennettiin esteettömyystarkastelun osalta toukokuussa 2010. Suunnitelmaosuuden laadinta aloitettiin kevättalvella 2010. Suunnitelmaluonnos esiteltiin yleisölle 10.–22.5. 2010 pidetyssä asukasnäyttelyssä, jota täydensi 19.5. järjestetty vuorovaikutustilaisuus.

Katualueiden osalta kartoituksessa on otettu huomioon suunnittelualueen kaikki kadut, aukiot ja katuviheralueet. Alueella liikuttiin autolla, pyörällä ja jalan. Huomiota kiinnitettiin päällysteiden, reunatukien ja katukasvillisuuden kuntoon, kuivatukseen, painumiin, ylläpitoon, esteettömyyteen ja turvallisuuspuutteisiin. Lisäksi tarkasteltiin kalusteiden ja valaistuksen kuntoa ja riittävyyttä. Siltoja ja alikulkuja on tarkasteltu katuverkon osana pinnoitteiden, toimivuuden ja turvallisuuden kannalta.

Puistoalueiden osalta kaikki rakennetut puistoalueet käytiin läpi silmämääräisesti havainnoiden. Havaitut ongelmat kirjattiin ylös, merkittiin kartalle ja valokuvattiin kokonaisrahoitustarpeen laskemista ja kunnostuskohteiden määrittelyä varten. Luonnonmukaisilla viheralueilla kiinnitettiin huomiota yleisesti viheralueverkoston kattavuuteen, jatkuvuuteen ja toimivuuteen sekä pinnoitteiden ja kalusteiden kuntoon. Tarvekartoituksen havainnot tallennettiin paikkatietona Helsingin kaupungin käyttämään paikalliskoordinaatistoon.

Luonnonhoidon alueilla eli metsissä ja niityillä tehtiin nykytilan inventointi kesän 2008 aikana ja se tallennettiin rakennusviraston suunnittelutoimiston paikkatietomuotoiseen metsätietojärjestelmään. Kesällä 2009 maastossa määriteltiin luonnonhoidon toimenpidetarpeet ja ne kirjattiin metsätietojärjestelmään.

Suunnitelman kokonaisrahoitustarve on määritelty hankeosalaskennan tarkkuudella Fore-järjestelmään. Hankeohjelmakohteiksi valituista hankkeista on tehty Fore-järjestelmään hankeohjelmat (Scope) ja kustannusarviot (HOLA).

1.3 Suunnittelualue

Suunnittelualueeseen kuuluvat Maunula, Pirkkolan asuinalue ja Metsälä. Tarkastelualue rajoittuu lännessä Keskuspuistoon ja idässä Tuusulanväylän suojaviheralueisiin. Pohjoisessa alue rajautuu Pirkkolan ja Pakilan kaupunginosiin ja etelässä Ilmalan ratapiha-alueeseen.

Suunnitelma koskee katu- ja puistoalueiksi kaavoitettuja yleisiä alueita. Suunnittelualueella on rakennusviraston hoidossa olevia yleisiä alueita yhteensä noin 90 hehtaaria. Katuja on 59 kappaletta, joiden pinta-ala on noin 30 hehtaaria, josta katuviheraluetta on noin 5 hehtaaria. Asemakaavan mukaisia viheralueita on 20 kappaletta. Rakennettujen puistojen yhteenlaskettu pinta-ala on noin 11 hehtaaria. Luonnonhoitoaluetta (metsiä, niittyjä, tonttimaata ja muuta viheralueeksi kaavoittamattomia alueita) on noin 39 hehtaaria.

Pieniä osia suunnittelualueen länsireunasta kuuluu hallinnollisesti Keskuspuistoon. Näiltä osin alue-suunnitelmassa on tarkasteltu alueen palveluita, mutta ei luonnonhoitoa. Keskuspuiston suunnittelua koskevat asiat käsitellään erikseen laadittavassa Keskuspuiston hoito- ja kehittämissuunnitelmassa. Alueen halki kulkevat pääkadut Pakilantie ja Asesepäntie eivät kuulu suunnittelualueeseen. Niiden suunnittelua ohjataan pääkatujen kunto- ja tarvekartoitus -hankkeessa. Tarkastelualueella on kohteita, joiden osalta asemakaavamuutos on vireillä tai juuri vahvistunut. Nämä alueet on inventoitu muita alueita kevyemmin tai jätetty kokonaan inventoimatta.

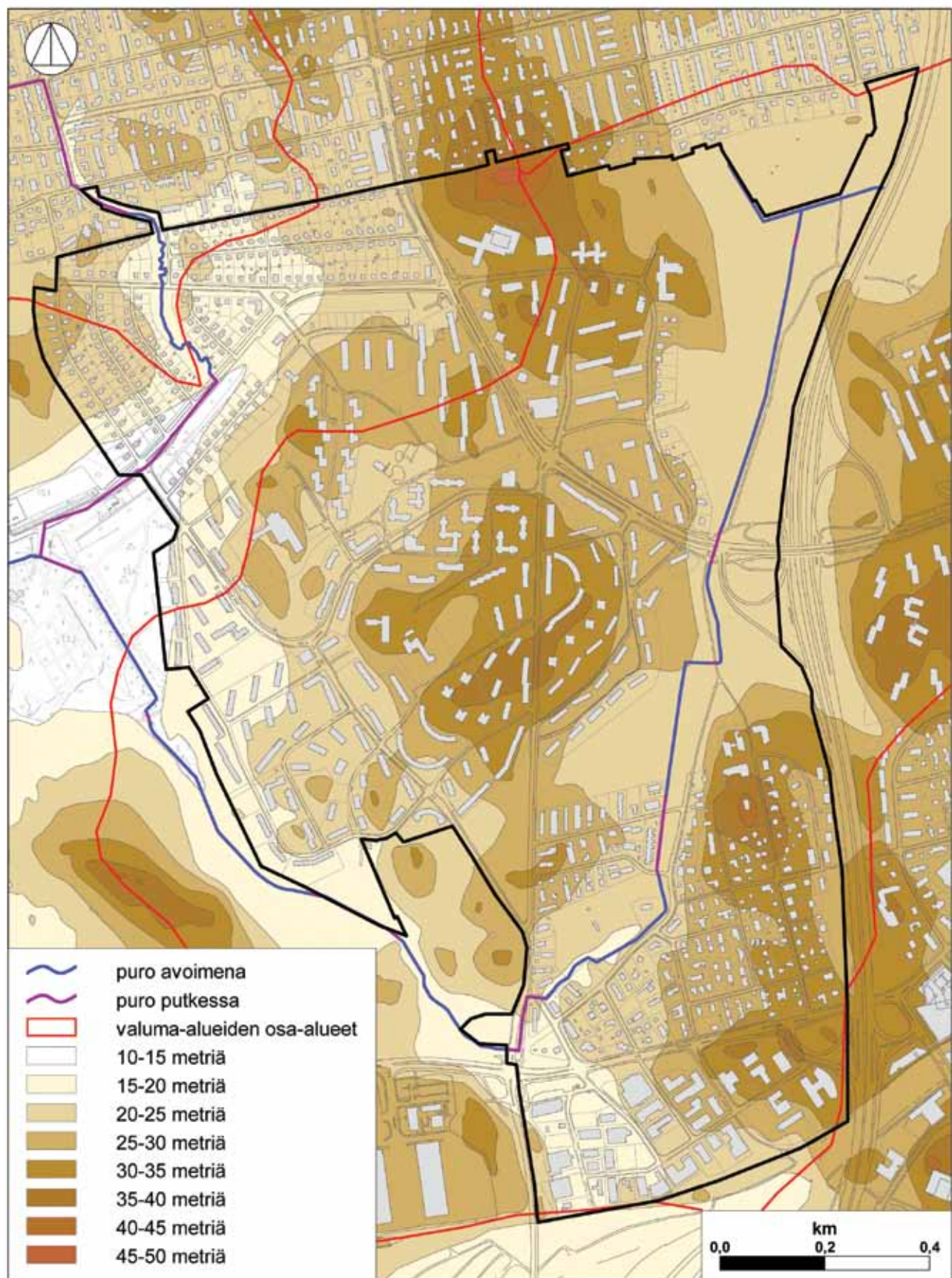
1.4 Työryhmä ja yhteistyötahot

Aluesuunnitelman laadintaprosessista vastasi aluesuunnittelija Petri Arponen. Suunnitteluinsinööri Marko Jylhänlehto toimi asiantuntijana erikoisalanaan kadut ja tekninen suunnittelu. Luonnonhoidon suunnitteluvastaava Tiina Saukkonen laati luonnonhoidon osuuden. Vuorovaikutustilaisuuksista ja tiedottamisesta vastasi projektisihteeri Tarja Lahin. Suunnitelman koosti ja laati WSP Finland Oy. Työryhmään kuuluivat projektipäällikkö maisema-arkkitehti Tommi Kärki, insinööri Jari Nihtilä sekä FM Paula Leppänen. Konsultin laadunvarmistajana toimi arkkitehti Terhi Tikkanen-Lindström.

Suunnittelu on tehty yhteistyössä muiden hallintokuntien ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Suunnittelun aikana hankkeeseen ovat osallistuneet Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastosta Sari Ruotsalainen, Kari Tenkanen ja Jyri Hirsimäki. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksesta Raimo Pakarinen ja rakennusviraston katu- ja puisto-osastolta projektisuunnittelija Jyrki Ulvila, esteettömyysasiantuntija Anni Juutilainen sekä kasvillisuusasiantuntija Satu Tegel. Suunnittelutyössä ovat lisäksi olleet mukana projektijohtaja Markku Miettinen, projektipäällikkö Päivi Islander ja suunnitteluasiantuntija Jenni Kesulahti.

Suunnitelmaluonnos lähetettiin kommentoitavaksi myös Helsingin kaupungin liikuntavirastoon sekä Helsingin kaupungin rakentamispalveluun (Stara). Aukkaille suunnitelmaluonnosta ja lähtötietoja esiteltiin kahdessa asukasnäyttelyssä, asukasillassa ja rakennusviraston internetsivuilla. Aluesuunnitelman luonnonhoito-osuus käsiteltiin virastojen, yliopiston ja luonnonsuojelujärjestöjen edustajien muodostamassa luonnonhoidon työryhmässä.

Topografia ja pintavedet

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 022 / 2010

2. LÄHTÖTIEDOT

2.1 Suunnitelma-alueen yleisanalyysit

2.1.1 Maastonmuodot ja maiseman perusrunko

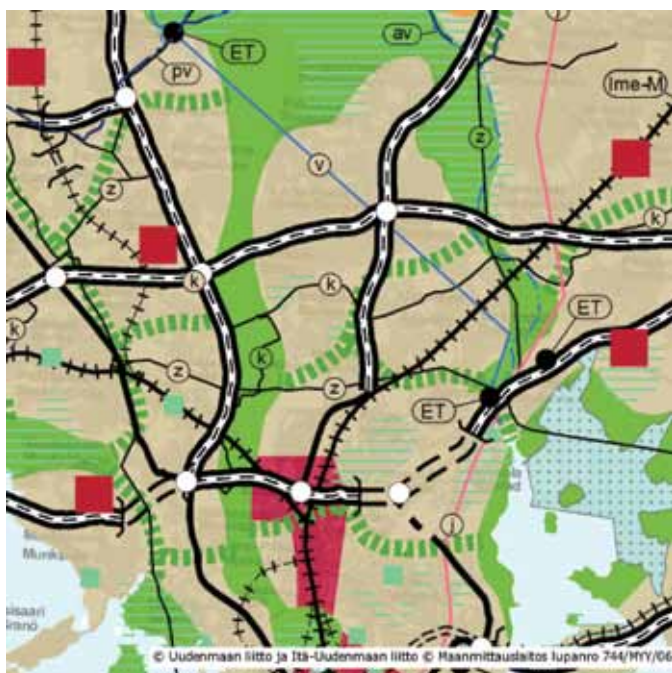
Tarkastelualue on topografialtaan vaihtelevaa. Alueen alavimmat osuudet ovat Pirkkolantien eteläpuoli sekä Mätäpuron uoma, jotka ovat alavimmillaan 10–15 metriä meren pinnan yläpuolella. Mätäpuro muodostaa aluetta kiertävän pintavesiuoman. Tarkastelualueen korkein kohta sijaitsee Patterinmäellä, joka on 47 metriä merenpinnan yläpuolella.

Rakentaminen on keskittynyt rakentamisen kannalta suotuisille kitkamaille ja kallioselänteille, jotka ovat perustusolosuhteiltaan helppoja. Alavimmat ja heikommin perustettavat alueet on jätetty viheralueiksi. Vaihtelevat maastonmuodot luovat haasteita esimerkiksi esteettömyyden standardien toteuttamiselle.

Maiseman perusrungon muodostavat metsäiset kallioselänteet ja rinteet, joiden väliin jää alavampia vanhoja viljelysmaita. Alueella on osin metsittyneitä tasaisia entisiä viljelysmaita. Suunnittelualueen länsirajalla oleva Keskuspuisto muodostaa alueelle vahvan metsäisen reunan. Tuusulantien puoleiset metsäiset suojavyöhykkeet muodostavat tärkeän maisemallisen näkösuojan liikenneväylän ja ulkoilualueiden väliin.

2.1.2 Kaavoitustilanne

Alue on vuoden 2002 yleiskaavassa pääosin kerrostalo- ja pientalovaltaista asumistoimintojen aluetta, jolla on kulttuurihistoriallisia arvoja. Alueelle on osoitettu tilavaraus myös joukkoliikenteen uudelle runko-linjalle. Yleiskaavan liitekartassa on esitetty laajoja viheralueita yhdistävä väylä, joka kulkee Maunulan lävitse alueen puistoja ja viheralueita pitkin. Yleiskaavassa on esitetty myös Maunulan ja Oulunkylän kaupunginosia yhdistävä kaupunginosapuisto, jolle on ominaista suuri koko, toimintojen monipuolisuus ja keskeinen sijainti kaupunkirakenteessa.

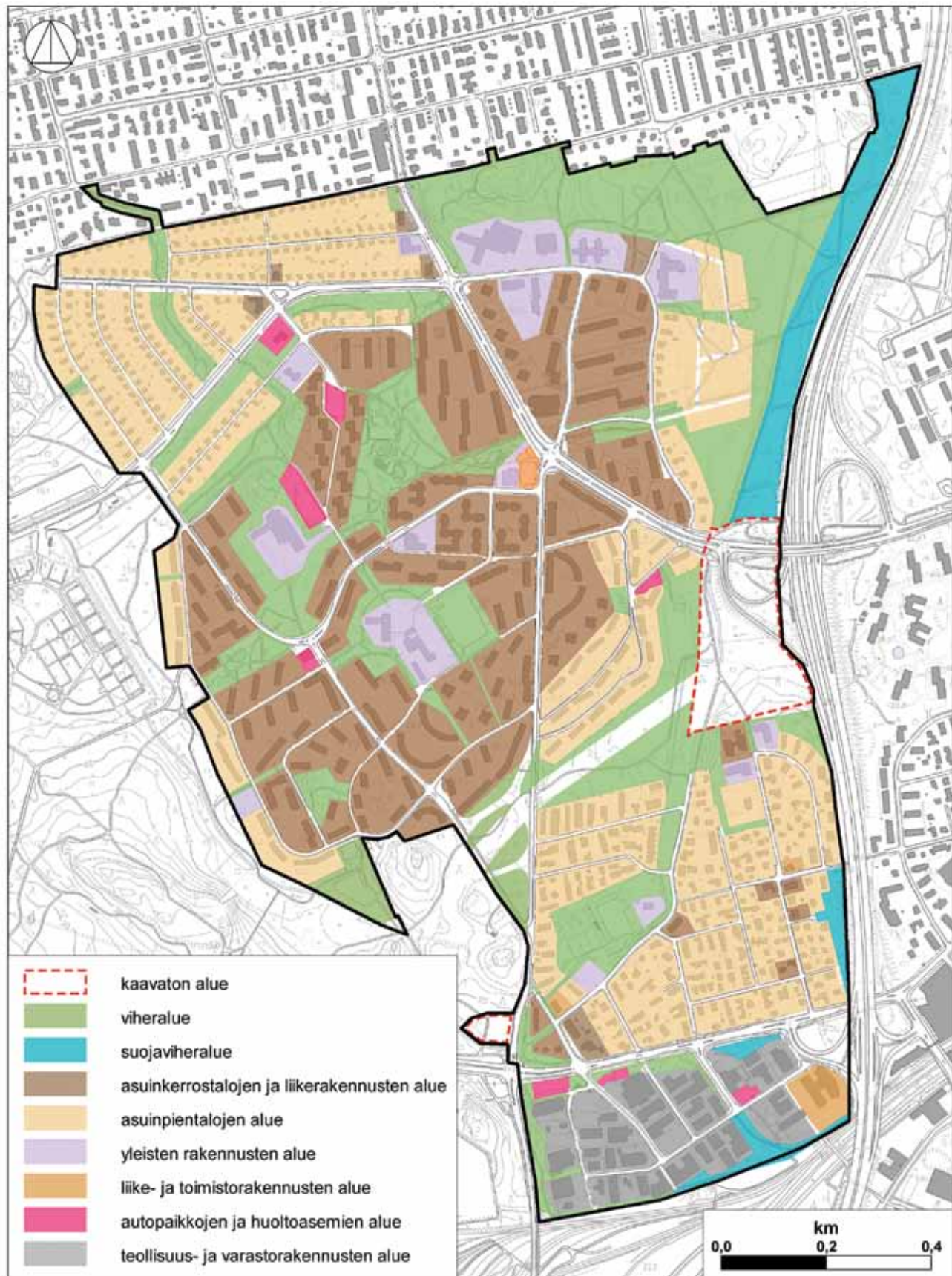

Ote maakuntakaavasta

Ote yleiskaava 2002:sta

Maankäyttö suunnittelualueella

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 022 / 2010

Suunnittelualueella on vireillä useita asemakaavahankkeita. Pinta-alataan laajin niistä on Maunulan eteläosan asemakaavaan muutos, jolla on tarkoitus suojella hyvin säilynyt Maunulan 1950-luvun aluekokonaisuus. Keväällä 2010 on alkanut kaupunkisuunnitteluviraston toimesta Maunulan pohjoisosan täydennysrakentamismahdollisuuksien tarkastelu yhteistyössä asukkaiden kanssa. Maunulan keskustan asemakaavan muutos ja muutamia pienempiä kaavamuutoksia on vahvistettu vuonna 2009.

Mahdollisesti toteutuva yleiskaavan mukainen joukkoliikenteen uusi runkolinja tulee muuttamaan alueen kaupunkikuvaa. Joukkoliikenteen runkolinja eli Raide-Jokeri toteutetaan alustavien suunnitelmien mukaan pikaraitiotieyhteytenä Espoon Tapiolan ja Helsingin Itäkeskuksen välille. Tarkastelualueella linjaus sijoittuu Pirkkolantien ja Pirjontien eteläpuoleiselle viheralueelle ja Pakilantien keskikaistalle.

2.1.3 Väestö ja väestöennuste 2017

Maunulan peruspiirissä oli 1.1.2009 8579 asukasta. Peruspiirin muodostamien kaupunginosien asukasmäärät olivat Maunula 7074, Metsälä 1033 ja Pirkkola 498. Väestön määrä on laskenut tasaisesti viimeisten kolmen vuosikymmenen ajan.

Suunnittelualueen ikäjakauma on painottunut ikääntyviin ja työikäisiin. Aluekohtaisia eroja on havaittavissa lähinnä yli 65-vuotiaiden ikäluokassa, joiden suhteellinen osuus on suurin Maunulan osa-alueella. Vuonna 2005 yli 65 vuotiaita Maunulan asukkaista oli 22,7 % (1946 asukasta). Lasten (0–6-vuotiaiden) osuus väestöstä on pieni koko tarkastelualueella (5,1 %, vuonna 2005).

Väestöennusteen mukaan ikääntyneiden määrä kasvaa alueella hieman nykyisestä vuoteen 2017 mennessä. Väestöennusteissa ei ole otettu huomioon uutta Suursuon aluetta, jonka suunniteltu asukasmäärä on noin 600 henkeä.

2.2 Kaupunkikuvan ja arvokohteiden analyysi

2.2.1 Rakentamisen vuosikymmenet ja miljööttyypit

Maunula on saanut nimensä alueella sijainneen Mänsäsin verotalon mukaan. Maunulan nykyinen asutus on alkanut Metsälän ja Suursuon huvilarakentamisena vuosisadan vaihteessa. Alueen laajempi rakentaminen alkoi Pirkkolasta, mistä varattiin 1940-luvulla siirtolaisille ja rintamamiehille tontteja sekä pystytettiin sata Ruotsin valtion lahjoittamaa omakotitaloa.

Valtaosa tarkastelualueen rakennuskannasta on rakennettu 40- ja 60-lukujen välisinä vuosikymmeninä. Jälleenrakentamiskauden puutaloalue Pirkkolantien pohjoispuolella on alueen vanhinta ja Maunulan keskustan kerrostaloalueet Metsäpurontien ympäristössä puolestaan nuorinta rakennuskantaa. Metsälässä ja Metsälän teollisuusalueella rakennuskanta on alueellisesti tarkasteltuna eri-ikäistä.

Miljööttyypillä tarkoitetaan kaupunki- ja puistomaiseman muodostamaa näkyvää kokonaisuutta. Kaupunkikuvallisesti tunnistettavimpia miljööttyyppejä ovat Vanhan Maunulan kerrostaloalue hyvin säilyneine piha- ja katu ympäristöineen. Kokonaisuuteen liittyy myös Koivikkotien Keskuspuistoon rajautuva rivitalojen ketju. Lisäksi Pirkkolan ja Maunulan keskustan läheisen Sahanmäen alueet muodostavat tunnistettavan ja omaperäisen, hyvin säilyneen miljöökokonaisuutensa. Metsälän kaupunginosassa Tinasepän tien ympäristössä on vanhaa puutalo- ja paikoin hyvin säilynyttä vanhaa huvila- aluetta.

Suurin osa säilyneistä arvokohteista ja ympäristöistä on tonttipihojen ja rakennusten muodostamia kokonaisuuksia. Alkuperäisten materiaalien ja kasvilajien säilyminen on ollut miljöön kannalta tärkeää.

Suojellut kohteet

Tiedot Museoviraston ja Helsingin kaupungin aineistoista

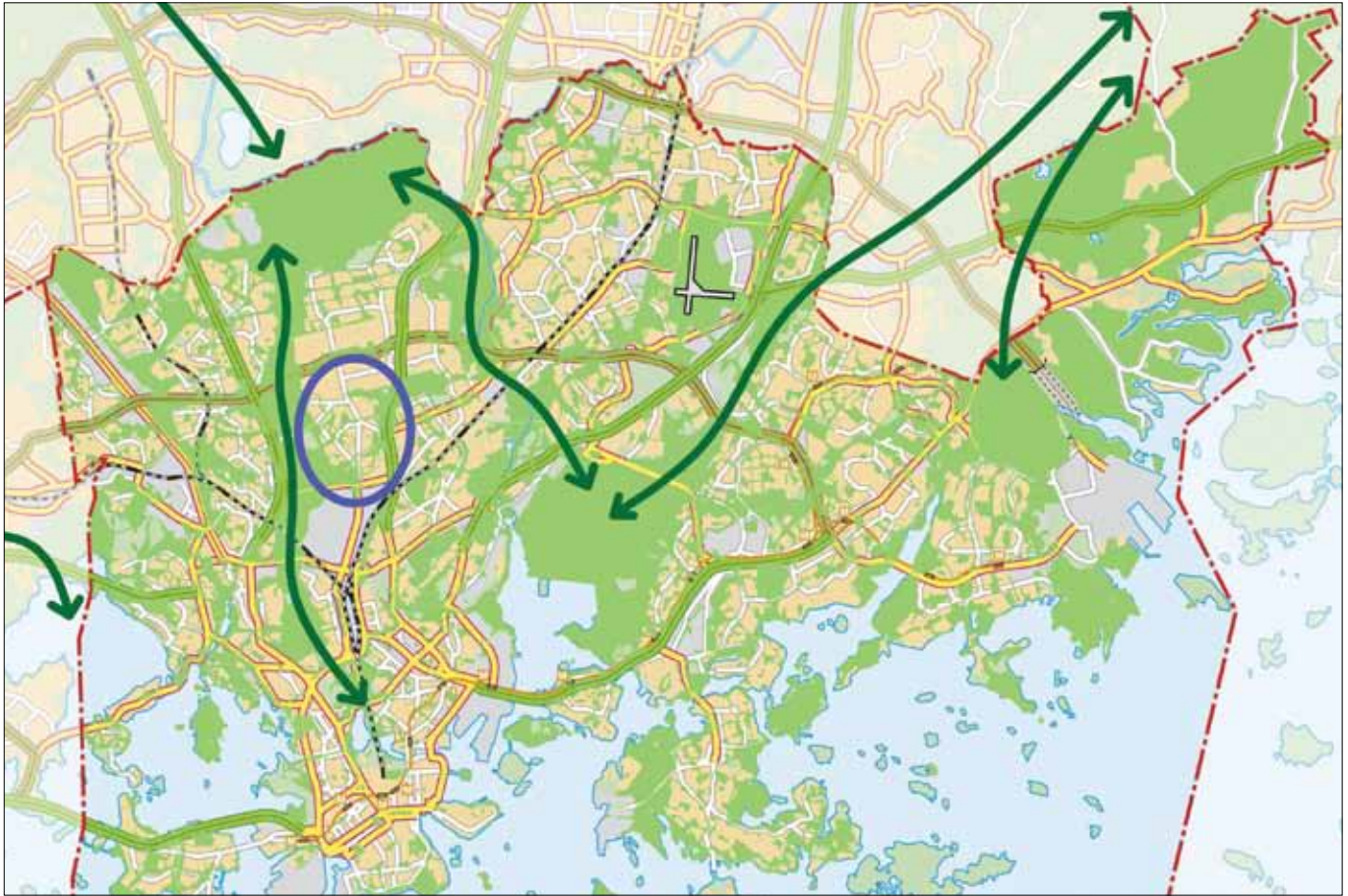
Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 022 / 2010

Arvokkaat luontokohteet

Tiedot Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmästä

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 022 / 2010

Seija Väre ja Jukka Krisp: Suomen Ympäristö 780, Ekologinen verkosto ja kaupunkien maankäytön suunnittelu. Helsinki 2005

Tarkastelualue (sininen ellipsi) Helsingin viheraluerakenteessa. Vihreät nuolet kuvaavat ekologisia yhteyksiä.

Saunabaarin ympäristö on tyypillisintä ja vanhinta Maunulaa.

2.2.2 Maisemakulttuurikohteet

Keskuspuisto muodostaa alueen viheralueiden perusrungon. Se on laaja luonnonmukainen metsäalue, jolla on suuri merkitys koko kaupunginosalle virkistysalueena ja kevyen liikenteen yhteytenä. Maunula on rakennuskantansa lisäksi puistohistorialtaan mielenkiintoinen kokonaisuus. Puistoja ja pihvoja suunnittelivat aikansa parhaat vihersuunnittelijat kuten Elisabeth Koch ja Bengt Schalin. Alueella on kaksi arvopuistokohdetta (Sorsapuisto ja Kirsikkapuronpuisto), jotka ovat säilyneet alkuperäisen kaltaisena. Kummatkin ovat lisäksi aikakaudelle tyypillisiä rakennettuja puistokohteita, jotka täydentävät metsälähiölle tyypillistä puistometsäistä yleisilmettä.

2.2.3 Rakennetun ympäristön suojelukohteet

Rakennetun ympäristön kannalta tarkastelualueen mielenkiintoisimmat kokonaisuudet muodostuvat Maunulan vanhemman osan piha- ja puistoalueista, Sahanmäen ympäristöstä sekä Pirkkolan puutaloalueesta. Museovirasto on arvottanut tarkastelualueella valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi Pirkkolan puutaloalueen Lampuotilantielle saakka sekä koko vanhemman Maunulan mukaan lukien Sahanmäen alueen. Asemakaavalla suojeltuja yksittäisiä rakennuksia on pääosin Metsälän alueella. Valmisteilla oleva Maunulan eteläosien suojelukaava lisää asemakaavassa suojeltujen rakennusten määrää ja suojelee alueelle ominaista kaupunki- ja maisemakuva.

Suursuonpuistossa Patterinmäellä on ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoituslaitteita, jotka on suojeltu muinaismuistolain nojalla. Osa niistä sijaitsee kasvillisuudeltaan arvokkaalla niityllä. Rakenteet ovat jääneet osin kasvillisuuden peittoon. Pirkkolassa on vanha maakellari, jonka suojeluarvoa on selvitetty aluesuunnitelman laadinnan aikana Helsingin kaupungin museon toimesta.

2.2.4 Arvokkaat luontokohteet ja ekologiset yhteydet

Maunulassa ei ole luonnonsuojelualueita, mutta alueella on kaksi arvokkaaksi lueteltavaa kasvillisuuskohtetta: Suursuon linnoituskalliot **1** (Patterinmäki) ja Maunulan rinne- ja purolehdot **2**. Linnustollisesti arvokkaita kohteita on kolme: asuinalueen lehtipuusto **3** ja Keskuspuiston rehevät ja kosteat puroympäristöt kohteet **4** ja **5**.

Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmässä on mainittu edellisistä kohteista seuraavaa:

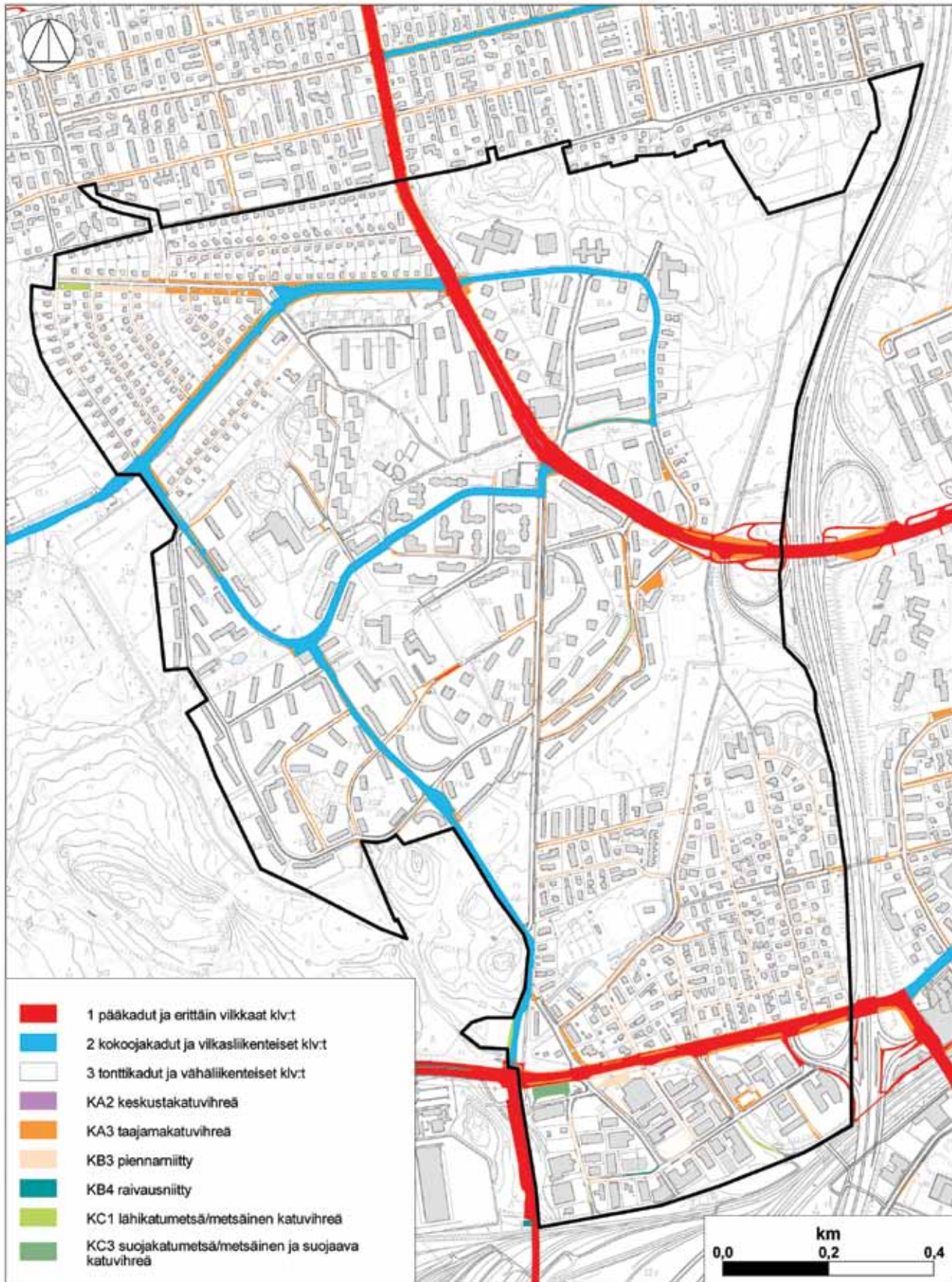
Suursuon linnoituskalliot (LTJ 51/91), ovat kallio- ja ketokasvillisuudeltaan arvokas kohde ja kuuluvat arvoluokkaan III. Alueella kasvaa seuraavia kasveja: kissankäpälä, pölkkyyruoho, lituruoho, ketokeltto, haurasloikko, karvaskallioinen, kevätkynsimö, ahomatara, mäkilemmikki, huopakeltano, litteänurmikka, saksanhanhikki, suppujäsenruoho, kevättädyke, mäkivirvilä ja keto-orvokki.

Pirttipolunpuisto (LTJ 189/99, järjestelmässä nimellä Takametsäpuisto) on linnustollisesti arvokas kohde, joka kuuluu arvoluokkaan III. Alue on rehevää ja muodostuu tiheiköistä, monipuolisesta puustosta sekä niittyistä. Alueella pesii runsas lehti- ja sekametsän peruslinnusto, joita ovat peukaloinen, mustapääkerttu, sirittäjä ja mahdollisesti satakieli.

Pakilantien tonttialue (LTJ 111/99) on linnustollisesti arvokas kohde. Se kuuluu arvoluokkaan III. Alueen vanhassa pihapuustossa elää muun muassa naakkakolonnia, tervapääskyjä ja peruspihalinnustoa.

Mätäpuro 2, Suursuonhaara on arvokas pienvesi, johon mm. taimen nousee kutemaan. Kohde kuuluu myös rakennusviraston pienvesiohjelmaan.

Katutilan ylläpitoluokat

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 022 / 2010

Tarkastelualueella on myös kaksi pienvesistöä: edellä mainittu Mätäpuuro, joka tunnetaan alueella Maunulanpurona ja Maunulan lähteikköalue. Pikku Huopalahteen laskevalla Mätäpurolla on merkitys luontoarvojen tarjoajana myös ympäröivissä kaupunginosissa. Maunulan alueen ekologiset yhteydet ympäröiville laajemmille metsäalueille kytkeytyvät Keskuspuistoon, joka edelleen kytkeytyy Vantaanjoen kautta pohjoiseen ja etelään. Rakennetun ympäristön, teiden, katujen ja ulkoilureittien reunavaikutus ja runsas ulkoilukäyttö ulottuu kaikkien suunnittelualueen pienten metsäalueiden sisään. Tästä johtuen alueelta ei löydy luonnontilaisia kohteita.

2.3 Katualueet

2.3.1 Katu- ja katuviheralueiden ylläpitoluokitus

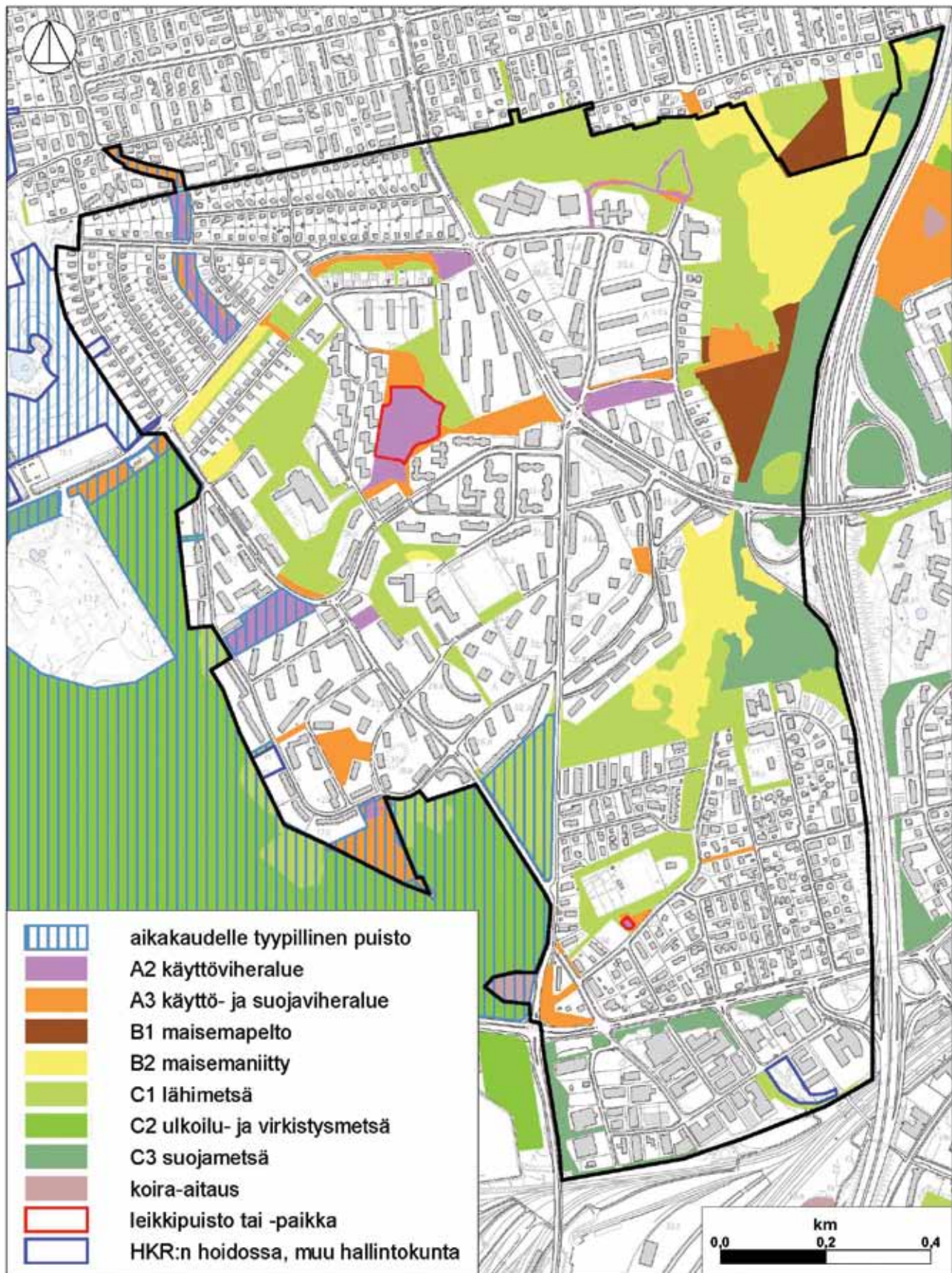
Katualueet on jaettu kolmeen ylläpitoluokkaan. Katujen ylläpito koostuu katujen hoidosta ja kunnossapidosta. Hoito sisältää talvihoidon, puhtaanapidon ja katuvihreän hoidon. Kunnossapitoon kuuluvat toimenpiteet kuluneiden ja rikkoontuneiden kadun rakenteiden, liikenteenohjauslaitteiden sekä varusteiden ja laitteiden korjaamiseksi.

Tarkastelualueella ylläpitoluokkaan 1 kuuluvat Pakilantie ja Asesepäntie. Ylläpitoluokkaan 2 kuuluvat Pirkkolantie, Suursuonlaita, Suonotkonkuja, Metsäpurontie ja Männikkötie sekä osittain Pirjontie, Suursuontie ja Rajametsäntie. Kaikki muut kadut tai katuosat kuuluvat ylläpitoluokkaan 3. Tuusulanväylä ramppeineen on Tiehallinnon ylläpitovastuulla.

Metsäpurontie kuuluu ylläpitoluokkaan 2

Viheralueiden hoitoluokat

Pohjakartta © Kaupunkimittaussosasto, Helsinki 036 / 2008

2.4 Viheralueet

2.4.1 Viheraluerakenne

Pääosa tarkastelualueen viheralueista on luonnonmukaisen oloista taajamametsää tai hoidetumpaa puistometsää sekä avointa niittytilaa. Pinta-alaltaan laajemmat luonnonmukaiset alueet ovat sijoittuneet kehäksi tarkastelualueen ympärille ja osin aivan sen ytimeen. Viheraluerakennetta täydentävät pinta-alaltaan pienemmät rakennetut viheralueet, joita ovat oleskelu- ja leikkipuistot. Lisäksi tarkastelualueella on suojaviheralueita. Ne suojaavat ja erottavat maankäytön muotoja toisistaan ja sijaitsevat tyypillisesti väylien lähiympäristöissä.

2.4.2 Ulkoilureitit sekä talvihoito ja valaistus

Maunulan ulkoilureittiverkosto on varsin kattava. Reitistön rungon muodostavat kaupunkirakenteen sisällä sijaitsevat metsä- ja puistoalueet polkuverkostoineen, viheralueiden kevyen liikenteen reitistö sekä alueen katuverkko. Tarkastelualueen reittiverkosto liittyy suunnittelualueen rajoilla lännessä Keskuspuiston ulkoilureitteihin ja idässä Pirttipolunpuiston ja Suursuonpuiston välityksellä Oulunkylän ja Maunulan yhdistävään kaupunginosapuistoon. Puistojen alueella kulkee seudullinen pääulkoilureitti.

Helsingin kaupungin rakennusvirasto ja liikuntavirasto vastaavat tarkastelualueen virkistysreittien hoidosta talvisin. Kartassa (sivu 30) esitetyt talvikunnossapidettävät reitit ovat kevyen liikenteen reittejä, jotka aurataan talvella. Ne on pääosin valaistu. Osalle Helsingin kaupungin liikuntaviraston kunnossapidämistä reiteistä ajetaan talvisin hiihtolatu.

2.4.3 Rakennettujen viheralueiden ja luonnonhoidon alueiden hoitoluokitus

Viheralueiden hoitoluokat määrittävät hoidettujen viheralueiden ulkonäön ja hoidon tason. A-luokka on *rakennettuja viheralueita*, B-luokka avoimia maisematyyppejä ja C-luokka metsäisiä alueita. B- ja C-hoitoluokkia kutsutaan myös *luonnonhoidon alueiksi*. Tarkastelualueen korkeimpaan A2-hoitoluokkaan kuuluvia, ja siten intensiivisimmin hoidettuja kohteita ovat Maunulan leikkipuiston alue, Kirsikkapuronpuisto, Sorsapuisto, Lampuodinpuiston itäpää, Vasikkapuisto ja Suonotkontienpuisto sekä kaikki leikkipaikat. Tarkastelualueen puistot ovat hoitoluokitukseltaan painottuneet selkeästi enemmän luonnonhoidon alueisiin kuin rakennettuihin puistoihin.

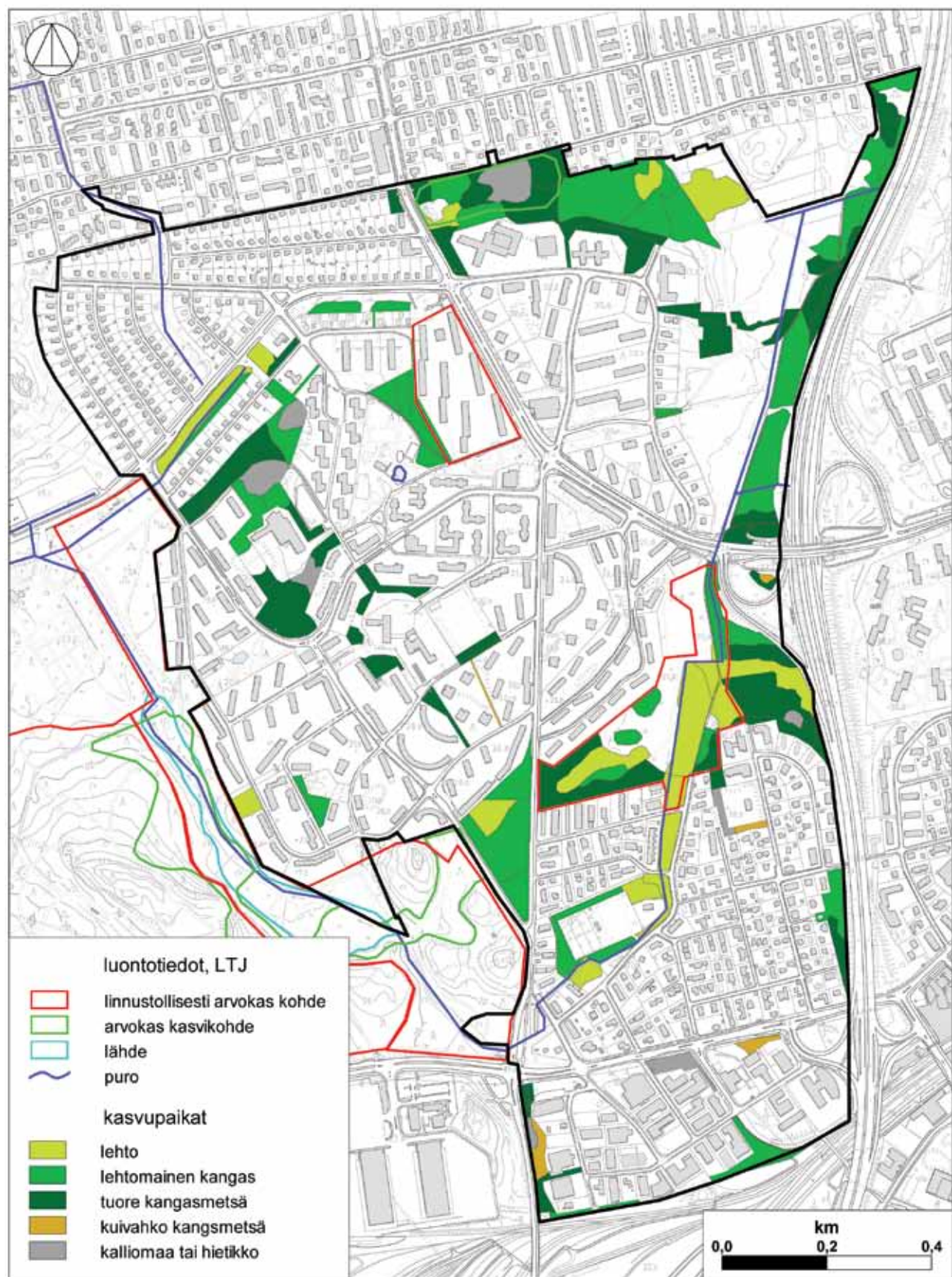
2.4.4 Luonnonhoidon alueet, kasvupaikkatyypit, puulajisuhteet ja metsien ikärakenne

Maunulan luonnonhoidon alueita eli metsiä ja niittyjä on yhteensä 39 hehtaaria. Tämä 19 % on koko kaupunginosan pinta-alasta (210 ha).

Merkittävin maunulalaisten metsäalue on Keskuspuisto. Maunulan sisäiset pienialaiset metsiköt sijoittuvat rakennetun ympäristön lomaan. Laajempina metsä- ja niittyaluekokonaisuuksina erottuvat Suursuonpuisto ja Pirttipolunpuisto, jotka ovat parhaiten kytkeytyneet toisiinsa ja jotka ovat yhteydessä Keskuspuistoon. Tuusulanväylän puoleiset metsäalueet toimivat tärkeinä suojavyöhykkeinä liikenteen päästöjä vastaan. Suojapuuston suodattava teho säilyy parhaiten, kun sitä hoidetaan vaihteittain harvennuksin ja puuston monikerroksisuutta suosien. Maunulan lähivirkistysmetsien ulkoilumahdollisuudet ovat paikoin heikentyneet, koska kulkeminen on puuston liiallisen tiheyden vuoksi vaikeutunut.

Maunulan metsien kasvupaikat ovat hyväkasvuisia lehtomaisia ja tuoreita kangasmetsiä. Lehtoja Maunulassa esiintyy erityisesti Mätäpuron varrella. Lisäksi alueella on muutama kallioinen alue ja karumpi metsälaikku. Maunulan metsissä vallitsevat lehtomaisille ja tuoreille kangasmetsille ominaiset kuusi- ja rauduskoivuvaltaiset puustot. Lähes kaikki metsät ovat sekametsiä, joissa on vallitsevan

Metsien kasvupaikat ja luontoalueet

Luontotiedot Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmästä

pääpuulajin lisäksi muita puulajeja sekapuustona ja alemmassa latvuserroksessa pienpuustona. Laajimmat kuusivaltaiset metsät sijaitsevat Suursuonpuistossa. Sieltä ja Pirttipolunpuistosta löytyy myös mäntyvaltaisia metsiä. Muiden kotimaisten lehtipuiden vallitsevia metsiä löytyy yksittäin koko Maunulan alueelta. Näistä haapavaltaiset metsät ovat yleisimpiä. Tuusulantien varresta löytyy istutettuja lehtikuusikoita. Metsälän kentän lounaiskulmassa kasvava muu lehtipuumetsikkö on sinne istutettua Terijoensalavaa.

Maunulan metsien ikärakenne on vaihteleva. Valtapuustoltaan nuoria, varttuneita ja vanhoja metsiä sijaitsee vaihtelevasti eri puolella. Myös metsiköiden sisäinen puuston ikärakenne vaihtelee. Osa metsistä on selkeästi eri-ikäisrakenteisia. Niissä on vanhoja ylispuita ja niiden alla vaihtelevia nuorempia puita ja paikoin alikasvostaimiryhmiä. Suurimmissa osassa metsiä on selvempi varttunut tai vanhempi valtapuusto ja sen alla nuorempi pienpuusto sekä alikasvos. Nuorien metsien puusto on enemmän samanikäistä. Maunulan metsiä ei ole juurikaan uudistettu parin viime vuosikymmenen aikana, mikä näkyy taimikoiden vähäisyytenä. Joihinkin vanhoihin metsiin on puuston väljennysten seurauksina syntynyt hieman luontaista taimikkoa alikasvokseksi.

Valtapuustoltaan vanhinpiä kuusivaltaisia metsiä on Suursuonpuistossa, Vanhan Maunulan ja Metsälän alueella. Samoilla alueilla on myös varttuneita metsiä. Nuoret metsät keskittyvät Suursuonpuiston ja Pirttipolunpuiston alueelle.

2.4.5 Niityt

Maunulassa on niittyjä 6,6 hehtaaria. Niittyalueet keskittyvät Pirttipolun ja Suursuon puistoihin. Niittyalueita hoidetaan nykyään säännöllisesti niittäen 1-2 kertaa kasvukaudessa tai pidetään avoimena vesomalla. Näin ne toimivat virkistyskäytössä ja turvaavat avointen alueiden biotooppien säilymistä sekä luonnon monimuotoisuutta. Umpeenkasvaneita niittyalueiden näkymiä avataan liiallista pusikkoisuutta poistamalla. Samalla myös niiden virkistyskäyttömahdollisuudet paranevat. Niityillä on myös tärkeä maisemallinen ja virkistysellinen arvo.

Maunulan alueella on kaksi kertaa kasvukaudessa niitettäviä niittyjä Pirkkolantien varrella Lampuodinpuistossa ja Kuusikkopuistossa. Männikköpuistossa ja Pirttipolunpuistossa niitetään niittyalue yhden kerran kasvukaudessa. Suursuonpuiston niittyalueet niitetään yhden kerran kasvukaudessa ja niittojätettä ei kerätä pois. Suursuonpuistossa on myös kasvillisuudeltaan arvokas, avoin linnoituskallio-ketoalue.

2.4.6 Pienvedet

Pienvedet käsitteenä

Pienvesillä tarkoitetaan ojia, puroja, soita ja lampia joita löytyy kaupunkirakenteen sisältä. Pienvesien kautta valtaosa Helsingin hulevesistä päättyy joko Vantaanjokeen tai suoraan mereen. Helsingin kaupunki on mukana Itämerihaasteessa, jonka yhtenä tavoitteena on hajakuormituksen vähentäminen Itämeressä.

Euroopan Unionin vesipolitiikan puitedirektiivillä on määrätty jäsenmaita tekemään suunnitelmat vesistöjen saattamisesta hyvään ekologiseen tilaan vuoteen 2015 mennessä. Tämä direktiivi koskee myös Helsingin pienvesiä. Pienvesien saattaminen hyvään ekologiseen tilaan Helsingin kaupungissa vaatii toimenpiteitä, joilla pienvesien veden laatua pystytään parantamaan. Veteen joutunut kiintoaines saadaan sitoutumaan esimerkiksi kosteikoilla ja laskeutusaltailla, jolloin veden laatu paranee.

Helsingin kaupunki on laatinut hulevesistrategian, jonka tavoitteena on parantaa Helsingin kaupungissa hulevesien hallintaa edistämällä tarkoituksenmukaisten ja ympäristöön sopivien ratkaisujen käyttöön-ottoa.

Tavoitteena on myös lisätä huleveden hyötykäyttöä esimerkiksi puistojen ja viheralueiden rakentamisessa. Hulevesistrategian mukaisesti, jos hulevesiä ei voi imeyttää tai viivyttaa syntypaikallaan, vaan vedet on johdettava tonteilta ja yleisiltä alueilta eteenpäin, se tehdään hidastaen ja viivyttaen vesien kulkua pintajohtamisjärjestelmillä ojien, notkelmien ja painanteiden kautta. Niissä sadevesi pääsee imeytymään maahan, pidättymään kasvillisuuteen ja haihtumaan ilmaan.

Pienvedet suunnittelualueella

Suunnittelualueella virtaa Mätäpuron kaksi latvahaaraa: Mätäpuron päähaara ja Suursuon haara eli Maunulanpuro. Purouoma on suurimmaksi osin viime vuosisadalla kunnostettua pelto-ojaa, jonka reunat ovat osin metsittyneet. Maunulanpuro virtaa Suursuonpuiston ja Pirttipolunpuiston läpi pääosin avoimessa niittymaisemassa. Mätäpuroon on onnistuttu kotiuttamaan purossa luontaisesti lisääntyvä taimenkanta.

2.5 Vuorovaikutus ja asukaspalautteet

2.5.1 Käyttäjäkysely

Käyttäjäkysely tehtiin syksyllä 2008 otantakyselynä sekä Internetissä toteutettuna ns. Digium-kyselynä 1.9.–22.9.2008 välisenä aikana. Postituskyselyyn oli valittu 1000 hengen otanta 15–75 -vuotiaista alueen asukkaista. Digium-kyselyyn pystyi vastaamaan kuka tahansa Helsingin kaupungin rakennusviraston internetsivuilla vierailut henkilö. Kyselyt olivat muodoiltaan täysin yhtenevät. Otantakyselyyn saatiin vastauksia 209 kappaletta, jolloin vastausprosentti oli 20,9 %. Digium-kyselyyn saatiin vastauksia 34 kappaletta. Otanta- ja internet-kyselyjen vastaukset on yhdistetty vastausten analysoinnissa.

Saaduista vastauksista voitiin vetää seuraavia johtopäätöksiä:

- Katu- ja viheralueista on huolehdittu jokseenkin hyvin.
- Talvikunnossapidossa koettiin olevan puutteita 67 % kyselyn kohteista. Ongelmaisimmat kohteet olivat Koivikkotie ja Lampuotilantie.
- Hyvin suunniteltuna ja toimivana katu- tai torialueena pidettiin Metsäpurontietä sekä Pakilantietä. Katualueista parhaimpia kohtauspaikkoja olivat myös samat Metsäpurontie sekä Pakilantie. Viheralueista arvokkaimpana pidettiin Suursuonpuistoa ja Pirttipolunpuistoa.
- Katualueista kunnostusta vaativat ensisijaisesti Suursuonlaita, Koivikkotie ja Männikkötie. Heikko näkyvyys mainittiin olevan mm. Metsäpurontiellä ja Rajametsäntiellä.

Kokonaisuudessaan Suursuonpuisto (nro 19) on alueen käytetyimpiä puistoja. Kyselyyn vastanneet käyttivät itse eniten Pirttipolunpuistoa (nro 7) sekä Suursuonpuistoa. Nuorison mainittiin liikkuvan eniten Maunulan leikkipuistossa (nro 16) sekä Kuusikkopuistossa (nro 15). Vanhukset liikkuvat eniten kyselyn mukaan Suursuonpuistossa. Mukavina kohtauspaikkoina pidettiin Sorsapuistoa (nro 14), Maunulan leikkipuistoa sekä Suursuonpuistoa. Kyselyyn vastanneista 60 % mielestä alueella on riittävästi leikki- ja toimintamahdollisuuksia lapsille.

Asukaskyselyssä esiin tulleen palautteen mukaan metsien ja niittyjen hoidosta on huolehdittu jokseenkin hyvin. Asukkaiden mukaan kasvillisuudeltaan huonoimmin hoidettuja ja kiireisimmin kunnostusta tarvitsevia alueita olivat Kuusikkopuisto, Pirttipolunpuisto sekä Maunulan leikkipuiston puustoiset alueet. Kuusikkopuisto mainittiin avovastauksissa turvattomimmaksi alueeksi, koska siellä on usein ja runsaasti juoppoja. Muutamista muistakin alueista esitettiin vastaavanlaisia kommentteja.

Maunulan käyttäjäkyselyn viheraluekartta

Pohjakartta © Kaupunkimittaussosasto, Helsinki 036 / 2008

Luonnonhoidon alueilla niukka enemmistö (54 %) vastaajista vastusti tavoitetta jättää lahopuuta ja tiheikköjä nykyistä enemmän viheralueille. Nykyistä enemmän lahopuiden jättämisen kannalla oli 33 % vastaajista. Puolet vastaajista (49 %) ei pitänyt metsien hoitoa liian voimaperäisenä. Vain 17 % vastaajista piti hoitoa liian voimaperäisenä. Metsien hoitoa piti liian vähäisenä 37 % ja yhtä moni (37 %) oli eri mieltä väitteestä.

Kyselyyn vastanneiden mielestä alueen reitistöt ovat enimmäkseen riittävän esteettömiä. Esteettömyyteen liittyviä ongelmia oli esimerkiksi Pirttipolunpuistossa, Metsäpurontielle ja Töyrytiellä. Turvattomiksi alueiksi nimettiin Maunulan leikkipuisto, Kuusikkopuisto ja Pakilantie. Maunulan ostoskeskuksen läheisyydessä ja Maunulan leikkipuistossa sekä Kuusikkopuistossa turvattomuutta aiheuttavat ongelmakäyttäytyminen. Pakilantiellä turvattomuutta aiheuttavat ajonopeudet ja liikennekäyttäytyminen.

Luonnonarvoiltaan, historialtaan, maisemiltaan ja näkymiltään arvokkaimpana alueena pidettiin Suursuonpuistoa. Toiseksi arvokkaimpana alueena kaikilla osa-alueilla pidettiin Pirttipolunpuistoa. Molempien puistojen koettiin tarjoavan myös hiljaisuutta ja rauhaa. Rauhattomana ja meluisana paikana pidettiin Maunulan leikkipuistoa sekä Kuusikkopuistoa. Suunnittelualueen ”helmiksi” mainittiin Suursuonpuisto, Sorsapuisto (nro 14) ja Kirsikkapuronpuisto (nro 20).

2.5.2 Tilaisuudet ja palautteet

Käyttäjäkyselyn tulokset ja alueen analyysi esiteltiin asukkaille tammikuussa 2010 järjestetyssä asukasnäyttelyssä. Näyttelyssä kerättiin palautetta, kommentteja, parannusehdotuksia ja näkemyksiä suunnittelualueesta alkavaa aluesuunnitelmavaihetta varten. Asukaspalautetta tuli suhteellisen vähän.

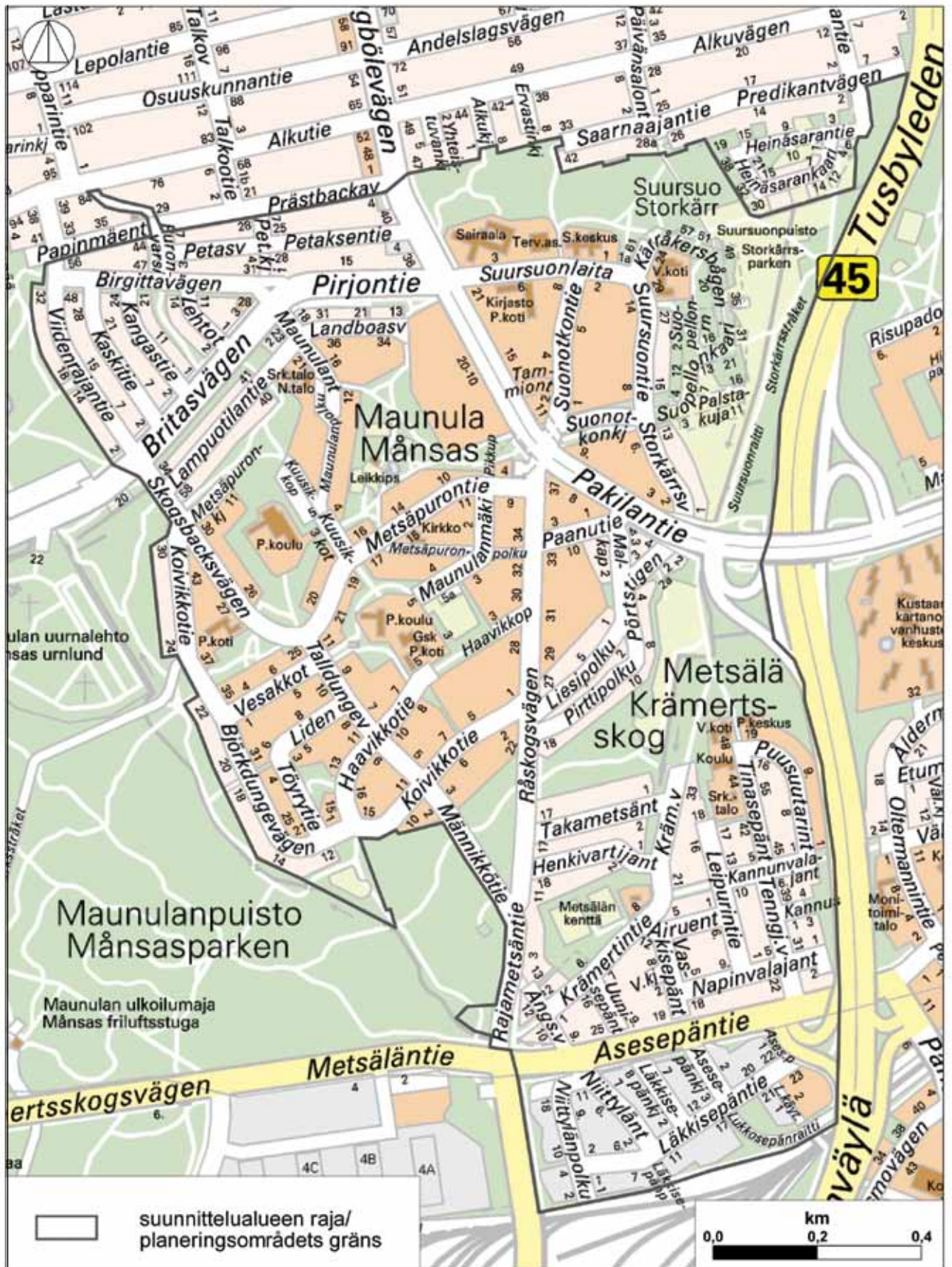
Toukokuussa 2010 järjestettiin uusi asukasnäyttely ja asukastilaisuus, jossa esiteltiin aluesuunnitelma-luonnosta. Asukkailla oli tuolloin mahdollisuus kommentoida suunnitelma-aineistoa, joka oli ollut esillä asukasnäyttelyssä viikon ennen asukastilaisuutta. Kommentteja tuli vähän ja ne koskivat pääosin puiden kaatoa ja yleisten alueiden siisteyttä. Maunulan kaupunkikuvallisista ominaispiirteistä ja aluesuunnitelmasta prosessina käytiin myös keskustelua asukastilaisuudessa. Aluesuunnitelmaluonnos toimitettiin Helsingin kaupungin sisäisille hallintokunnille kommentoitavaksi kesäkuun 2010 alussa. Palautetta saatiin määräaikaan mennessä yhdeltä hallintokunnalta.

Kaupunki kirjaa ylös jatkuvasti asukkailta ja alueiden käyttäjiltä vastaanotetun asukaspalautteen ja palvelupyynnöt. Vuosien 2006 ja 2009 välisenä aikana eniten palautetta on kirjattu väärin pysäköidyistä ajoneuvoista. Valtaosa ajoneuvoista on tilapäisesti väärinpysäköityjä vähäisten vieraspysäköintipaikkojen puutteen takia. Joukossa on myös ajoneuvoja, jotka ovat hylättyjä tai käytöstä poistettuja ja jotka seisovat kaduilla jopa viikkoja. Määrällisesti toiseksi yleisin kommentoinnin aihe on katualueiden ylläpito. Auruksen tai hiekoituksen puute ja keväisin hiekoitushiekan poiston viivästymien ovat palautteissa tyypillisiä. Lisäksi yleinen palautteen aihe on kuoppa ajoradassa tai jokin muu turvallisuuspuute.

Viheralueita koskevia palautteita tulee myös paljon. Niiden yleisimpiä aiheita ovat kaatuneet puut, oksien peittämät liikennemerkkit, luvattomat kaatopaikat ja häiriökäyttäytyminen viheralueilla sekä leikkipuvälineistöön kohdistuneet puutteet ja viat. Joukossa oli myös puunkaatoypyntöjä tai kommentteja liian voimallisesta metsänhoidosta ja toivomuksia kalusteiden lisäämiseksi. Maunulan osalta kirjatuihin palautteisiin mainittiin ainoastaan muutamista valaistuksen puutteista. Roskaisuudesta valitettiin myös suhteellisen vähän. Valitukset kohdistuivat muutamiin ympäristöihin tai kohteisiin, jotka on sittemmin korjattu.

Edellä kuvatut palautteet ovat osa tausta-aineistoa aluesuunnitelman laadinnalle ja hankkeiden valinnalle. Niistä on mahdollista erotella paikkoja, alueita ja aiheita, jotka herättävät asukkaissa ja alueen käyttäjissä mielipiteitä. Aluesuunnitelman laadinnassa otettiin huomioon nämä palautteet yhdistettynä vuorovaikutustilaisuuksien aikana kerätyyn asukaspalautteeseen sekä saatuun hallintokuntapalautteeseen.

Maunulan käyttäjäkyselyn katualuekartta

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 022 / 2010

2.6 Yleisten katu- ja viheralueiden palveluverkosto

2.6.1 Nykytila

Tarkastelualueella palveluverkosto muodostuu yleisistä puistoista ja viheralueista, katuverkostosta kalusteineen, leikkipaikoista ja -puistosta sekä niihin liittyvistä palveluista. Viheralueiden muut palvelut muodostuvat suurempia aluekokonaisuuksia palvelevista urheilukentistä sekä koira-aitauksista.

Tarkastelualueella on neljä leikkipaikkaa ja yksi leikkipuisto. Leikkipaikat sijaitsevat hyvin suhteessa kaupunkirakenteeseen. Niiden muodostama verkosto on kattava ja tasainen. Leikkipaikat ovat kalusteiltaan vaatimattomia ja siistejä. Alueen pääleikkipuisto on Maunulan leikkipuisto, joka sijaitsee keskeisellä paikalla aluerakenteessa. Se on kalustukseltaan monipuolinen verrattuna leikkipaikkoihin.

Metsälän ja Maunulanmäen kenttiä hoitaa Helsingin kaupungin liikuntavirasto. Pienempiä puistokenttiä hoitaa ja ylläpitää rakennusvirasto. Niitä on suunnittelualueella kaksi ja ne sijaitsevat Maunulan leikkipuistossa ja Koivikkotien eteläpuolella. Tarkastelualueella on kaksi koira-aitausta. Toinen sijaitsee Suursuonpuistossa ja toinen Keskuspuistossa Rajametsäntien eteläpäässä sen länsipuolella. Lähtöleveysuudessa rakentuvalle Suursuon asuinalueen uusille viheralueille on suunniteltu rakennettavaksi pelikenttä ja pienten lasten leikkipaikka. Alueella toimii nykyisin palstaviljelyalue, jonka toiminta jatkuu myös tulevaisuudessa.

Viheralueiden ja kevyen liikenteen reittien valaistus on kattava ja puutteita on vähän. Puistojen ja viheralueiden valaistus on toteutettu pääosin kahdella tavalla: puupylväillä ja maantievalaisimella tai metallivartisella puistovalaisimella. Vanhimpien puistovalaisimien valaisimien kuvut ovat yleisesti tummuneita. Uusimmat valaisimet ovat puolipyöreitä tasolasein varustettuja Helsingin kaupungin vakiomalleja.

Katualueilla sijaitsevat kalusteet ja varusteet ovat tyypiltään sekä kunnoltaan vaihtelevia. Erityisesti pollarit ovat paikoin vanhoja ja heikosti havaittavia huonon maalipinnan ansiosta. Ne aiheuttavat törmäysvaaran. Katu- ja viheralueilla on liian vähän penkkejä. Molemmilla alueilla käytetään yleisesti samoja penkkimalleja. Ilkivalta, erityisesti kalusteiden töhriminen, on puistoalueilla yleisempää kuin katualueilla.

Roska-astiat ovat viher- ja katualueilla pääosin tolppakiinnitteisiä. Suursuon ja Pirttipolunpuiston viheralueella roskat kerätään syväkeräyssäiliöihin. Metsälässä ja Vanhan Maunulan katualueilla on keräyspisteitä, jotka on toteutettu erillisillä pintakeräyssäiliöillä. Niiden tyhjennyksestä vastaa HSY (Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut).

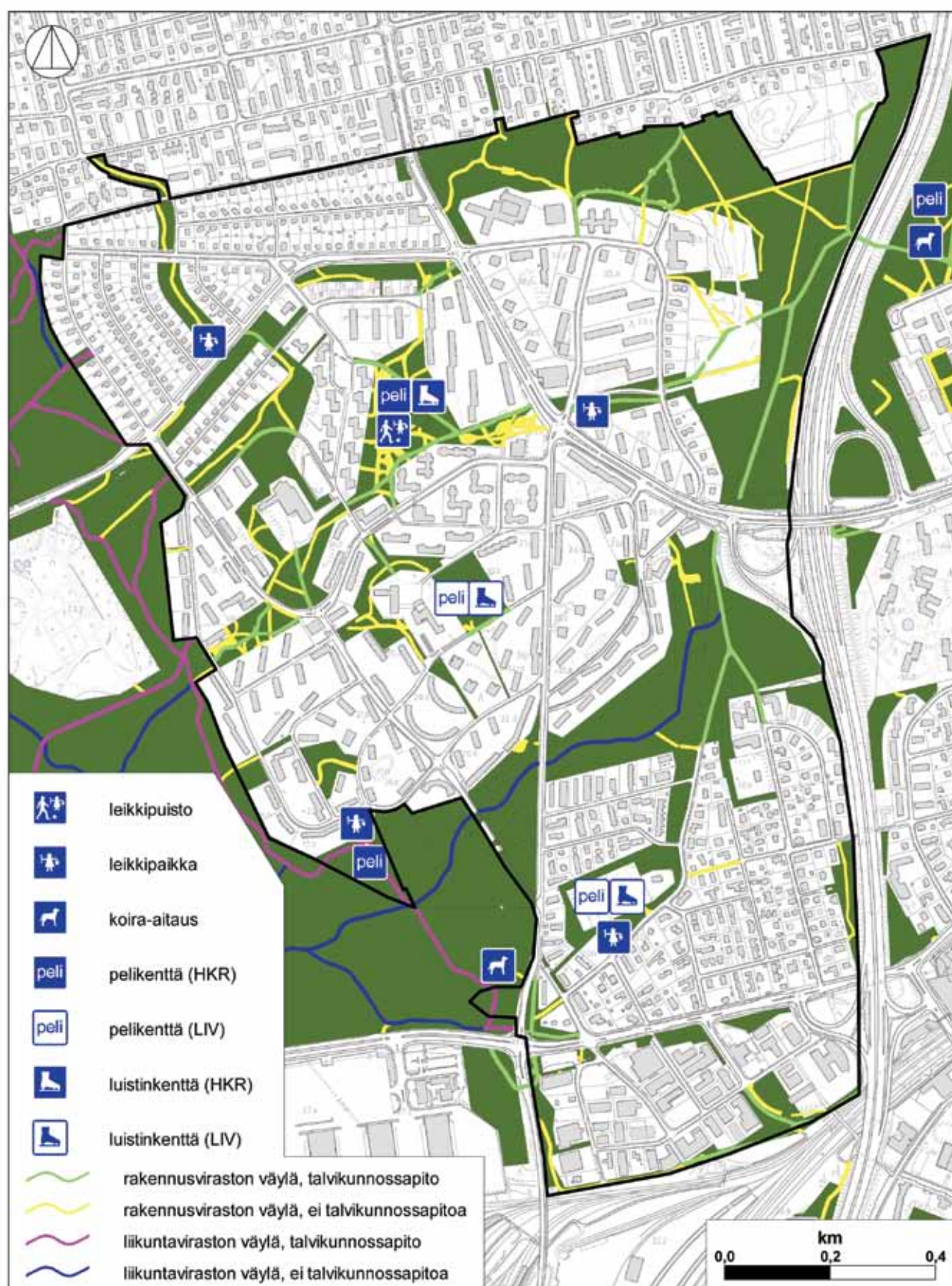
Roskaamista esiintyy metsissä, ulkoilureittien varsilla sekä niittyalueilla ja ojissa. Metsäalueille on paikoin kasattu lähitalouksien pihosta tuotua puutarhajätettä, oksia, lehtiä ja jopa kaatopaikkaroskia. Metsään kasatuilta kasvinjätetunkioilta leviää luontoon haitallisia rikkakasvilajeja kuten jättipalsamia. Jättipalsamia esiintyy runsaasti Keskuspuiston itäreunassa olevan ulkoilureitin varrella Maunulan kohdalla. Sen torjumiseksi etsitään keinoja Keskuspuiston luonnonhoidon suunnittelun yhteydessä.

2.6.2 Koulujen, päiväkotien ja vanhainkotien sijainti

Maunulan alueen koulut sijaitsevat tarkastelualueen keskiosissa Maunulanmäen ja entisen aluekeskuksen ympäristössä. Alueella on yksi alakoulu Maunulan ala-asteenkoulu ja Maunulan yhteiskoulu, joka käsittää yläasteen luokat ja lukion. Maunulan yhteiskoulun yhteydessä toimii myös Helsingin matematiikkalukio.

Tarkastelualueella on yhteensä kuusi päiväkotia. Maunulassa niitä on neljä: Kuusikko, Maunula, Suursuo ja Stigen. Metsälässä toimii ryhmäperhepäiväkotinä Metsäpirtti ja Pirkkolassa sijaitsee päiväkotinä Pikku-Marjatta. Maunulan kirjasto sijaitsee Suursuonlaidalla.

Palvelut ja väylät viheralueilla

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 022 / 2010

Valtaosa terveyspalveluista on sijoitettu tarkastelualueen koillisosiin Suursuonlaidan ympäristöön, missä sijaitsevat palvelukoti, sairaala, terveysasema, äitiysneuvola ja vanhainkoti. Maunulan apteekki sijaitsee keskustan ostoskeskuksessa. Tarkastelualueen länsireunassa Töyrytiellä sijaitsee Helsingin kaupungin 400-vuotissäätiön rakentama vanhustenkoti.

Metsälässä sijaitsee vammaisten nuorten oppilaitos ja palveluasuntoja sekä seurakunnan palveluja. Metsälän teollisuusalueella sijaitsee Orton Invalidisäätiön ylläpitämä ammatillinen erityisoppilaitos Keskuspuiston ammattioppilaitoksen Metsälän toimipaikka. Maunulassa Männikkötien ja Metsäpurontien kulmassa, niin kutsutussa ”Saunabaarissa”, toimi vuoden 2009 loppuun saakka sosiaaliviraston palvelukeskus. Se tarjosi aikuisille ja vanhuksille suunnattuja palveluita. Vuoden 2010 alusta Saunabaari on ollut asukastalo. Talossa on nykyään kahvila, kutomo ja ompelimo, lehtienlukunurkkaus, tietokoneita asiakkaiden käyttöön ja siellä järjestetään erilaisia kursseja.

2.6.3 Yleisten alueiden esteettömyys

Helsinki kaikille -projekti on laatinut Maunulan alueelle kartan (sivu 32) mukaisen esteettömien reittien tavoitteellisen verkoston, joka ei vielä nykytilassa toteudu. Esteettömyyden perustason reitit noudattelevat alueen suurimpia katuja ja pääkatuyhteyksiä erityisesti Vanhan Maunulan alueella, missä väestöjakauman mukaan suurin osa vanhuksista asuu. Vanhan Maunulan alueella ja sen lähiympäristössä sijaitsevat myös alueen tärkeimmät palvelut.

Alueen suojelutarpeesta ja topografiasta johtuen kaikkia reittejä ei ole mahdollista toteuttaa kokonaisuudessaan nykyisiä normeja täyttäväksi. Tavoitteellisesta esteettömyyden erikoistason reitistä on toteutettu esteettömän ulkoilupolun osuus Suursuolaidan päässä.

Maunulan katuympäristön peruspiirteisiin kuuluvat korkeat reunatuet suojateiden kohdilla, kapeat jalkakäytävät sekä jyrkät tonttikadut ja puistoreitit ilman käsihoiteita, jotka eivät palvele esteettömän ympäristön tavoitteita.

2.7 Vuonna 1998 laaditun viheraluesuunnitelman toteutuminen

Vuonna 1998 laadittu viheraluesuunnitelma oli ensimmäinen Helsingin kaupungin alueelle kaupunginosakohtainen viheraluesuunnitelma. Se on tyyliltään nykyisiä aluesuunnitelmia visionäärisempi ja painottuu yksinomaan viheralueisiin, niiden silloiseen nykytilaan ja tulevaisuuden käyttömahdollisuuksiin.

Viheraluesuunnitelmassa kiinnitettiin huomiota taajamametsien hoitoon ja metsien maisema-arkkitehtuurin ominaisuuksien jalostamiseen paikallisen identiteetin luojina. Samoin rakennettuja puistoja, jotka ovat Maunulan viherrakenteen arvokkaimpia osia, korostettiin niiden paikallisen merkityksen ja puistotaitteellisen arvon takia.

Viheralueiden pinta-ala ja lukumäärä on pysynyt kuluneen 12 vuoden ajan suurin piirtein samana. Uusia toimintoja, joita suunnitelmassa esitetään, on myös paikoin toteutettu. Suursuonpuiston kehittäminen ”elinkaaripuistoksi” on toteutunut Maunulan vanhusten polun muodossa. Suursuon puistoalueen muu toiminnallisuus toteutuu tulevaisuudessa, kun Suursuon asuinalue puistointeen valmistuu. Myös raportissa mainittu liikennemelu Tuusulantieltä on vähentynyt merkittävästi vuonna 2009 valmistuneen meluesteen ansiosta.

Tässä aluesuunnitelmassa on otettu huomioon vuoden 1998 viheraluesuunnitelmassa mainitut kommentit viheryhteyksien parantamisesta ja viherrakenteen kehittämisestä kokonaisuutena. Lisäksi alueen oman historiallisten kerrostumien korostaminen tuodaan esiin materiaalivalintojen ohjeistuksella ja hankekohteiden valinnoissa.

Toimipisteet ja esteettömät reitit

Pohjakartta © Kaupunkimittaussosasto, Helsinki 022 / 2010

2.8 Lähtötietoanalyysin johtopäätökset ja osa-aluejako

2.8.1 Tarkastelualueen ominaispiirteitä

Maunulalle ominaisen kaupunkikuvan ja tunnelman tärkeimpiä tekijöitä ovat rakennusten ja katujen inhimillinen mittakaava sekä alueen luonnonläheisyys. Alueiden suunnittelusta vastasivat aikakautensa parhaat arkkitehdit ja suunnittelijat. Asuinalueet suunniteltiin ja rakennettiin kokonaisuutena hyvin, mikä on edesauttanut niiden säilymistä näihin päiviin saakka. Rakennetussa ympäristössä on paljon jäljellä suunnitteluajakausille tyypillisiä ominaispiirteitä.

Kaupunkikuvallisesti tärkeitä kokonaisuuksia on useita. Maunulan identiteetin kannalta merkittävimpiä ovat Metsäpuron ja Männikkötien risteys ympäristöineen (Saunabaari, vanha elokuvateatteri ja niiden läheinen Kuusikkopuiston rinnemetsä), Männikkötien jakso Metsäpurontieltä Koivikkotielle sekä Koivikkotie. Näillä alueilla tavoittaa helposti ”metsälähiön” suunnittelufilosofian ja suunnittelualueen muuntumattomimmat osuudet. Näiden lisäksi Pirkkolan ja Sahanmäen alueet muodostavat arvokkaat ja hienosti aikaa kestäneet aluekokonaisuudet.

Alueen toisen merkittävän ominaispiirteen, luonnonläheisyyden, muodostaa kookas ja runsas puusto sekä tonttialueiden kasvillisuus. Maunulan vanhimmissa osissa puusto on isokokoista, varttunutta ja lajeiltaan sekä ulkoasultaan tyypillistä suomalaista metsää, joka kehystää maastoon huolellisesti istutettuja rakennuksia. Puusto muodostaa visuaalisen yhteyden aluetta ympäröivään Keskuspuistoon, jota täydentävät kaduilta pihoilte aukeavat puistometsämäiset näkymät.

2.8.2 Johtopäätökset

Yhteenvedona saaduista ja kerätyistä lähtötiedoista voidaan todeta että Maunula on tyypillinen ja ympäristöltään hyvin säilynyt aikakautensa asuinalue, jonka väestö on varsin ikääntynyttä. Yleisten alueiden palveluverkosto on kattava eikä merkittäviä puutteita esiinny. Erityisesti leikkipaikkaverkosto on kattava ja sitä täydentää Maunulan leikkipuisto.

Keskuspuiston ja Oulunkylän laajat viheralueet ovat Maunulan viheraluerakenteen voimavara. Kaupunkirakenteen halkaiseva poikittainen viheryhteys on tärkeä, koska sen varrelle sijoittuvat merkittävimmät kaupalliset palvelut ja viheralueet sekä jatkossa myös kulttuuripalveluita. Alueen viherrakenteen ja virkistyspalveluiden kannalta yhteydet ja liittyminen Keskuspuistoon ovat tärkeitä kaikkina vuodenaikoina. Kaavahankkeet tuovat muutoksia tarkastelualueelle tulevaisuudessa. Viheralueiden määrä saattaa vähentyä, jolloin nykyisten viheralueiden arvo ja merkitys kasvaa. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat ympäristöt ja arvokohteet lisäävät paineita ympäristörakentamisen detaljien säilyttämiseen. Alueen luonto on monimuotoista, mutta käyttöä rajoittavia suojelukohteita alueella ei ole.

Käyttäjäkyselyn mukaan asukkaat arvostavat luonnonmukaisia viheralueita ja rakennettuja viheralueita. Tyytymättömyimpiä asukkaat ovat katualueiden talvikunnossapitoon ja kasvillisuuden hoitoon metsäalueilla. Talvikunnossapito on erityishaaste kapeiden katujen vuoksi. Asukkaat ovat varsin tyytyväisiä reittien esteettömyyteen vaikkakin tavoitteellisten reittien toteuttaminen on paikoin käytännössä mahdotonta.

Tarkastelualueen osa-aluejako

2.8.3 Osa-aluejako

Lähtötietoanalyysin pohjalta tarkastelualue on jaettu pienempiin osa-alueisiin. Aluejako perustuu mm. kaupunkikuvan ja ympäristön esteettiseen yhdenmukaisuuteen, nykyiseen maankäyttöön, suojelumääräyksiin ja alueiden nykyiseen hoitoon. Tarkastelualueen sisäisiä osa-alueita ovat:

- **Pirkkola:** Puutarhamainen jälleenrakennuskauden puutaloalue, joka rajautuu Papinmäentien ja Pirjontien/Pirkkolantien väliselle alueelle kiilaksi, joka avautuu kohti Keskuspuistoa. Lampuotilantien pientaloasutus kuuluu rajaukseen. Osa-aluearajaus mukailee Museoviraston laatimaa RKY 2009 -rajausta laajentuen idässä Pakilantiehen.
- **Vanha Maunula:** Suojeluasemakaavaluonnoksen mukainen rajausta, jota on laajennettu vastaamaan RKY 2009 rajausta. Muodostaa kaupunkikuvaltaan yhtenäisen ja moni-ilmeisen kokonaisuuden, joka on poikkeuksellisen hyvin säilynyt. Sisältää Sahanmäen aluekokonaisuuden, joka on DoCoMoMo-kohde sekä Sahanmäen aluejulkisivun kannalta arvokkaan avoimen viheralueen Pirttipolunpuiston.
- **Uusi Maunula:** Sisältää tarkastelualueen uusimmat rakennuskerrostumat, pohjoiset osat Maunulan kaupunginosapuistosta sekä Suursuon uuden asuinalueen sekä sen viheralueet.
- **Metsälä:** Vanha puutarhamainen pientaloalue, jonka katuverkostossa ja rakennuskannassa on viitteitä eteläpuoleisesta teollisuusalueesta. Alueella on luonnonmukaisia viheralueita sekä Mätäpuron uoma. Osa-alueen vihreä yleisvaikutelma syntyy tonttipuustosta ja Pirttipolunpuistossa virtaavasta Mätäpuron uomasta.
- **Metsälän teollisuusalue:** Poikkeaa maankäytöltään, kaupunkikuvaltaan ja katuverkostoltaan koko muusta suunnittelualueesta. Alueen viheralueet ovat luonnonmukaisia suojaviheralueita.

Tukimuuri rajaa tontin katualueesta Metsälän teollisuusalueella.

3. KUNTO- JA TARVEKARTOITUS

3.1 Yhteenvedo tarkastelualueen nykytilasta

Tarkastelualueen katuverkosto on kokonaisuudessaan monimuotoinen. Se on syntynyt kunkin osa-alueen rakentamisen yhteydessä, jolloin jokaisella alueella on oman tyyppisensä katuverkosto. Yleisesti ottaen katuverkko on hyväkuntoinen kantavan maaperän ansiosta. Suuria ja kiireellisiä investointikohteita ei ole, mutta pienempiä epäkohtia on paljon. Suurimpana katuverkkoon liittyvänä ongelmana ovat turvallisuusriskejä aiheuttavat toiminnalliset epäkohdat kuten katuihin liittyvien jalkakäytävien kapeus tai niiden puuttuminen sekä riittämätön paikoituskapasiteetti. Asukaspalautteen ja maastokäyntien perusteella autot pysäköidään usein yleiselle viheralueelle varsinaisten pysäköintipaikkojen loputtua.

Katudetaljit ovat koko tarkastelualueella yhtenäisiä. Kaikki tarkastelualueen kadut ovat asfalttipintaisia. Ajoin on usein erotettu graniittisilla reunatuilla jalkakäytävästä. Pääkatujen erotuskaistoilla on käytetty nupukivipinnoitetta myös jalkakäytävän ja reunatuen välissä. Osa kaduista ja lähes kaikki tonttikadut liittyvät viheralueeseen suoraan tasossa ilman reunatukea. Uudemmissa alueilla ajoratojen leveydet ovat vanhoja alueita leveämpiä. Näillä alueilla kaupunkiympäristön yksityiskohdat ovat yksinkertaisempia ja betonin käyttö kaupunkiympäristössä luonnonkiven käyttöä yleisempää. Katuviheralueita tarkastelualueella on vähän eikä alueella ole puukujanteita. Käytännössä katuviheralueet ovat kapeita nurmettuja alueita, jotka erottavat pinnoitteen tontista.

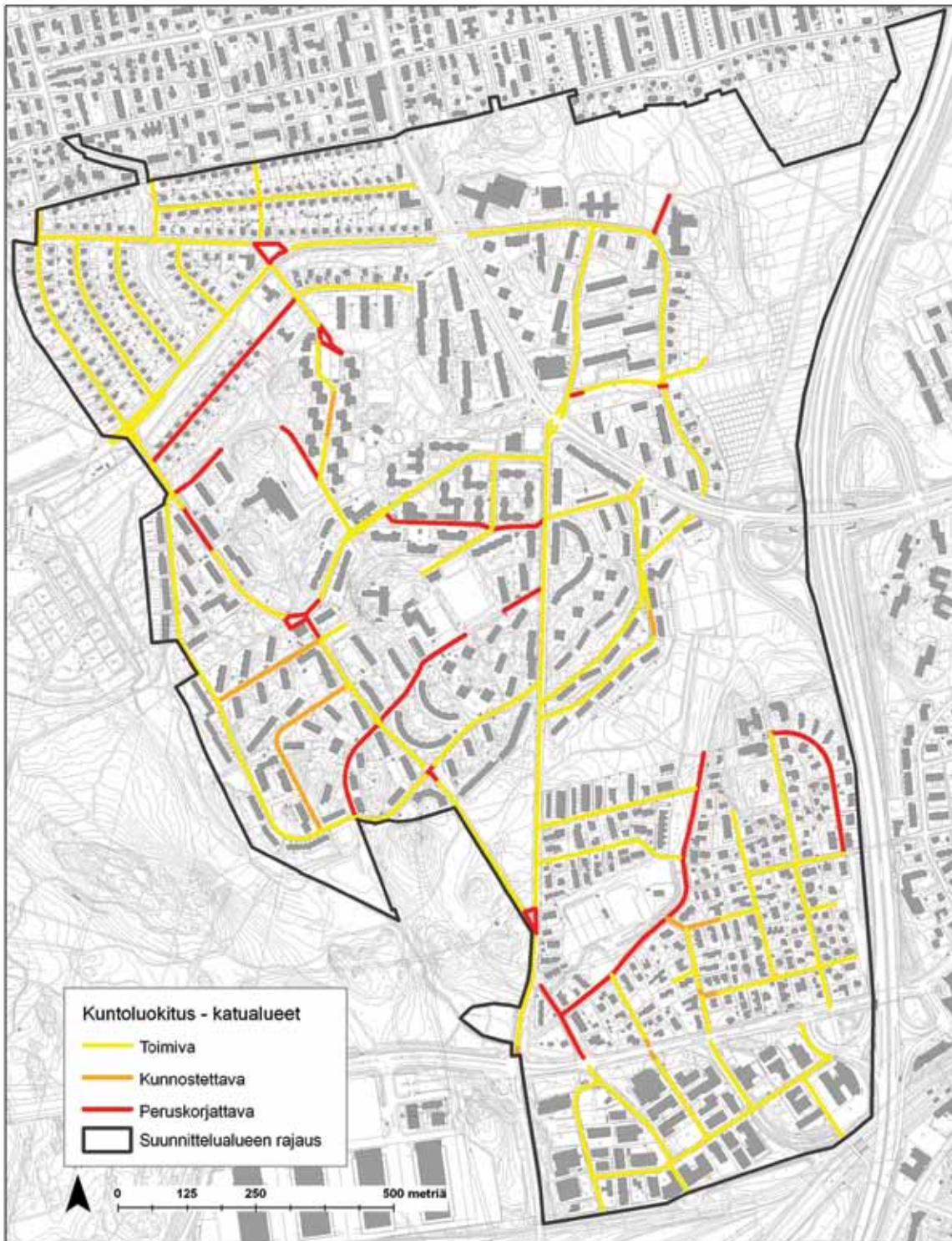
Esteettömyyden näkökulmasta jalkakäytävät ovat yleisesti kapeita. Esteettömyyden erikoistason vaatimukset täyttäviä reittejä on vaikea löytää koko alueelta ja perustason pituuskaltevuusvaatimuksetkaan eivät tavoitetasoa osalta täyty. Vaatimuksiin kuuluvat esimerkiksi käsijohteet jyrkkien mäkien kohdalla ja levähdyspenkit. Katualueilla penkkejä on vähän ja puistokäytävien varsillakin vain harvoin. Maunulan alueen suojateiden reunatuot ovat pääosin viistettyjä, mutta eivät nykyisten tyyppiirustusten mukaisia. Ne ovat pääsääntöisesti liian jyrkkiä ja korkeita. Joitakin suojateita on toteutettu myös ilman reunatukia asfalttiluiskalla. Suojateiden maalaukset ovat useimmissa paikoissa kuluneita ja uusimisen tarpeessa. Lisäksi suojateiden keskisaarekkeiden odotustilan syvyys on monissa paikoissa riittämätön katualueen kapeuden takia ja odotustilat ovat kadun pinnan kanssa samassa tasossa ilman reunatukia.

Maunulan viheralueille tunnusomaista on puistometsämaisuus. Tarkastelualueella rakennettujen viheralueiden lukumäärä ja pinta-ala on pieni suhteessa luonnonhoidon viheralueisiin. Maunulassa samalla viheralueella voi olla useita eri hoitoluokkia riippuen viheralueen luonteesta. Rakennetut viheralueet ovat yleispiirteisesti tyydyttävässä kunnossa. Puistojen kasvillisuus on hyväkuntoista. Lajisto on puiden osalta painottunut metsälajeihin. Viheralueet ovat kovimmalla kulutuksella Vanhan Maunulan osa-alueella. Kuluneisuutta on sekä kalusteissa, kulkupinnoilla että kasvillisuudessa. Yleisilme on kauttaaltaan siisti, mutta monessa puistossa esimerkiksi valaisimet ja kalusteet ovat varsin vanhoja. Puistopinnoitteissa ei havaittu ongelmia normaalia kulumaa lukuun ottamatta. Vanhan ja Uuden Maunulan alueilla on yleisesti havaittavissa luvattoman pysäköinnin aiheuttamaa kulumaa viheralueiden reunoissa.

Tärkein viheralueisiin tukeutuva kevyen liikenteen yhteys on Maunulan keskustan ja Keskuspuiston yhdistävä viherkäytävä, joka kulkee Sorsapuistosta Kuusikkopuiston ja Maunulan leikkipuiston halki keskustaan. Keskustasta yhteys jatkuu Suonotkopuiston läpi Suursuonpuistoon ja kohti Oulunkylän urheilupuistoa. Yleiskaavatasolla osoitettu reitti on olemassa, mutta hahmottuu paremmin karttatarkastelussa kuin maastossa.

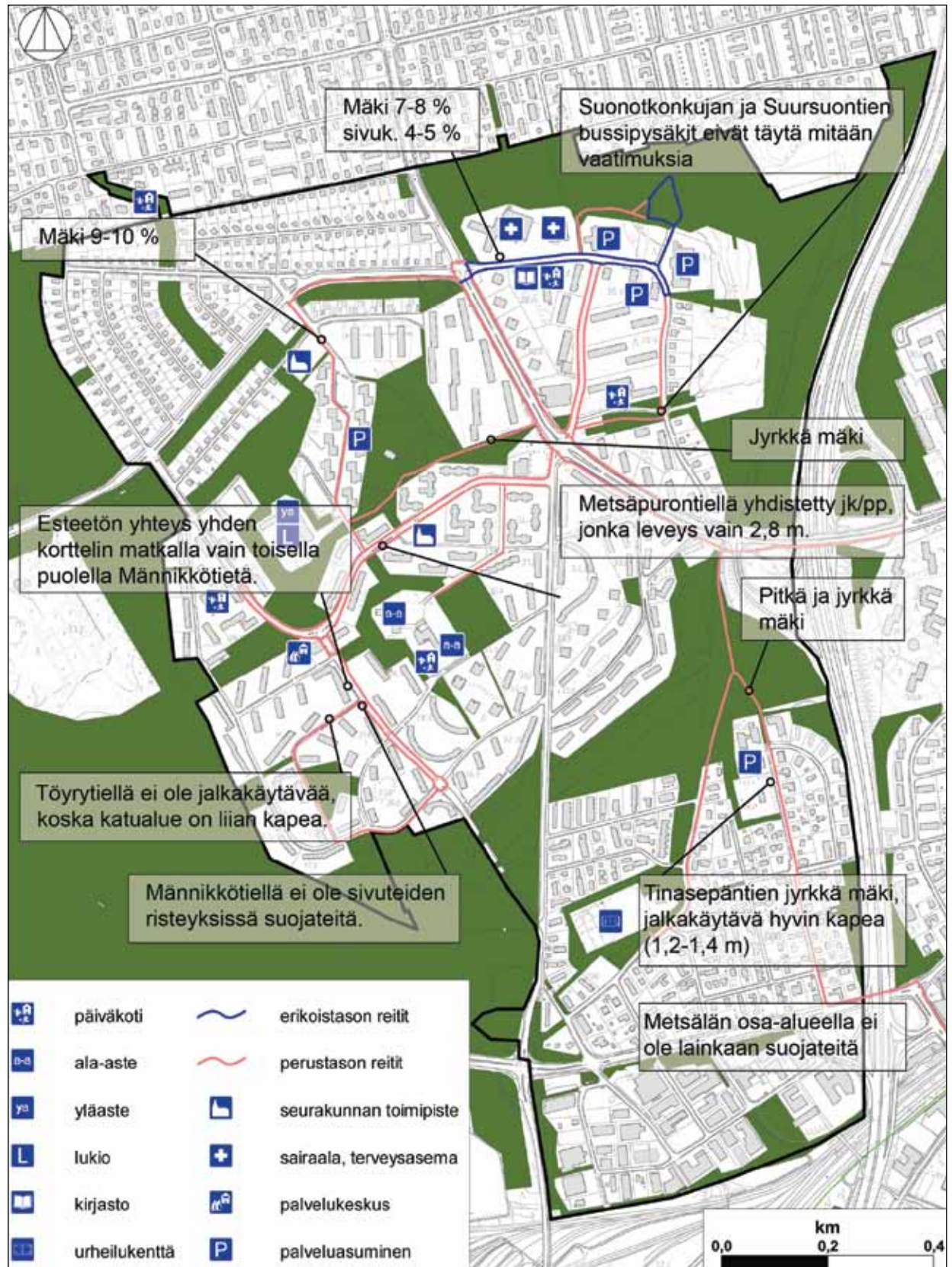
Kevyen liikenteen reitit ovat tarkastelualueella hyväkuntoisia, mutta niiden keskinäinen jatkuvuus on heikkoa. Monet reitit ovat maastonmuotojen takia jyrkkiä, jolloin ne eivät voi palvella kaikkia käyttäjiä. Reitit ovat pääosin kivituhkapäällysteisiä, muutamia käytetyimpiä ja uusimpia reittejä lukuun ottamatta, jotka ovat asfalttipintaisia. Muutamissa puistoissa vanhan Maunulan alueella puistoreitit ovat kivituhkapintaisia tai asfaltoituja. Näiden kulkureittien reunoille on usein muotoiltu pieni vettä ohjaava harjanne, jolloin jyrkille sitomattomille kulkureiteille tyypillistä eroosiota ei ilmene. Ulkoilureittien varret ovat monin paikoin kasvaneet umpeen lehtipuuvesakkoa, ohdaketta tai pujoa.

Katujen kuntoluokitus

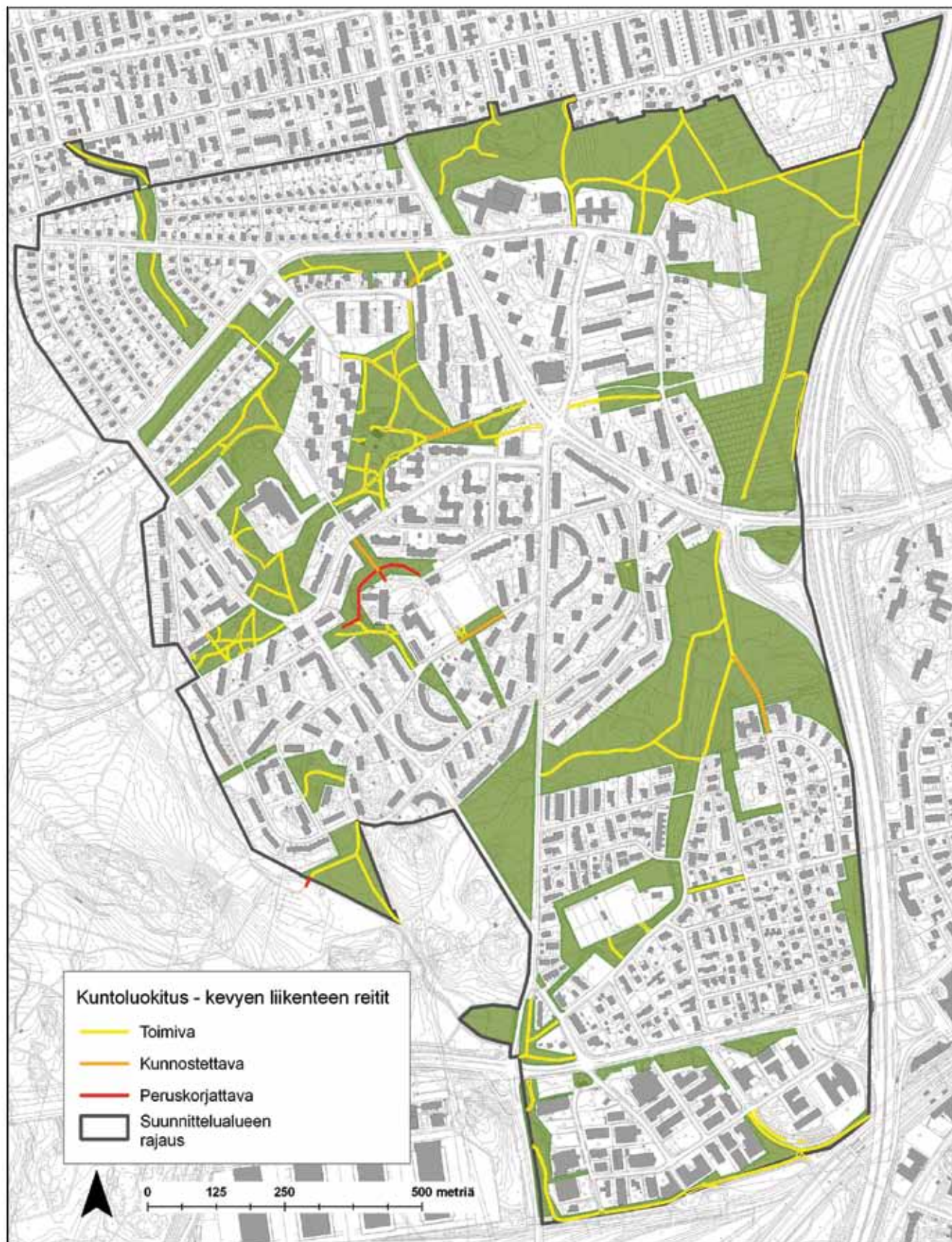
Kartoituksen perusteella kadut tai katuosuudet ja rakennetut viheralueet jaettiin kolmeen kuntoluokkaan: toimiva, kunnostettava ja peruskorjettava. Toimiviksi (keltainen) luokiteltiin uudet, vasta valmis-tuneet kohteet ja pieniä puutteita sisältäneet kohteet. Tyypillisiä puutteita tässä luokassa ovat pienet pinnoitevauriot tai yksittäiset irronneet reunatuet, jotka voidaan korjata ylläpidon keinoin. Kunnostet-taviksi (oranssi) luokiteltiin vain kohteet, joissa havaittiin kunnossapitoa vaativia selkeitä puutteita. Tällaisiksi tulkittiin esimerkiksi laajemmat pintavauriot tai toiminnallisuuden parantaminen. Peruskor-jattavaksi (punainen) luokiteltiin kohteet, joissa ilmeni laajempia ja suunnittelua vaativia puutteita.

Esteettömien yhteyksien verkosto

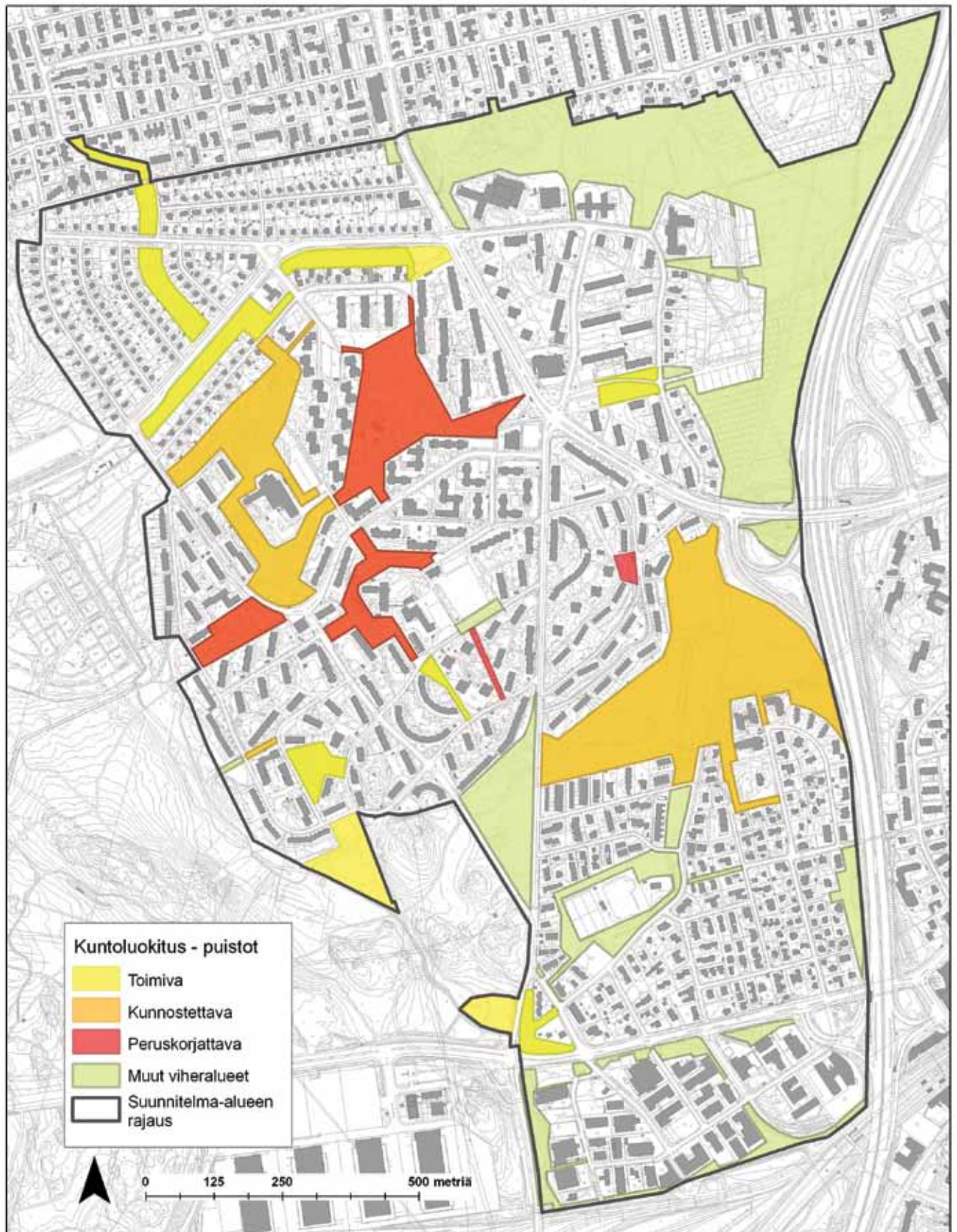

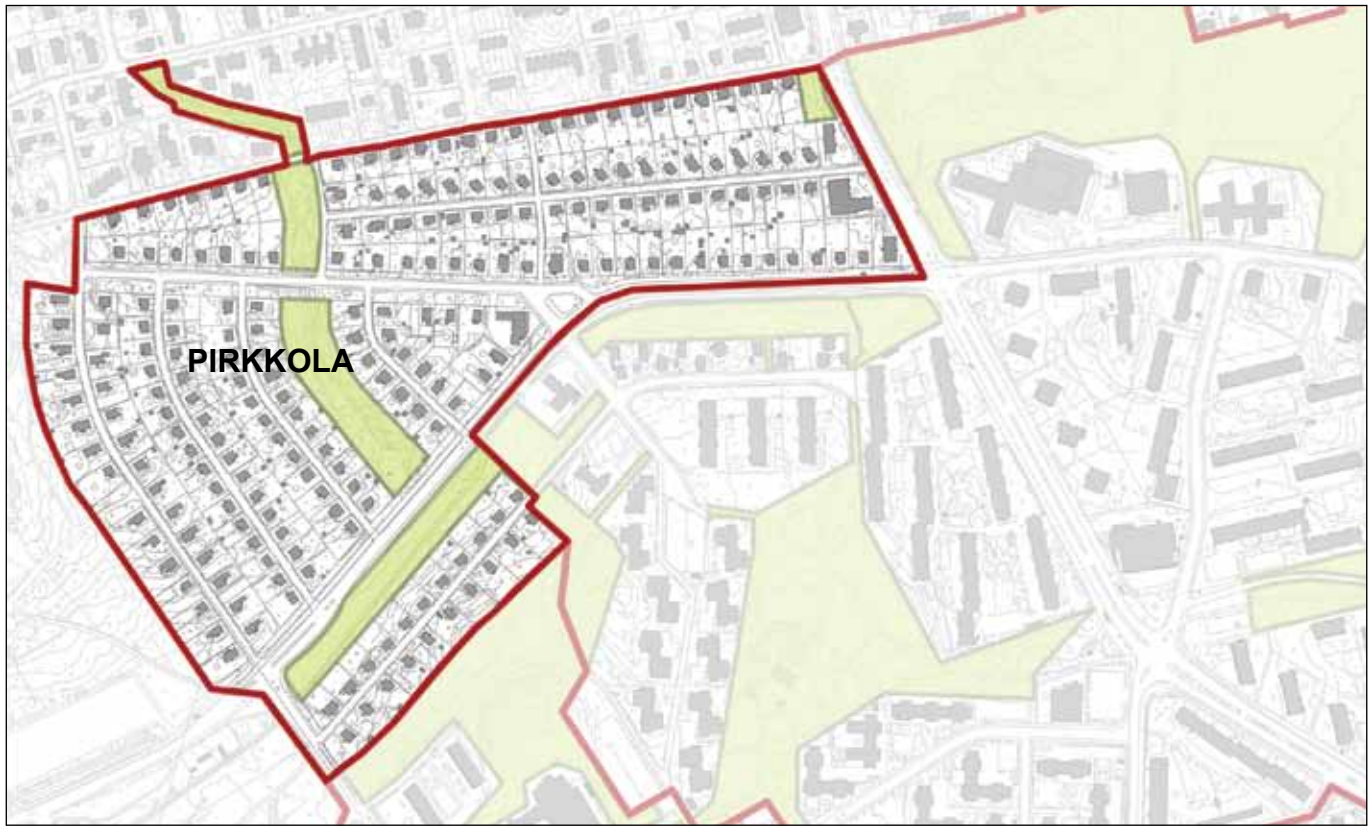
Kartassa on esitettyä Helsingin kaupungin laatima esteettömien yhteyksien verkosto ja maastokäynneillä tehtyt havainnot.

Kevyen liikenteen väylien kuntoluokitus

Puistojen kuntoluokitus

3.2 Pirkkolan osa-alue

Nykytilan kuvaus: Pirkkolan alueella katuverkko muodostuu tonttikaduista ja Pirjontien kokoojakadusta. Alueen tonttikaduilla ei ole jalkakäytäviä. Ajoradat on rajattu asfaltista muotoiluilla reunuksella ja osittain myös graniittisilla reunatuilla. *Pirkkolantien* suuntainen ja sen eteläpuolella sijaitseva *Lampuotilantie* on kapea ja pituuskaltevuudeltaan jyrkkä, avo-ojin ja painantein kuivatettu katu, joka liittyy länsipäästään *Metsäpurontiehen*.

Pirkkolan osa-alueen viheralueverkoston muodostavat suunnittelualueen ulkopuolinen Keskuspuisto, *Pirjontien* leveät katuviheralueet sekä *Kirsikkapuronpuisto*. Kirsikkapuronpuisto on samalla yksi koko tarkastelualueen hienoimpia puistokohteita. Virtaava vesi ja puroympäristöön rakennettu puisto ulottuvat läpi koko asuinalueen. Ne muodostavat yhdessä viihtyisän kokonaisuuden. Pirkkolan viheralueisiin kuuluu myös Pirkkolantien eteläpuolinen puistovyöhyke, jolla kasvaa suurikokoisia terijoensalavia sekä taajamametsää. Puistovyöhykkeellä on maisemallinen suojavaikutus ja merkitys alueen metsäisen imagon säilyttäjänä, mutta se on luonteeltaan enemmän suojaviheralue kuin puisto.

Kunto- ja tarvekartoituksen tulokset: Kadut ovat pinnoitteeltaan hyvässä kunnossa eikä suurempia vauriota tai painaumuksia havaittu. *Pirjontien* eteläpuolta hallitsee leveä ja yksinkertainen katuviheralue, jolla kasvaa järeitä koivuja katupuina. Osalle tonteista ajetaan katuviheralueen läpi. *Petaksentien* pollarit ovat huonokuntoisia.

Pirjontienaukion liikennejärjestelyjä on muutettu. Yksi liittymän haara on suljettu betonisilla ajoesteillä ja liittymäalue on yleisilmeeltään epäsiisti. Aukio on päällystetty betonikivellä ja sillä kasvaa yksi koivu.

Lampuotilantien avo-ojat, useat tonttiliittymät sekä niiden läheisyyteen pysäköidyt autot kaventavat ajoratalevyettä. Kadulla on ollut asukaspalautteen mukaan ongelmia pysäköityjen ajoneuvojen kanssa. *Metsäpurontien* ja *Lampuotilantien* risteyksessä näkemä *Metsäpurontien* kevyen liikenteen väylälle on heikko.

Kirsikkapuronpuisto on hoidettu hyvin ja se vastaa hoitoluokkaansa. Puiston pohjoisosassa on ulkoisesti tarkasteltuna huonokuntoinen maakellari. Se on kaupunginmuseon mukaan oletettavasti kuulunut viereiseen huvilakiinteistöön¹. Puiston eteläosassa *Pirkkolantien* varrella on pieni ja vaatimaton, mutta toimiva leikkipaikka. *Kirsikkapuronpuiston* osalta esteettisinä puutteina voidaan mainita, että eteläosan puistovalaisinpylväät ja valaisimet ovat vanhempia kuin pohjoisosassa. Vanhemmissa pylväissä sähkörsiat on sijoitettu pylvään ulkopuolelle ja ne ovat epäsiistin näköisiä. Lisäksi *Papinmäentien* ja *Pirjontien* siltakaiteet ovat asuinalueen ja puistokohteen mittakaavaan järeät ja maantiemäiset. *Puronvarsi* on jyrkkyytensä takia vaikeahoitoinen.

Pirkkolantien puistovyöhyke palvelee koirien ulkoilutuskäytössä ja läpikulkuyhteytenä *Maunulan* keskukseen. Viheralueella ei ole puistokäytäviä ja *Pirkkolantien* liikenteestä aiheutuva melu on häiritsevää. Alueelle on osoitettu pikaraitiotien linjausvaraus, joka sijoittuu *Pirkkolantien* ja myöhemmin *Pirjontien* eteläreunaan.

Kirsikkapuronpuiston eteläosaa kohti pohjoista.

3.3 Vanhan Maunulan osa-alue

Nykytilan kuvaus: Katuverkko rajautuu *Pirkkolantiehen*, *Pakilantiehen* ja etelässä osin *Rajametsäntiehen*. *Koivikkotie* muodostaa osa-alueen läntisen ja eteläisen reunan. Alueella katuverkosto on muodoltaan orgaaninen tavanomaisen suorakulmisen sijaan. Ominaisuus luo Maunulalle tyypillistä pienipiirteistä yleisilmettä ja yksilöllisyyttä. Tämä on erityisesti havaittavissa *Sahanmäen* alueella, missä katuverkosto muodostaa luontevan kokonaisuuden suurista tasoeroista huolimatta. Osa-alueen vähäinen pysäköintipaikkojen määrä on aiheuttanut pysäköinnin lisääntymistä viheralueilla ja katujen varsilla. Suunnitteluajankohdalle tyypillisesti asfaltti vaihtuu nurmipinnaksi ilman reunatukea. Reunatukien puuttuminen aiheuttaa kadun reunarakenteiden rikkoontumista, nurmien kulumista ja yleistä epäsiisteyttä.

Pääviheralueet *Kuusikkopuisto* ja *Männikköpuisto* ovat molemmat alueen koulujen lähiviheralueita. Kuusikkopuistossa on kaksi rinnakkaista Lampuotilantien suuntaista ulkoilureittiä, joista toinen johtaa Metsäpuronkujan päähän ja toinen Metsäpurontielle. *Männikköpuisto* on luonteeltaan läpikulkupuisto ja suojaviheralue koulun ympärillä. Se on maastonmuodoiltaan jyrkkäpiirteinen ja sen länsipään jäsentelyä hallitsee väestönsuojan sisäänajoyhteys. Tarkastelualueen tärkein puistohistoriallinen kohde, *Sorsapuisto*, sijaitsee Vanhan Maunulan länsireunassa. Puisto on ennestään toiminut maunulalaisten kokoontumispaikkana ja silloisen kaupunkirakenteen tärkeänä rakennettuna viheralueena.

Töyrypuisto sijaitsee Haavikkotien ja Töyrytien välissä asuinalueen keskellä ja on sijaintinsa vuoksi luonteeltaan puolijulkinen. Puisto tukee erinomaisesti Maunulle tunnusomaista puistometsäistä identiteettiä ja on kaunis levähdyspaikka tiiveimmässä osassa Vanhaa Maunulaa. Sen suunnittelija on Bengt Schalin², mutta alkuperäistä suunnitelmaa ei ole rakennusviraston arkistoissa.

Töyrytien Koivikkotiehen yhdistävä puistokaistale on merkitty viheraluekarttoihin ja se kuuluu hoitoluokkaan A3, mutta sitä ei ole rakennettu. Samantyyppinen tilanne vallitsee Vanhan Maunulan eteläosassa Koivikkotien ja Haavikkotien välillä, missä tonttipihojen väliin on jätetty kaksi rinnakkaista puistokaistaletta. Läntinen ja leveämpi kaistaleista yhdistää Koivikkotien Haavikkotien kääntöpaikkaan päiväkodin läheisyydessä. *Koivikkotien leikkipaikan* ympäristössä kasvaa useita kookkaita, mutta varsin nuoria tammia.

Vanhan Maunulan alueella sijaitseva *Pirttipolunpuisto* on avoimena hoidettua vanhaa peltoaluetta. Puistossa risteilee pieniä polku-uria ja sen halkaisee seudullinen pääulkoilureitti sekä Mätäpuron uoma. Osa-aluejaossa suurin osa Pirttipolunpuistosta liitettiin Maunulaan, koska sillä on toiminnallinen ja tilallinen merkitys erityisesti Maunulan osa-alueelle. Pirttipolunpuisto jatkuu Pakilantien pohjoispuolella *Suursuonpuistona*. Sahanmäenalueen sisällä on huonokuntoinen *Liesipuisto*. Puiston historiasta tai sen suunnittelijasta ei ole tietoa. Sahanmäen muut viheralueet sijaitsevat tonttimaalla. Osalla tonteista alkuperäiset istutussuunnitelmat on laatinut Elisabeth Koch³.

Kunto- ja tarvekartoituksen tulokset: Kadut ovat pinnoitteiltaan hyvässä kunnossa, mutta painumia ja pintahalkeamia oli paikoin havaittavissa. Katuympäristössä käytettyjä materiaaleja ovat asfaltti, nupukivi ja liuskekivi. Reunatuot olivat lähes poikkeuksetta graniitista valmistettuja. Muutamissa kohdissa *Koivikkotietä* oli käytetty betonireunatukea tasaamassa ja tukemassa katuun rajautuvaa rinnettä. Katualueilla on käytetty paikoin avo-ojakuivatusta. Vuonna 1961 otetussa ilmakuvasa Haavikkotien ja -polun kuivatus on ratkaistu avo-ojin. Inventoinneissa havaittiin ojia samoilla alueilla, mutta niiden toiminnasta ei ole tietoa. Kalusteet ovat vanhoja, mutta toimivia.

Metsäpurontien pohjoispäässä on pensaiden ja katupuiden muodostama katuviherjakso, joka oli kunnoltaan tyydyttävä. Katupuut olivat huonokuntoisia, mutta pensaat elinvoimaisia. Metsäpurontien länsipäässä kadun eteläpuolella on pensasistutus jalkakäytävällä käytöstä poistetun bussipysäkin vieressä (uusi ajoratapysäkki käytössä pohjoisempana). Jalkakäytävä on istutuslaatikon kohdalla kapea ja lisäksi suureksi kasvaneet pensaat vaikeuttavat kulkua jalkakäytävällä. Tieto pensaiden leikkaustarpeesta on välitetty kaupungin asiakaspalveluun inventoinnin yhteydessä. Metsäpurontien ja *Männikkötien* risteysalueella bussipysäkit sijaitsevat kaarteessa ja tilannenopeudet ovat suuria. Risteysalueen kohdalla Metsäpurontien pohjoispuolen yhdistetyn jalankulku- ja pyörätien leveys on noin 2,8 m, mikä on liian vähän. Katutila on kuitenkin tiivis, eikä jalankulku- ja pyörätietä ole mahdollisuutta levennää.

Männikkötie 10 kohdalla jalkakäytävä puuttuu, koska tontti jatkuu ajorataan saakka. Männikkötien ja sen sivuteiden risteyksissä ei ole suojatietä ja reunatuot ovat korkeita. Haavikkotien ja Koivikkotien välisen mäen pituuskaltevuus on lyhyen matkaa hyvin jyrkkä. Männikkötiellä suojateiden keskisaarekkeet ovat koko kadun matkalla liian kapeita ja ajoradan kanssa samassa tasossa ilman reunatukea tai muuta erotettavaa materiaalia. *Koivikkotien* ja Männikkötien risteyksessä tilannenopeudet ovat suuria ja risteysalue on osittain jäsentymätön.

Töyrytiellä ei ole jalkakäytävää. Pysäköinti on järjestetty tonteille ja kadun varteen. Katutila on niin kapea, että jalkakäytävän rakentaminen ei ole mahdollista. Reitti on kuitenkin käyttäjien kannalta merkittävä, sillä kadun puolivälissä on vanhusten palveluasuntoja. Alueella on käytetty betonilaattaa liimattavan betonisen reunatuen takana kapeana kulkuyhteytenä. Kulkupintaa tarvitaan jalkakäytävän puuttumisen takia etenkin keväällä ja syksyllä, jolloin nurmi on pehmeää. Ratkaisu on epätyypillinen, mutta autoilijoiden näkökulmasta toimiva jalkakäytävättömällä kadulla, jolla on kadunvarsipysäköintiä.

Sorsapuisto on nykytilassaan kulunut ja sen asema Maunulan nykyisessä viherrakenteessa ei ole alkuperäisen mukainen kokoontumispaikka. Puiston Koivikkotien päätä hallitsee kenttämainen alue, jolle pysäköidään autoja. Puisto kaipa kunnostusta etenkin valaistuksen ja vesiaiheen osalta. Valaisimet ovat tummuneita ja vesialtaassa on useita havaittavia paikkauskohtia. Kalusteet ovat ehjiä, mutta sotkettuja.

Kuusikkopuisto ja Männikköpuistossa on havaittavissa niihin kohdistuva kova kulutus. Molemmilla viheralueilla on muuta tarkastelualueetta enemmän roskaamista ja ilkivaltaa. Kuusikkopuiston pohjoiset osat ovat vailla osoitettua käyttöä. Metsän keskellä sijaitsevat komeat kalliot ovat roskaantuneet pahasti. Valaistus on pakoin puutteellista. Lampuotilantien ja Kuusikkopuiston väliseltä yhteydeltä puuttuvat valaisimet kokonaan. Metsäpuronkujan pohjoisreuna on kärsinyt pahasti pysäköinnin aiheuttamasta kulutuksesta. Männikköpuistoa käytetään asukaspalautteiden perusteella mm. pulkkamäkenä. Puiston huonokuntoiset portaat johtavat koulun takapihalle. Koulun pihalta reitti jatkuu kapeana polkuyhteytenä Metsäpurontielle vanhan elokuvateatterin eteen ja koulun pohjoispuolitse Maunulanmäelle. Polkuyhteys on kapea ja routunut.

Töyrypuiston reitistö on asfalttia ja pituuskaltevuudeltaan jyrkkä. Se on jyrkkyytensä ansiosta paikoin vaikea kohde hoitaa. Puistossa sijaitsee pieni paviljonkimainen katos, joka ei ole tyyliältään suunnitteluajonkohdan mukainen.

Koivikkotien ja Haavikkotien välisistä kahdesta puistokaistaleesta läntistä ja leveämpää käytetään oikopolkuna. Maastonmuodoilta puistokaistale on vaihteleva ja paikoin jyrkkä. Koivikkotien päässä polku päättyy nykyiselle suojatielle. Itäinen puistokaistale liittyy Koivikkotien Haavikkopolkuun, mutta maasto on niin jyrkkää, että alueelle ei ole mahdollista perustaa yhteyttä. *Koivikkotien eteläpuoleinen leikkipaikka* kuuluu Keskuspuistoon, mutta se palvelee ensisijaisesti lähialueen asukkaita. Yksinkertaisesti kalustetun leikkipaikan puutteena on huono valaistus ja puuttuvat suojakaiteet rumpusillalla.

Sahanmäen *Liesipuistoon* johtavat kapeat nurmettuneet liuskekiiviportaat ja puiston keskellä kasvaa kookas petäjä. Puistossa on ollut teräsverkkoaita, josta verkkoelementit on poistettu. Kokonaisuus on epäsiisti ja hoitamaton. *Pirttipolunpuiston* pääulkolureitti ei ole linjaukseltaan luonteva. Alueella on vanha heinittyvä kivituhkapintainen urheilukenttä ja puistoalueen reunassa huoltoyrityksen pieni tukikohta. Kalusteita on vähän ja niitypintaa halkoo useita pieniä polkuyhteyksiä. Pirttipolunpuiston niitty- ja metsäalueet ovat linnustollisesti tärkeitä.

Tyypillistä katunäkymää Sahanmäestä: kapea katutila ja jalkakäytävä sekä runsasta tonttikasvillisuutta

Sorsapuiston nykyasua, etualalla tyhjennetty vesiallas

Koivikkotie muodostaa tarkastelualueen ja Vanhan Maunulan länsireunan.

3.4 Uuden Maunulan osa-alue

Nykytilan kuvaus: Katuverkko on yleisesti suoraviivaisempi ja ajoradoiltaan leveämpi kuin Vanhan Maunulan alueella. Katuverkkoa hallitsevat Pakilantie ja Maunulan keskusta. Katujen reunatuet ovat pääosin graniittia. Paikoin ajorata on leveä ja sitä olisi varaa kaventaa toimintoihin tai välityskykyyn puuttumatta. Katutilojen luonne on väljä, koska rakennukset sijaitsevat etäällä kadusta. Katuvihreä muodostuu tonttipuustosta ja kapeista nurmikaistaleista, jotka liittyvät tontit katualueeseen.

Osa-alue on viheraluerakenteeltaan ja yleisilmeeltään väljempi kuin Vanha Maunula. Koko tarkastelualueen viheralueiden toiminnallinen keskus on *Maunulan leikkipuisto*, joka on alun perin Bengt Schalinin suunnittelema². Nykyään viheralue toimii leikkipuistotoimintojen lisäksi tärkeänä asuinalueita yhdistävänä viheralueena sekä kokoontumispaikkana. Leikkipuiston kalustus on runsasta. Esteetön puistoreitti Maunulan läpi Keskuspuistoon kulkee Maunulan ostoskeskukselta Leikkipuiston kautta Kuusikkopuistoon, Sorsapuistoon ja edelleen Keskuspuistoon.

Osa-alueen viheralueiden selkärangan muodostaa *Suursuonpuisto*, joka erottaa pohjoisessa Pakilan ja Maunulan kaupunginosat toisistaan. Puisto kaartuu itään suojaamaan Maunulaa Tuusulanväylän melu- ja hiukkasvaikutuksilta. Suursuonpuiston viihtyvyys on parantunut merkittävästi marraskuussa 2009 valmistuneen meluesteen ansiosta. Viheralue on osa yleiskaava 2002 mukaista Maunulan ja Oulunkylän kaupunginosapuistoa. Puistokokonaisuudessa on paljon toimintoja ja käyttöpotentiaalia. Suursuonpuiston avoimet osat ovat palstaviljelyaluetta ja suojaviheraluetta. Alueen halki kulkee myös Maunulan ja Keskuspuiston historiaa valottava luontopolku sekä seudullinen pääulkolureitti. Puistossa on toiminut koira-aitaus, joka on siirretty Tuusulanväylän itäpuolelle. Suursuonpuiston pohjoisosassa on

muinaismuistolain nojalla suojeltuja ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoituslaitteita. Lisäksi puistossa on vanhusten esteetön kuntopolku. Maunulan nykyisen keskustan ja Suursuonpuiston tärkeänä välittävänä puistoyhteytenä toimii *Suonotkonpuisto*.

Uuden Maunulan ja Pirkkolan osa-alueiden rajalla Pirjontien eteläpuoleisen puistoalueen itäpäässä on uudehko A2-hoitoluokan *Lampuodinpuisto*. Puisto on jatketta Pirkkolantien osuuden viheralueelle, mutta korkeammassa hoitoluokassa. Pirjontien puistovyöhykkeellä on maisemallinen suojavaikutus ja merkitys alueen metsäisen imagon säilyttäjänä. Pirjontien eteläpuoleiset jalkakäytävät täyttävät esteettömyyden perustason vaatimukset.

Kunto- ja tarvekartoituksen tulokset: Pinnoitteiltaan katualueet ovat hyvässä kunnossa.

Suursuonlaidassa oli maastoinventointien aikaan käynnissä olevien rakennustöiden aiheuttamia vaurioita ja työnaikaisia järjestelyjä. Linja-autopysäkki oli poistettu rakennustöiden ajaksi. Pituuskaltevuudet eivät ole esteettömyyden erikoistason mukaisia. *Pakinlantieltä* Suursuon sairaalalle noustessa ja terveysteskukselta vanhusten palvelutaloon kohti edettäessä on jyrkkää mäkeä. Lisäksi sivukaltevuudet ovat monin paikoin, erityisesti tonttiliittymien kohdilla, liian suuria. Suojatiesaareke on liian kapea ja kadun pinnan kanssa samassa tasossa.

Suonotkontie on melko tasainen ja jalkakäytävien leveys ja tasaisuus on riittävä. Suojateiden reunatuet eivät täytä esteettömyysvaatimuksia. Suonotkontien länsipuolen jalkakäytävän leveys ja pituuskaltevuus täyttävät perustason vaatimukset.

Suonotkonkujan länsipäässä on bussipysäkki, jonka koroke on liian matala ja korokkeelta ei ole lainkaan esteetöntä kulkua pois. Lisäksi korokkeen ja erillään olevan jalankulkuyhteyden väliltä puuttuu yhteys. Kulku pysäkillä tapahtuu ajorataa pitkin. Suonotkonkujan eteläpuolella Suonotkonpuistossa kulkee erillinen kivituhkapintainen kevyen liikenteen väylä. Puistoreitillä on myös yksi penkki. Ongelma tällä reitillä on *Suonotkonkujan* ja *Suonotkontien* risteys, josta puuttuu yhteys jalankulkureittien välillä.

Kuusikkopolun pohjoispäässä sijaitseva huoltoalue on epäsiisti. Kuusikkopolun länsipuoleinen pysäköintialue on samaa tonttia, mutta siltä ei ole ajoyhteyttä huoltoalueelle. Siksi kevyen liikenteen yhteyttä käytetään luvattomasti huoltoalueen liikennöintiin. *Maunulantie* päättyy kääntöpaikkaan. Sen ympäristössä on useita tonttiliittymiä ja kaupunkitilallisesti alue on jäsentymätöntä. Maunulantie on jyrkkä mäki Pirjontien ja Lampuotilantien välissä ja Lampuotilantien jälkeen. Reitti ei täytä perustason esteettömyysvaatimuksia, mutta korvaavaa reittiä ei ole.

Metsäpuronpolku on pinnoitteiltaan huonokuntoinen ja reunoiltaan jäsentymätön. Katualue rajautuu eteläpuolelta tonttialueeseen kadun länsipäässä. Kadun ja tontin välistä tasoeroa on käsitelty kapealla nurmialueella. Kadun rajautuminen tontteihin ei ole yksiselitteistä sen eteläpäässä. Katualue levenee tonttiliittymien kohdalla pieniksi aukioiksi. Asfaltti on paikoin rikki ja betonisia reunatukia on irronnut tonttiliittymien kohdalla. Hulevedet valuvat paikoin tonteille. Pysäköinti on levinnyt etenkin Rajametsäntien tuntumassa tonttipihoille ja istutusalueille.

Suursuonpuiston pohjoisosissa paikoin riittämättömät polkuyhteydet vähentävät alueen käytettävyyttä ja suunnistettavuutta. Viheralueen laajuutta ja alueellista merkitystä on vaikeata havaita Pakilantieltä, jonne sen läntisin osa rajautuu. Puisto vaikuttaa Pakilantieltä katsottuna tavanomaiselta metsäsaarekkeelta. Viheralueelle johtavissa portaissa ei ole käsijohteita eikä opastusta minne portaat johtavat. Suursuonpuiston merkittävimpinä puutteina ovat Mätäpuron ylityskohtien suojakaiteiden puuttuminen ja reittiverkoston puutteet. Lähitulevaisuudessa pelloille rakennetaan Suursuon asuinalue ja uusia puistoja, jolloin reittiverkostoa, kalustusta ja Mätäpuron suoja-aitoja parannetaan. Alue alkaa rakentua maakaasuputken siirron jälkeen. *Suursuonpuiston esteettömän kuntopolun* penkkejä on sotkettu. Lisäksi koho-opastaulut ovat paikoin huonossa kunnossa ja ne pitäisi uusida.

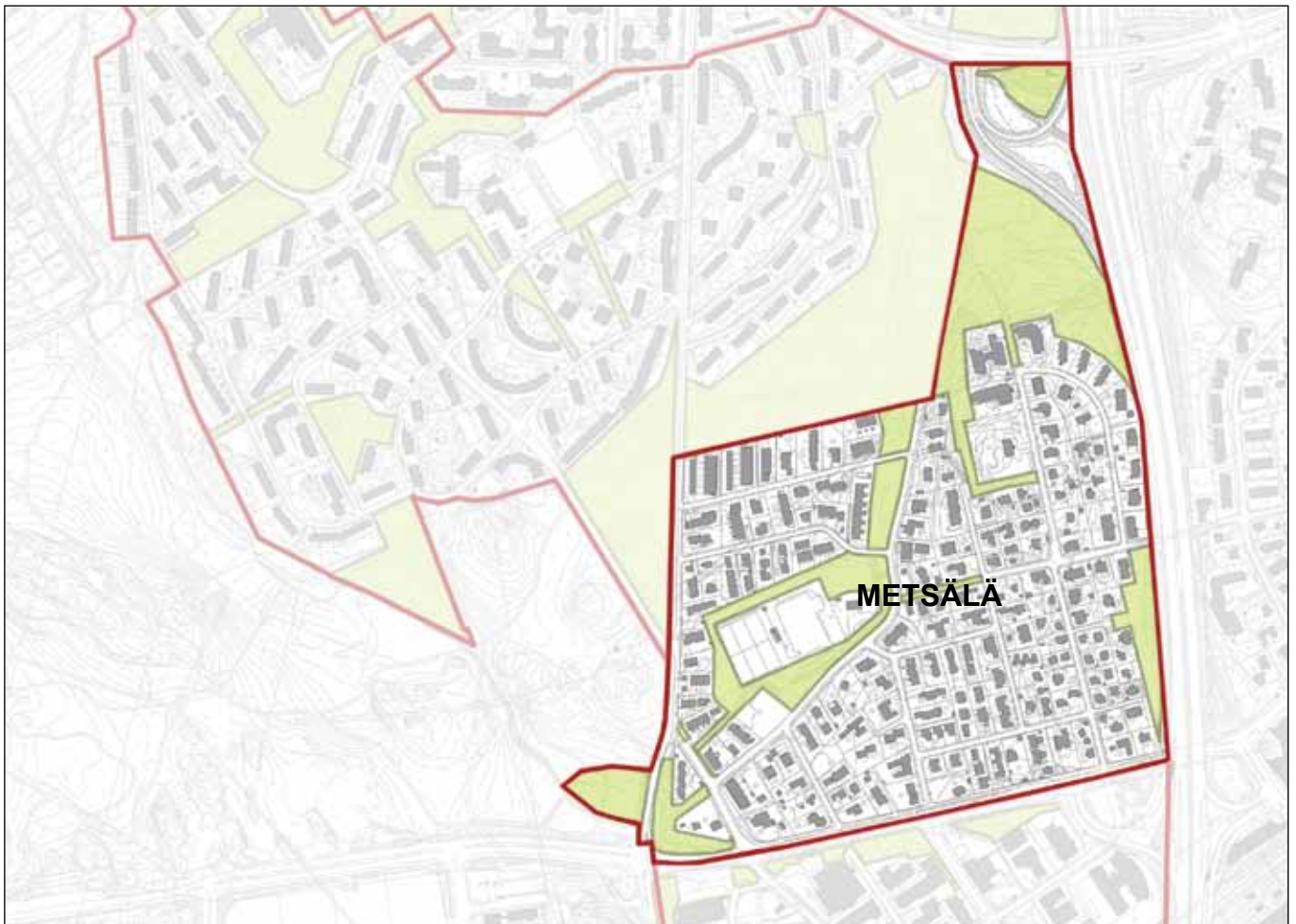
Suonotkonpuisto kärsii mittakaavallisista ongelmista. Se rajautuu molemmilta puoliltaan tonttipihoihin, jolloin matalat rakennusmassat jäävät kauas puistosta eivätkä siten rajaa tilaa. Muilta osin puisto on hyväkuntoinen ja viihtyisä.

Maunulan leikkipuisto on kooltaan suuri. Sen pohjoisosissa on vanhaa kuusikkoa ja tiheitä metsäalueita. Alkuperäisistä puistoihista ainoana nykypäivään säilynyt on vesiallas, joka sekin on erimuotoinen ja eri paikassa, kuin alkuperäiset suunnitelmat osoittavat. Ympäristö on kulunut voimakkaasti. Puiston kuluneisuus näkyy etenkin kalusteissa. Leikkipuiston päärakennuksen lähiympäristöön ja nurmipinnoille on muodostunut oikopolkuja ympäröiville kerrostalopihoille. Osa leikkivälineistä on sijoitettu hankalasti valvottaviin paikkoihin rakennuksen ja maastonmuotojen katveeseen. Leikkipuiston etupihan puustutukset ovat hyväkuntoisia ja lajiltaan pihlajia. Puita on poistettu ilmeisesti niiden kuoltua eikä uusia ole istutettu tilalle. Kivituhkapintaisen urheilukentän valaisimet on uusittu. Puiston pääreitti ei tällä hetkellä täytä esteettömyyden perustason vaatimuksia, mutta on saatavissa sellaiseksi.

Vasikkapuisto ja keskustan asemakaava-alueella sijaitsevat muut viheralueet tai niiden osat on jätetty inventoinnin ulkopuolelle tulevan keskustan uudelleen rakentamisen takia.

Maunulan leikkipuiston kautta kulkee esteettömyyden perustason reitti.

3.5 Metsälän osa-alue

Nykytilan kuvaus: Metsälän katuverkko on ruutukaavamainen. Se on kokonaisuutena kaupunkitilallisesti tiivis ja mielenkiintoinen. Katujen mittakaavalliset vaihtelut osa-alueen sisällä ovat varsin suuria ja kertovat niiden eri syntykausista. Ruutukaavaa rikkovat *Krämertintie* ja *Puusuutarintie*. Puusuutarintien varrella on vanhaa pientaloasutusta ja teollisuuskiinteistöjä parkkipaikkoineen. Krämertintie jakaa Metsälän alueen kahteen puoliskoon. Länsipuolelle jää Maunula ja itäpuolelle pientalovaltainen Metsälä. *Takametsäntien* ja *Henkivartijantien* tonttikadut liittävät Krämertintien ja *Rajametsäntien* toisiinsa. Alueellinen kokoojkatu *Tinasepäntie* kulkee koko osa-alueen läpi Asesepäntieltä Pirttipolunpuistoon.

Metsälän pientaloalueella jalkakäytävät ovat kapeita tai puuttuvat kokonaan. Alueella ei ole lainkaan suojateitä ja reunatuet ovat korkeita. Koska ajonopeudet tiiviillä pientaloalueella pysyvät kohtuullisina hidasteiden ja tasa-arvoisten risteysten ansiosta, jalkakäytävien kapeus ei aiheuta merkittävää turvallisuusriskiä. Ongelmana ovat tonttikasvillisuus ja pensasaidat, jotka kaventavat paikoin hieman yli metrin levyisiä jalkakäytäviä entisestään.

Metsälän osa-alueen viherrakenteen muodostavat *Krämertinpuisto* ja Metsälän kenttää ympäröivät viheralueet. Niihin liittyvät *Pirttipolunpuiston* itäiset metsäosat rajautuvat Tuusulanväylään ja Pakilantiehen. Osa-alueen länsiosassa *Mätäpuro* virtaa kapeassa puistovyöhykkeessä pientaloalueen halki. Puistoalue on kapeimmillaan vain purouoman levyinen. Purouoma on osin putkitettu.

Rajametsäntien ja Asesepäntien risteysalueen itäpuolella sijaitsevat suojaviheralueet ovat reheviä ja luovat metsäistä tunnelmaa alueelle saavuttaessa. Teiden risteysalueen tuntumassa sijaitsevalla tontilla on maankäyttö muuttumassa. Tontille nousee lähitulevaisuudessa toimistorakennus. Asemakaavassa katu on kavennettu Krämertintien liittymän pohjoispuolelta puistokaistaleella.

Tuusulanväylän länsipuolella sijaitsevat suojaviheralueet ovat kapeita ja suoraan tontteihin rajautuneita. Pirttipolunpuistosta on esteettömyyden perustason reitti-yhteys *Tinasepäntielle*, joka on varustettu käsi-johteilla ja levähdyspenkillä mäen puolella välissä.

A3-hoitoluokassa on yksi kevyen liikenteen yhteys, joka yhdistää *Leipurintien* *Krämertintiehen*. Myös *Krämertintien* leikkipaikan ympäristö ja *Asesepäntien* ja *Rajametsäntien* risteysalue kuuluvat A3-hoitoluokkaan. Krämertintien leikkipaikka kuuluu hoitoluokkaan A2. Metsälän kenttä on Helsingin kaupungin liikuntaviraston hoidossa ja siten suunnittelualueen ulkopuolella.

Kunto- ja tarvekartoituksen tulokset: Katualueiden kuivatus on hoidettu avo-ojilla, kouruilla ja asfalt-tireunuksella. Reunatuet ovat osin luonnonkiveä. *Puusuutarintie* on pohjoisosiltaan tilapäisen oloinen ja jäsentymätön. Katutila on paikoin leveä. *Airuetiellä* on vanha puinen ajojohde mutkaisella ja mäkisellä katuosuudella. Sen yhteydessä on suuri betoninen avokouru, joka estää hulevesien johtumisen tontille. Ajojohde on huonokuntoinen.

Krämertintien sivukaltevuudet ovat liian suuria monen tonttiliittymän kohdalla *Airuentien* ja *Takametsäntien* välillä. *Tinasepäntien* pohjoispäässä jalkakäytävä on erittäin kapea 1,2–1,3 m ja mäen pituuskaltevuus on jyrkkä. Vähän etelämpänä lähempänä Kannunvalajantietä jalkakäytävä levenee hieman (leveys 1,3–1,5 m), mutta tonttien rajalla kasvavat pensaat ovat monin paikoin kulun tiellä. Kannunvalajantien

Pirttipolunpuiston ja Tinasepäntien välinen yhteys on jyrkkä.

risteyksessä ei ole luontevaa yhteyttä risteyksen yli. Eteläpäässä jalkakäytävän leveys on 2,0 m. Kaikista sivuteiden risteyksistä puuttuvat suojatiet.

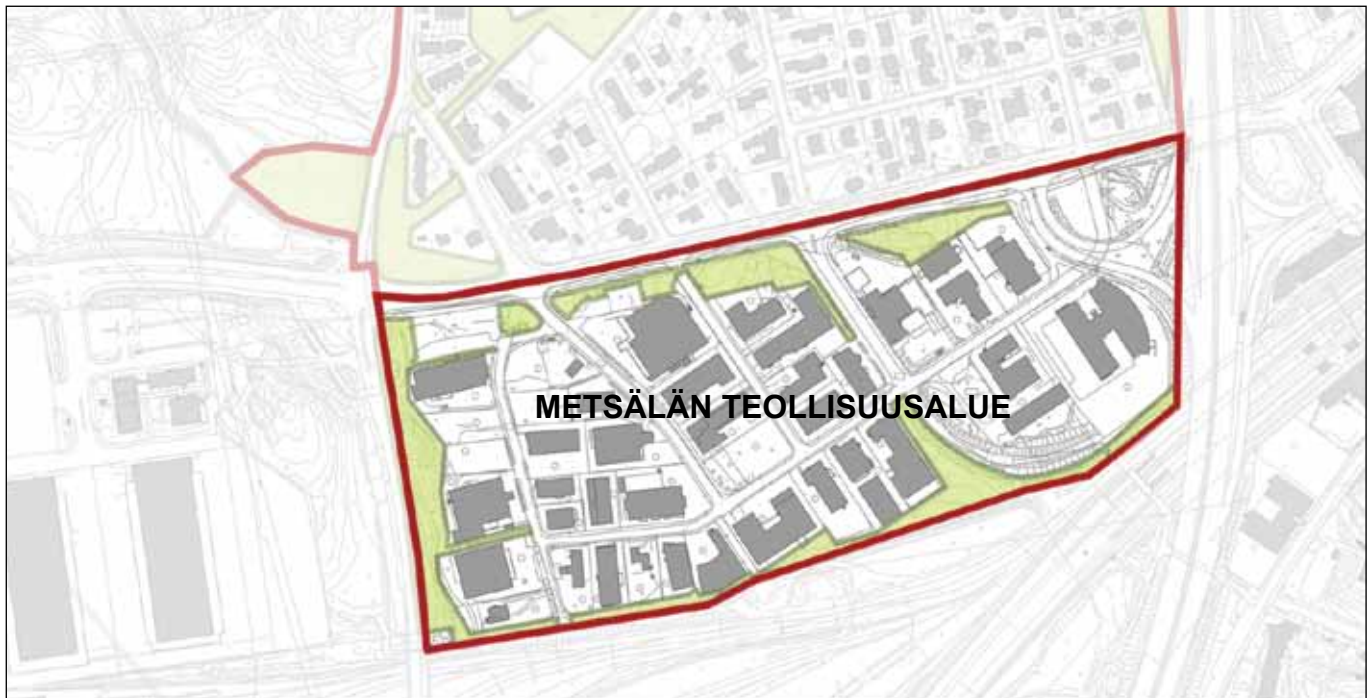
Takametsän- ja Henkivartijantie ovat pinnoiltaan hyvässä kunnossa, mutta Mätäpuron ylittävien rumpusiltojen puiset suojakaiteet ovat kunnoltaan välttäviä. *Uunisepäntien* risteyksessä olevat pollarit ovat vanhoja ja heikosti merkittyjä. *Niittyläntien* katu ympäristön ja katuviheralueiden yleisilme on epäsiisti. Nykytilassaan Niittyläntie ei vastaa asemakaavan mukaista tilannetta.

Pirttipolunpuistoon Tinasepäntien jatkeelta johtava esteettömyyden perustasoon määritelty kevyen liikenteen yhteys on liian jyrkkä. Nykyinen penkki vaatii puhdistusta. Reitin asfalttipinta on pahasti halkeillut ja pientareella on eroosiovaurioita. Käsijohteen käyttö on hankalaa kasvillisuuden ja käsijohteen huonon muotoilun sekä sijoituksen takia. Puistoreitillä *Krämertintien* päässä on routavaurioita.

Tuusulanväylän suuntaista kevyen liikenteen yhteyttä ei ole. Se on aiheuttanut polkuverkoston syntymiseen suojaviheralueen sisälle. Suojaviheralueen eteläpäässä oikaistaan tontin läpi Asesepäntielle varsinaisen yhteyden puuttuessa. Oikaisua on pyritty estämään verkkoaidalla.

Roskaantuminen on yleinen ongelma teollisuusalueilla.

3.6 Metsälän teollisuusalue

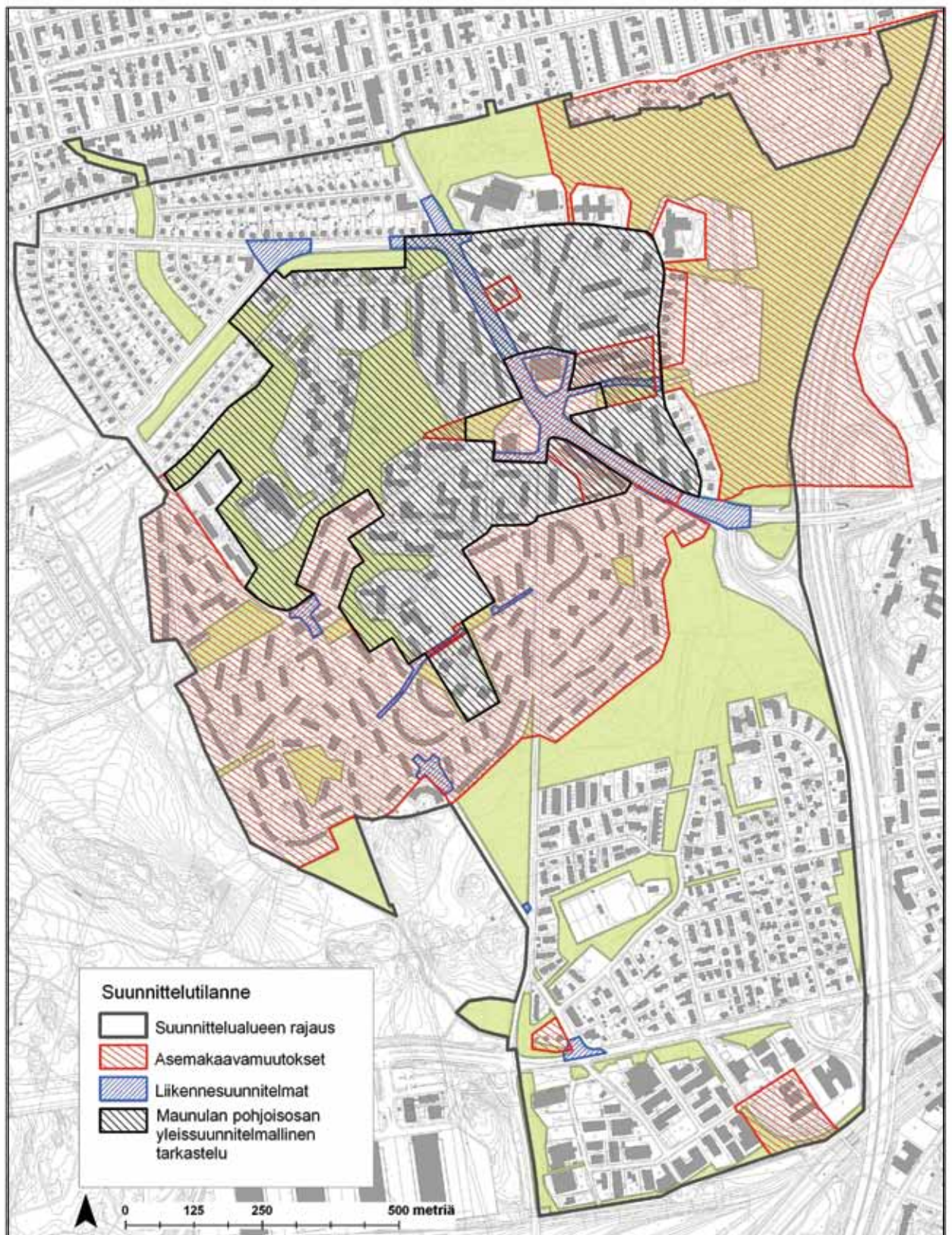
Nykytilan kuvaus: Metsälän teollisuusalueen katuverkko on osin ruutukaavainen Metsälän pientaloalueen tapaan. Alue on maankäytöltään teollisuusaluetta ja katujen ajoradat ovat leveitä. Jalkakäytävät ovat paikoin hyvin kapeita. Teollisuusalueella ei ole rakennettuja viheralueita. Viheralueverkosto muodostuu metsäisistä suojaviheralueista. Suojaviheralueiden sisällä kulkee kevyen liikenteen yhteyksiä ja polkuja. Paikoin yleisvaikutelma on vehreä. *Asesepäntien* eteläpuolella kulkee voimalinja ja sen alla on kasvillisuudesta avoimena pidettävä johtokäytävä.

Yritysten takapihat laajenevat lähes poikkeuksetta viheralueille, joille on kasattu vuosikymmenien saatossa syntynyttä roskaa, kalusteita ja ajoneuvoja. Teollisuusalueen ainoa aluejulkisivu aukeaa pohjoiseen *Asesepäntielle*, joka ei peitä alueen kirjavaa ja hallimaista rakennuskantaa. *Lukkosepänraitin* itäpuolelle valmistuu lähitulevaisuudessa toimistotalo, joka tulee osaltaan yhtenäistämään itäosan toimistopainotteista kaupunkirakennetta.

Kunto- ja tarvekartoituksen tulokset: Pinnoitteiltaan kadut ovat hyvässä kunnossa. Osa katujen ajoradoista on rajattu graniittisella reunatuella ja osa kaduista liittyy suoraan tonttien asfalttipintaisiin pihoihin. Pintavedet valuvat yleisesti tontilta suoraan kadulle ja kadulta tontille. Katualueen reuna ja jäsentyminen jää paikoin epäselväksi.

Pysäköintipaikkoja alueella on riittämättömästi. Ajoneuvoja pysäköidään luvottomasti mm. tonteille ja suojaviheralueille, joka aiheuttaa reunarakenteiden rikkoontumista ja yleistä epäsiisteyttä. Katuviheralueita ei ole, muutamia katualueen reunassa vapaana kasvavia puita lukuun ottamatta.

Suunnittelutilanne

Tarkastelualueella oli käynnissä vuonna 2010 useita suunnitteluhankkeita asemakaavoituksesta liikennesuunnitelmiin.

4. SUUNNITELMA JA RAHOITUSTARPEET

4.1 Suunnittelualueen kehittämisvisio

Kadut, aukiot ja katuviheralueet

Katualueiden, torien ja aukoiden suunnittelussa pyritään ympäristöön sopiviin, ympäristön eri arvot ja aikakauden tyypilliset piirteet huomioiviin ratkaisuihin. Alueiden toiminnallisuuden ja yleisilmeen kehittäminen alueen luonnetta vastaavaksi otetaan huomioon niiden peruskorjausta suunniteltaessa. Katualueiden suunnittelussa otetaan huomioon niitä koskevat tyyppipiirroksiset ja muut ohjeistukset kuten SuRaKu (esteettömyys). Esteettömän ympäristön toteutuminen on erityisen tärkeää Maunulassa. Vanhuksia on nykyään suhteellisesti tarkasteltuna paljon koko asukasmäärästä ja tilanne säilyy samana myös tulevaisuudessa.

Tulevat kunnostustyöt eivät saa oleellisesti muuttaa tai vaarantaa tarkastelualueelle ominaisia piirteitä kuten kadun mittakaavaa tai alueen suojeluperusteita. Suunnitelmien esteettisenä lähtökohtana on alueen ympäristö, kaupunkikuva ja osa-alueen rakennushistoriallinen tyyli. Katualueiden valaistuksessa kiinnitetään huomiota suojateiden ja liittymien sekä leikkipuiston, leikkipaikkojen ja päiväkotien lähistöjen reittien sekä oleskeluun tarkoitettujen alueiden turvallisuuteen ja näkyvyyteen.

Viheralueisiin rajautuvien katualueiden kunnostuksen yhteydessä tulisi harkita pysäköintipintojen rakentamista tunnettuihin pysäköinnin ongelmakohtiin. Pysäköintipinta vahvistetaan ja pinnoitetaan alueen yleisilmeeseen sopivilla materiaaleilla ja menetelmillä. Muutostyössä vahvistettua reunaa voidaan nostaa muutamia senttejä ajoradan pinnasta hulevesien ohjaamiseksi ja jäsenneilyn ulkonäön parantamiseksi.

Rakennetut viheralueet

Rakennettujen viheralueiden osalta tavoitteena on ylläpitää Maunulan metsäistä ja luonnonläheistä yleisilmettä, parantaa alueen viheryhteyksiä sekä taata monipuolinen ja turvallinen palvelutarjonta alueen viheralueilla. Kokonaisuuden tulee olla viihtyisä, turvallinen ja puistotaiteellisesti laadukas sekä vastata tulevaisuuden tarpeisiin. Vanhojen viheralueiden säilyttäminen esteettisesti yhtenäisinä parantaa alueelle tunnusomaista ja arvokasta yhtenäistä yleisilmettä. Keskuspuisto on alueen tärkein viher- ja ulkoilualue vaikka se sijaitsee tarkastelualueen ulkopuolella.

Puistoissa pyritään turvaamaan historiallisten arvojen ja aikakaudelle tyypillisten piirteiden säilyminen. Tunnettujen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden puistojen osalta harkitaan niiden palauttamista alkupe-
räiseen asuun. Lähteinä tässä työssä toimivat arkistotiedot sekä tarvittaessa suoritettavat inventoinnit. Muilla puistoalueilla otetaan huomioon alueen suunnitteluajankohdalle tyypilliset kasvilajit. Viheralueiden kasvillisuutena käytetään alueen suunnitteluajankohdalle tyypillisiä kasvilajeja sekä noudatetaan Helsingin kaupungin laatimaa kasvienkäytön linjausta ja siihen liittyvää Helsingin kaupunkikasviopasta.

Rakennettujen viheralueiden sisäisiä reittiyhteyksiä ja viheryhteyksiä Keskuspuistoon tulee parantaa ja korostaa. Se toteutetaan ensisijaisesti sisäistä reittiverkostoa parantamalla, esimerkiksi vahvistamalla käytettyjä polkuyhteyksiä puistoreiteiksi, rakentamalla uusia reittejä ja suojateitä tärkeisiin ylityskohtiin. Esteettömyyden tavoitteiden toteutuminen viheralueilla ja esteettömät reitit puistoissa ovat yhtä tärkeitä kuin katualueillakin nykyisen väestöjakauman takia. Viheralueiden suunnittelussa otetaan huomioon niitä koskevat tyyppipiirroksiset ja esteettömyyttä koskeva ohjeistus. Leikkipaikoilla esteettömyyden tavoitteet otetaan huomioon pinnoite- ja leikkivälinevalinnoissa.

Aluesuunnitelmassa esitetään laajoja kunnostustoimenpiteitä kahteen rakennettuun puistoon. Rakennetut viheralueet luovat esteettistä ja toiminnallista vastapainoa Maunulan runsaille luonnonhoidon alueille. Tulevaisuudessa rakentuvat Suursuon uudet viheralueet takaavat, että viheralueverkosto kestää tulevaisuudessa uudisrakentamisen aiheuttaman käyttöpaineen kasvun ja painopisteiden muutokset.

Koivikkotiellä tontti on erotettu katualueesta epätyypillisesti nupukiviraidalla.

Kalusteet ja pinnoitemateriaalit

Kalusteiden sekä valaisimien ja valaisintolppien valinnassa tulee suosia alueen miljööseen ja suunnitteluajankohdan tyyliin sopivia malleja. Etenkin suojelualueilla Vanhassa Maunulassa ja Pirkkolassa kalustevalinnoilla on merkittävä rooli kaupunkikuvallisen kokonaisuuden säilyttämisessä. Toisaalta suunnitteluajankohdalle oli tyypillistä, että pula-aikana kalusteita saatettiin valmistaa käsillä olevista materiaaleista. Esimerkiksi osa rataakseista tehdyistä pollareista on vieläkin käytössä.

Jatkossa kalusteet valitaan Helsingin kaupungin kaupunkikalusteohjeesta 2010:8/KPO. Tuolloin ne täyttivät nykyiset normit ja muodostavat harkitun kokonaisuuden. Väriyksenä käytetään pääsääntöisesti kalusteohjeen mukaisia RAL 6012 ”Black Green”, RAL 7042 ”Trafic Grey” tai vaaleampaa 172M ”vaalea Helsinki-vihreä”-sävyjä. Kuitenkin niin että visuaalisesti havaittavalla alueella on vain yhden värisiä kalusteita. Mikäli kalusteiden kuten pollareiden tai valaisintolppien paksuuksissa on vaihtoehtoja, suositaan pääsääntöisesti kapeampia ja hoikempia malleja, jotka ovat paremmin aikakauden tyyliin sopivia. Uusilla alueilla voidaan käyttää myös paksumpia ja samalla modernimpia malleja. Tummapintaiset ajoesteet tulee merkitä riittävän hyvin, jotta ne erottuvat ympäristöstään myös pimeällä.

Leikkipaikkojen kalustesuunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäröivien alueiden ilme ja sopivuus erityisesti materiaalien ja kalusteiden osalta ympäristöön. Leikkipaikkojen kalustevalinnoissa on suositettava yksinkertaisia, hillittyjä värisävyjä sekä teräspuikkikalusteita, jotka olivat aikakaudelle tyypillisiä etenkin Maunulan ja Pirkkolan osa-alueilla. Leikkipaikoilla ei tule käyttää kirkkaita turva-alustoja vaan niiden värisävyissä tulee pyrkiä hillittyyn ja harmoniseen yhdistelmään muun kalustuksen kanssa riittävää värikontrastia unohtamatta. Valetut turva-alustat ovat esteettömyyden kannalta suositeltava ratkaisu turvasoraan verrattuna. Kaikilla leikkipaikoilla pitää olla mahdollisuus liikkua myös pyörätuolilla ainakin osassa leikkiympäristöä. Myös leikkivälineissä tulee huomioida esteettömyyden tarpeet.

Liuskekiveä käytetään sekä tonteilla että katualueilla.

Nykyiset ajoesteet ovat paikoin vanhoja ja heikosti havaittavia.

Katuymppäristössä käytettäväksi suositeltavia materiaaleja ovat esimerkiksi hierretty betoni rakenteissa ja luonnonkivituotteet kuten noppa- ja nupukivet erotuskaistoilla. Asfaltti ja kivituhka ovat luontevimmat puistoalueiden reittipinnoitteet. Liuskekiveä voidaan käyttää polkumaisissa kulkupinnoissa sekä rakenteiden pinnoitteena. Alueella on asfaltoituja polkuja ja ne sopivat hyvin jyrkkäpiirteiseen maastoon eroosion kestoensa vuoksi. Erityisesti Vanhan Maunulan ja Pirkkolan alueilla tulee välttää standardoitujen betonituotteiden kuten laattojen, sauvakivien ja betonilohkomuurien käyttöä.

Luonnonhoidon alueet

Metsäisyys on Maunulan viherympäristölle tärkeä ja leimaa antava ominaispiirre, jota ylläpidetään ja vahvistetaan. Asuinalueiden lähimetsien elinvoimaisuus sekä metsien jatkuvuuden turvaaminen ovat tärkeitä hoidon tavoitteita nyt ja tulevaisuudessa. Metsissä ulkoillaan ja liikutaan myös ulkoilureittien ulkopuolella, mikä mahdollisuus tulee turvata myös tulevaisuudessa pitämällä metsäalueet hyväkuntoisina ja riittävästi kulkukelpoisina. Hoitotoimenpiteet tehdään siten, että maisemamuutokset ovat varovaisia ja vähittäisiä. Viheryhteyksiä Keskuspuistoon tulee parantaa ja korostaa. Kaupunkiekologisesti tärkeiden laajempien viheralueiden kuten Suursuonpuiston ja Pirttipolunpuiston kytkeytyminen Keskuspuistoon eli niiden säilyminen jatkuvina viheralueina on tärkeää.

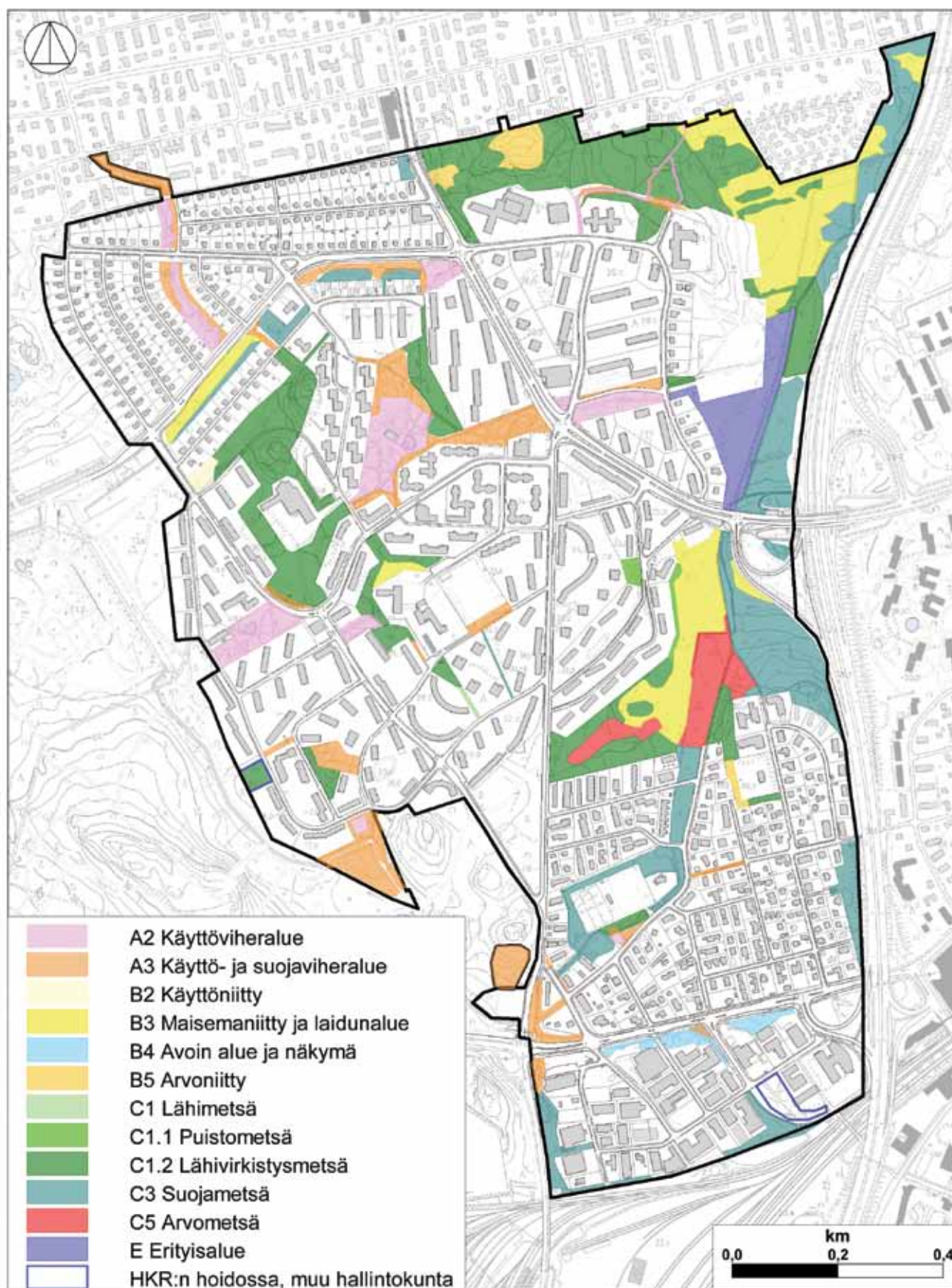
Näkymiä avarretaan virkistyskäytössä olevissa lähivirkistysmetsissä. Metsäisten maisemien hoidon tavoite on ulkoilureittien varsien lähimaiseman tilallinen avartaminen. Liiallista pusikkoa poistetaan ja puustoa ryhmitellään harvennuksin. Toimenpiteet tehdään kuitenkin siten, että metsäntuntu alueella säilyy eli katujen puoleisille metsäkuvioiden reunoille jätetään tiheämpiä pienpuusto- ja pensasryhmiä katkaisemaan näköyhteyksiä kaduille. Näkymät avoimille niittyalueille ovat tärkeitä ja niitä otetaan nykyistä enemmän esiin ulkoilureiteiltä.

Luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon hoitotoimenpiteissä jättämällä hoidettaviin metsiin tiheitä kohtia ja lahopuuta harkitusti. Alueella olevat luonnon monimuotoisuudelta arvokkaat alueet, kuten. Mätäpuron varsi, säästetään luontokohteina. Metsien suojavaikutuksia väyliltä tulevia päästöjä vastaan ylläpidetään säännöllisellä hoidolla. Meluhaitat Maunulan alueella ovat selvästi vähentyneet uuden meluesteen rakentamisen myötä.

Niittyalueita ylläpidetään ja vaalitaan samalla sekä niittykasvillisuutta että avointen biotooppien eläin- ja lintulajeja. Niityillä on myös tärkeä maisemallinen ja virkistysellinen arvo. Tästä syystä niiden hoitoa tullaan tehostamaan ja avaamaan osin umpeen kasvaneita näkymiä.

Rakennusvirastossa on laadittu Helsingin kaupungin luonnonhoidon linjaus, joka on hyväksytty yleisten töiden lautakunnassa 18.10.2011. Se ohjaa luonnonhoitoa ja määrittelee luonnonhoidon tavoitteet, jotka on hyväksytty kaupunginhallituksessa 8.2.2010. Linjaus on voimassa Helsingin kaupunkialueella ja Helsingin omistamilla mailla muissa kunnissa. Luonnonhoidossa otetaan huomioon myös ympäristökeskuksessa laaditun Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008–2017 (LUMO) tavoitteet, jotka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 8.2.2010.

Viheralueiden hoitoluokat

Luonnonhoidon linjauksen tavoitteena on, että:

1. Asuinympäristöt ovat viihtyisiä, kestäviä ja turvallisia, ja ne lisäävät asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia
2. Ulkoiluympäristö on toimiva ja elämyksellinen
3. Luonnonympäristön maisemakuva on korkealaatuinen ja omaleimainen.
4. Luonnon monimuotoisuus on otettu huomioon ja luonnonsuojelualueiden arvot säilytetty.
5. Metsäiset viheralueet ovat elinvoimaisia ja kestäviä ja niiden olemassaolo turvataan myös tulevaisuudessa.
6. Niityt, pellot, pienvedet, rannat sekä saaristo ovat monimuotoisia.
7. Liikenneväylien ympäristöä hoidetaan huomioiden sekä suoja- että maisemavaikutukset.

Nämä, koko kaupunkia koskevat tavoitteet kohdentuvat Maunulaan kaikilta muilta osin paitsi rantojen ja saariston osalta. Maunulassa ei ole myöskään peltoalueita.

Yleisten alueiden palveluverkoston muutostarpeet ja tavoitteet

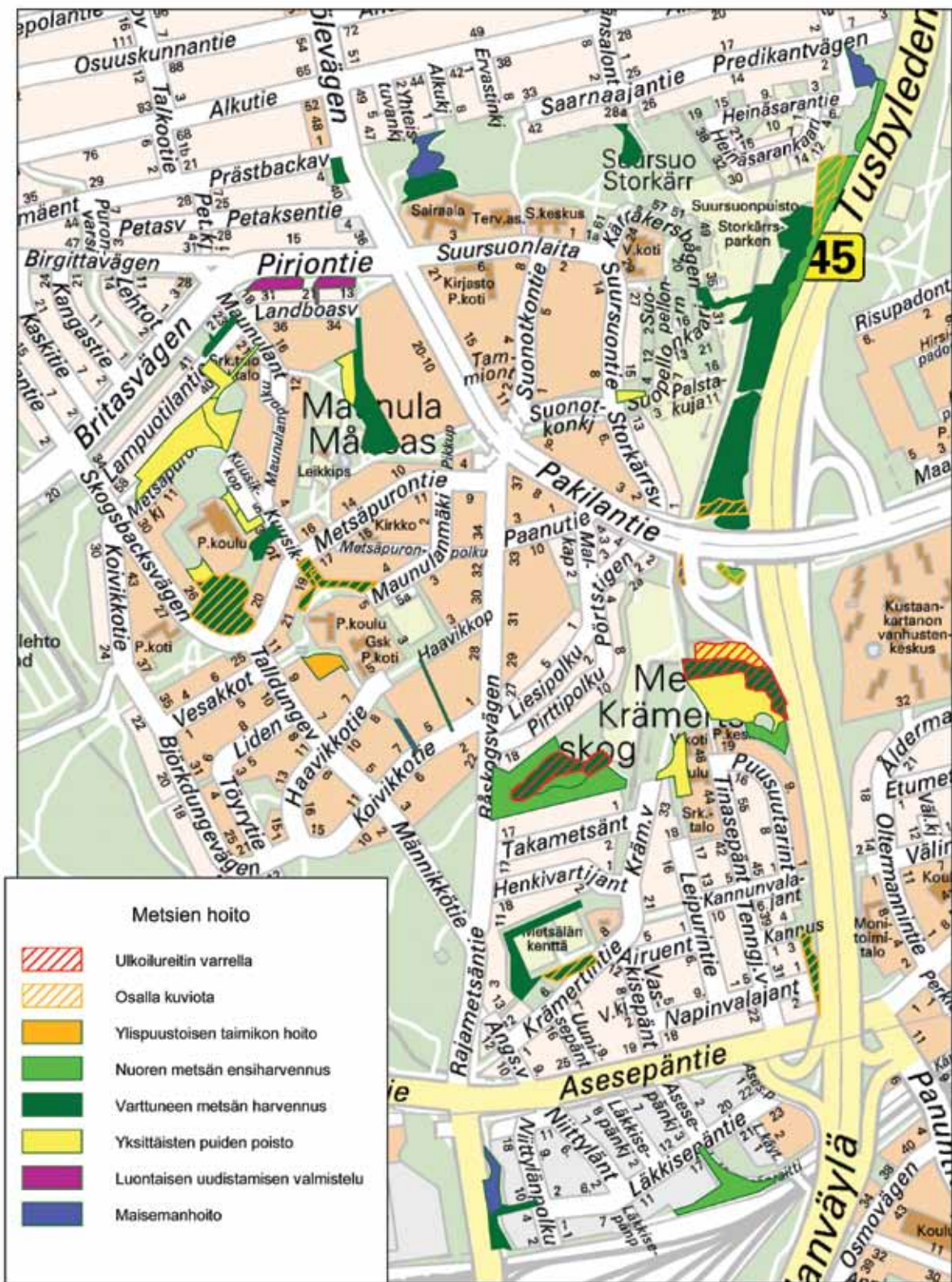
Selkeimmät verkostolliset muutostarpeet liittyvät kevyen liikenteen verkoston kattavuuden ja jatkuvuuden parantamiseen sekä valaistuksen parantamiseen tietyissä kohteissa. Valaisimet, jotka ovat jääneet kasvavan puuston sisään, otetaan esiin puustoa poistamalla. Toimenpiteistä vastaa Helsingin Energia. Viheralueiden ja puistojen reitistöä täydennetään siellä missä epäjatkuvuutta tai yhteystarpeita on havaittu. Metsäisillä alueilla nykyisten reittien varsien näkymiä avarretaan raivaamalla vesakkoa pois ja niittämällä pientareita nykyistä useammin.

Yleiskaava 2002:n liitekartassa osoitetun viheryhteyden säilyttäminen ja vahvistaminen on tärkeää tavoite Maunulan viheraluerakenteen toiminnan kannalta. Rakennettujen puistojen käytettävyyttä vahvistetaan uusimalla puistojen kalusteita. Uusien ja uusittavien rakenteiden esteettömyyteen ja turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Lapsiperheiden tarpeet huomioidaan huolehtimalla leikkipuiston ja leikkipaikkojen turvallisuudesta ja käytettävyydestä.

Tarkastelualueen leikkipaikoille on esitetty suunnitelmassa pieniä kunnostustarpeita. Suuret muutokset, jotka koskevat leikkipaikkojen kaluste- ja leikkivälinevalikoimaa sekä mahdollista osa-aluekohtaista teemaa, luonnetta ja välinetarjontaa toteutetaan seuraavan peruskorjauksen yhteydessä. Samalla välinevalikoimaa sovitetaan ympäröivien alueiden väestöpohjan mukaan. Esimerkiksi Vanhan Maunulan Koivikkotien leikkipaikka voisi palvella lasten lisäksi myös vanhuksia. Pirkkolan Kirsikkapuronpuiston leikkipaikan teemana voisi olla hedelmäpuut ja virtaava vesi.

Jätehuollon verkostossa ei esiintynyt sellaisia puutteita, jotka edellyttäisivät investointeja. Yksittäisten roska-astioiden korvaaminen kapasiteetiltaan suuremmilla syväkeräyssäiliöillä on tarkoituksenmukaista alueilla, joilla roskaa syntyy paljon ja kalusteet ovat alttiina ilkeille. Tällaisia alueita ovat erityisesti oppilaitosten lähialueet.

Metsien hakkuutarpeet

4.2 Luonnonhoidon tavoitteet ja toimenpidetarpeet

Metsät

Metsien uudistushakkuutarpeet ajoittuvat seuraavalle suunnitelmakaudelle vuosille 2021–2030. Suunnitelmakauden 2011–2020 aikana tullaan ulkoilureittien varsilta, leikkipaikkojen tai oleskelualueiden reunoilta poistamaan tarvittaessa yksittäisiä puita. Myös tonttien rajalla olevia vaarallisia puita poistetaan tarvittaessa.

Taajamametsiä (C-hoitoluokat) on suunnitelmassa esitetty hoidon piiriin yhteensä 24,5 ha. Lähivirkistysmetsiä C1.2 on eniten. Ne sijoittuvat keskeisille ulkoilu- ja virkistyskäytössä oleville alueille Suursuonpuistoon, Pirttipolunpuistoon, Kuusikkopuistoon, Männikköpuistoon ja Maunulan leikkipuiston reunaan. Lähes yhtä paljon on suojametsiä C3, jotka sijoittuvat Pirttipolunpuistoon ja Suursuonpuistoon Tuusulantien puoleiseen reunaan. Kapeampia suojametsiä on Krämertipuistossa, Asesepäntien sekä Ilmalan ratapihan reunoilla. Haavikkotien metsikkö, joka rajautuu liikuntakenttään, on intensiivisemmin hoidettavaa puistometsää C1.1. Pirttipolunpuistossa Maunulanpuron varressa on 1,5 ha kokoinen lehtoalue, joka on luonnon monimuotoisuudelta arvokas kohde hoitoluokassa C5.

Lähivirkistysmetsien (hoitoluokka C1.2) hoidon tavoitteena on ylläpitää ensisijaisesti metsien ulkoilu- ja virkistyskäyttö- sekä maisema-arvoja. Niillä turvataan myös luonnon monimuotoisuusarvoja. Puuston tiheyttä harvennetaan hyväkuntoisen valtapuuston alle jäänyttä heikentyntä puustoa poistamalla ja pienpuuston hoidolla. Valtaosa varttuneiden metsien hakkuu- ja hoitotarpeista on juuri tämänkaltaisia toimenpiteitä. Nuorissa metsissä tehtävissä harvennushakkuissa ylläpidetään kasvutilaa ja riittävää valoa kasvavalle puustolle. Harvennus parantaa samalla nuoreen metsään syntyvän alemman latvuseroksen pienpuuston ja pensaiston kasvumahdollisuuksia, joka taas parantaa maisemaa ja metsäluonnon monimuotoisuutta kasvillisuutta monipuolistamalla.

Lähivirkistysmetsiä tiheämpiä ja eri-ikäisiä metsiä voidaan ja tulee ylläpitää alueilla, joissa on vähemmän ulkoilukäyttöä, kuten suojametsissä. Niissä puuston monikerroksisuus muodostaa parhaan suojan liikenneväyliltä tulevia päästöjä vastaan. Suojametsiä tulee harventaa siten, että jäävä suojapuusto saa riittävästi valoa ja niiden oksaisuus sekä elinvoimaisuus säilyvät.

Ulkoilureittien varsien hoitoa tehostetaan kaikkien alueen ulkoilureittien varsilla. Yksittäisten vaarallisten puiden poisto tehdään aluesuunnitelman mukaisten luonnonhoitotoimenpiteiden yhteydessä kaikkien Maunulan ulkoilureittien varsilla. Samalla reittejä reunustavaa pienpuustoa harvennetaan ryhmittäin noin kahden metrin levyiseltä vyöhykkeeltä. Näkymien avartaminen lisää ulkoilualueiden koettua ja todellista turvallisuutta metsäalueilla, joilla on runsaasti epäsosiaalista käytöstä kuten juopottelua ja ilkivaltaa. Samalla mahdollisuudet edellä mainittujen haittojen vähenemiseen paranevat.

Ylitiheitä metsäalueita harvennetaan, jolloin ulkoilukäyttömahdollisuudet paranevat ja niiden elinvoimaisuus säilyy pidempään. Ulkoilureittien varsilla ja oleskelualueilla nostetaan viheralueiden hoitotasoa. Lehvästöjen peittämät valaisimet otetaan esiin puustoa poistamalla.

Monimuotoisuus otetaan huomioon hoidettavissa metsissä jättämällä lahoppuuta harkitusti kohteisiin, joista ei ole vaaraa tai haittaa ulkoilulle, virkistykselle tai maisemakuvulle. Hoidettaviin metsiin jätetään luontaisesti syntyneitä taimiryhmiä sekä poistetaan valikoiden eri-ikäistä liian tiheässä kasvavaa puustoa. Luonnon monimuotoisuutta turvataan myös metsien luontaista uudistumista edistävillä hakkuilla, joilla tehdään kasvutilaa poistamalla yksittäisiä puita. Tähän liitetään pienpuuston hoitotoimenpiteitä, jotka tukevat luontaisesti syntyvän taimikon kasvuedellytyksiä.

Metsien hoitotarpeet

Rakennusvirasto
Katu- ja puisto-osasto
2011

Metsänhoidossa on lisäksi tavoitteena ylläpitää ja kehittää metsäalueiden ja metsien eri-ikäisrakennetta, siellä missä se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Tätä toteutetaan jättämällä hoidettaviin metsiin sopiviin kohtiin pienpuustotiheikköjä ja poistamalla puustosta valikoiden eri-ikäistä liian tiheässä kasvavaa puustoa. Tähän tavoitteeseen päästään eri-ikäisten metsien erikoishakkuilla ja valikoivalla pienpuuston hoidolla. Näitä hakkuutarpeita on sekä lähivirkistys- (C1.2) että suojametsissä (C3). Maapuiden jättämistä suositetaan turvallisuussyistä. Linnustolle ja eläimistölle jätetään pienpuuston hoidon yhteydessä vaihtelevia tiheikköjä sopiviin kohtiin erityisesti linnustollisesti arvokkailla alueilla. Asukastoiveissa esiin tulleiden hoitotavoitteiden mukaan metsien hoitoa voidaan jatkaa samojen periaatteiden mukaisesti kuin niitä on tähänkin asti hoidettu. Hoitotasoa tullaan nostamaan nykyisestään asukastoiveiden mukaisesti.

Niityt

Suunnitelmassa on esitetty 6,6 hehtaaria niittyalueita. Niityt keskittyvät Suursuonpuistoon ja Pirttipolunpuistoon. Niittykasvillisuudeltaan arvokas Suursuonlinnoituskallion (LTJ 51/91) arvoniitty B5 sijaitsee metsän keskellä olevalla kallioisella alueella, jossa on myös linnoitusrakennelmia. Suursuonpuiston eteläosaan perustetaan uusi palstaviljelyalue, joka on hoitoluokassa E. Johtokadun alla oleva alue Asesepäntien reunassa, on hoitoluokassa B4 avoimena pidettävä alue.

Lampuodinpuiston, Kuusikkopuiston, Pirttipolunpuiston niittyalueiden osalta niittoa tullaan jatkamaan samassa laajuudessa koko suunnittelukauden ajan. Suursuonpuistossa Saarnaajantien ja Tuusulan moottoritien välille jäävä erittäin kostea niittyalue jätetään niittotoimenpiteiden ulkopuolelle ja linnoituskallioiden ketoalueet otetaan hoidon piiriin, muuten Suursuon alueiden ylläpitoa jatketaan samassa laajuudessa.

Suursuonpuiston uusien kaava-alueiden valmistuttua alueelle rakennetaan uusia palveluita kuten leikkipaikka. Uusien palveluiden rakentumisen jälkeen tulee luonnontilaisia alueita tarkastella uudestaan. Tavoitteena tulee olla vaihteleva niittyalue, jota halkoo luonnonmukainen Mätäpuron. Näkymien avautuminen ja sulkeutuminen sekä uusien asuinalueiden reunojen nivoutuminen yhdeksi luonnonmukaiseksi viheralueeksi tulee olla tarkastelun lähtökohtana.

Suursuonpuiston linnoituskallioiden arvokkaat kaksi ketoniittykasvillisuusaluetta tulee kunnostaa hoitotoimenpiteillä. Alueella on edustava kallio- ja ketokasvisto. Suuremman linnoitusalueen tavoitteena on avoin puoliavoin ketoalue, johon on jätetty harkittuihin kohtiin mäntyjä. Pakilantien varressa olevan pienemmän ketoalueen avoimuutta tulee myös lisätä. Pakilantien varressa olevat puut tulee poistaa, jolloin näkymä Pakilantieltä tuo arvokasvillisuuden esille ja korostaa alueen linnoitusmaisuuksia. Kummassakin kohteessa avointa tilaa tulee myös laajentaa metsään päin siten että linnoituslaitteiden muodot saadaan esille.

Suurempi mäntyvaltainen puoliavoin ketoalue ja pienempi avoin ketoalue tulee liittää katu- ja puisto-osaston arvoniittyjen hoito-ohjelmaan alkuraivauksien jälkeen. Pirttipolunpuiston niittyalueen niittoa jatketaan toistaiseksi samassa laajuudessa eli yhden kerran kasvukaudessa, koska alue on linnustollisesti arvokas. Niittyaluetta ja Mätäpuron uomaa tullaan kehittämään suunnittelukaudella.

Pirttipolunpuiston niittyalueiden kehittämisen tavoitteena on umpeenkasvun estäminen ja jo osin umpeen kasvaneiden alueiden palauttaminen avoimeksi. Avoimien alueiden reunojen pajustot ovat arvokkaita luonnon monimuotoisuuden kannalta, siksi reunojen käsittelyyn tulee kiinnittää suurta huomiota. Käsittelyssä tulee suosia pensasmaisia pajuja. Avoimuutta ja näkymiä tulisi lisätä harkituissa kohteissa. Avoimuuden lisääminen ja pensasmaisen kasvillisuuden suosiminen tukee alueen linnustollista merkitystä. Pirttipolunpuistosta tullaan laatimaan erillinen hankeohjelma ja myöhemmin tämän pohjalta laaditaan ennallistava puistosuunnitelma.

Koivikkotien leikkipaikka on välineistöltään yksinkertainen. Ympäröivä puusto lisää viihtyisyyttä.

Kuusikkopuisto on Maunulan keskeisimpiä luonnonhoidon viheralueita.

Pienvedet

Mätäpuron uomaa on koko suunnittelualueella muokattu. Suoriksi ojiksi muutettuja tai putkitettuja uomia tulee pyrkiä ennallistamaan takaisin meandroiviksi ja poikkileikkaussuhteiltaan vaihteleviksi. Meandroivassa avouomassa veden laatu paranee, koska luonnonmukaisessa purouomassa tapahtuu veden luonnollista puhdistumista verrattuna suoraan ojaan tai putkitettuun ojaan.

Mätäpuron ja sen välittömän ympäristön ylläpidon tavoitteena on puroekosysteemin ekologisen jatkuvuuden ja monimuotoisuuden parantaminen sekä kalaston elinolosuhteiden turvaaminen. Myös eroosion ja hulevesien aiheuttaman kiintoaineskuormituksen vähentäminen ovat osa tätä tavoitetta.

Suunnittelualueella olevan Mätäpuron päähaaran osalta suunnitelmakaudella jatketaan puron ylläpitoa samassa laajuudessa kuin tällä hetkellä. Papinmäentien pohjoispuolella on purouomassa tehty luonnonmukaisia kunnostuksia vuosina 2008–2009. Metsäisillä osilla puronvarren puusto ja muu kasvillisuus tullaan jättämään mahdollisimman luonnonmukaiseksi.

Mätäpuron Suursuon haaran osalta tulisi Suursuonpuiston uusien kaava-alueiden valmistuttua tarkastella ennallistavien toimenpiteiden mahdollisuuksia purouomassa. Jos Suursuonpuiston kohdalla ei meanderointi ole mahdollista, tulee kuitenkin tutkia mahdollisuutta monipuolistaa uoman poikkileikkausta. Alueella tulee tutkia myös virtaaman nopeuttamista tietyillä jaksoilla sekä mahdollisia viivytys- ja laskeutusaltaita. Kosteikkoina toimivat altaat lisäävät omalta osaltaan alueen luonnon monimuotoisuutta. Metsäisillä osilla puronvarsi lähiympäristöineen tullaan jättämään luonnontilaan. Puron roskaantumista estetään ja sen rumpujen ja siltojen toimivuus turvataan. Puustoisilla osuuksilla pyritään säilyttämään ojanvarsi- ja puusto mahdollisimman luonnonmukaisena. Kohdetta kunnostetaan sen luontoarvot huomioon ottaen, jolloin sen varrella kasvavaa puustoa voidaan poistaa tarpeen mukaan.

Luonnonhoidon toteutusohjelma 2011–2020

Luonnonhoidon toteutussuunnitelma laaditaan Maunulan aluesuunnitelman mukaisesti vuoden 2011 aikana. Se sisältää aluesuunnitelman mukaiset tekniset toimenpideohjeet. Luonnonhoitosuunnitelman toimenpiteet tehdään ensimmäisellä 5-vuotisjaksolla vuosien 2011–2015 aikana. Niittyjen niitto tehdään vuosittain. Toiskertaiset hoitotoimenpiteet, kuten pienpuuston ja taimikoiden hoito, tehdään jaksolla 2016–2020.

Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto tilaa luonnonhoitotyöt vuosittain edellisen vuoden syksyllä luonnonhoitosuunnitelmien toteutusaikataulun ja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Ennen töiden toteutusta niistä tiedotetaan sidosryhmille ja asukkaille paikallislehtien ja maastotiedotteiden sekä rakennusviraston internet-sivujen kautta. Kaikissa suunnittelu- ja toteutusvaiheissa asukkailla on mahdollisuus saada lisätietoja ja esittää palautetta luonnonhoidon asiantuntijoille rakennusvirastoon.

4.3 Kehittämistavoitteet ja muutostarpeet yleisillä alueilla

4.3.1 Pirkkolan osa-alue

Katualueet: Pirkkolan alueella ajoratojen asfalttireunukset vaihdetaan graniittisiksi reunatuiksi. Vaihdaminen tehdään katujen perusparannuksien yhteydessä. Reunatuksina käytetään kapeampaa reunatukimallia ja matalaa 8 cm asennuskorkeutta. Tarkoituksena on minimoida uusien reunatukien aiheuttama muutosvaikutus alueen katukuvassa. Reunatukien asentaminen parantaa kadun ylläpitoa ja hulevesien hallintaa. Suunnittelutyössä täytyy kiinnittää erityistä huomiota reunatukien liittymiseen tonttiliittymiin ja ajoluiskiin, jotta lopputulos on luonteva ja teknisesti toimiva. Tulevat kunnostustyöt eivät saa muuttaa tai vaarantaa alueelle ominaisia piirteitä kuten kadun mittakaavaa tai alueen puutarhamaisuutta.

Pirjontien aukio on jäänyt jäsentymättömäksi katutilaksi. Aukiota tulee kehittää liikenteellisesti toimivaksi ja kaupunkikuvallisesti viihtyisäksi paikaksi kaupunkisuunnitteluviraston laatiman liikennesuunnitelman pohjalta. Aukiolle tulee laatia katusuunnitelma. Hankkeessa tulee ottaa huomioon alueen suojeluhistoria ja aikakaudelle tyypilliset materiaalit ja ratkaisut. *Petaksentien* ajoesteet ovat huonokuntoiset ja ne tulee vaihtaa. Mallina käytetään Helsingin kalustehojeen mukaista mallia.

Lampuotilantien avo-ojakuivatus on osa alueen alkuperäistä kaupunkikuvaa ja samalla suojeltua kokonaisuutta. Katua jäsennetään graniittisin reunatuin ja avo-ojakuivatus pyritään säilyttämään kadun eteläpuolella. Ennen peruskorjausta, kadusta tulee laatia katusuunnitelma, joka ottaa huomioon kaupunkikuvalliset erityispiirteet. Tavoitteena on ylläpitää jälleenrakennuskaudella syntynyttä kaupunkikuvaa säilyttämällä mittakaava ja materiaalit, jotka täydentävät suunnittelualueen moni-ilmeisyyttä.

Viheralueet: Mahdollinen pikaraitiotien rakentaminen vaikuttaa osa-alueen lähiympäristöön *Pirjontien* ja *Pirkkolantien* eteläpuolella sekä *Lampuodinpuiston* kohdalla, mutta vaikutukset eivät ole aluekokonaisuuden kannalta merkittäviä.

Kirsikkapuronpuisto ei ole peruskorjaustarpeessa tulevana suunnittelukautena. Peruskorjaus pitää toteuttaa seuraavalla suunnittelukaudella ja suunnitella siten, että tarkastelualueen leikkipaikkoja tarkastellaan verkostona. Leikkipaikalle on mahdollista suunnitella oma teema esimerkiksi väestöpohjan tai lähiympäristön perusteella. Leikkipaikan kehitettäväksi teemaksi esitetään virtaavaa vettä, joka on jo nyt alueella läsnä, mutta lasten kannalta saavuttamattomissa.

Pirjontien ja *Papinmäentien* suojakaiteet vaihdetaan alueen yleisilmeeseen paremmin sopiviksi seuraavan peruskorjauksen yhteydessä. Tavoitteena on parantaa puistoon näkyvien suojakaiteiden sopivuutta maisemaan ja alueen yleisilmeeseen. *Kirsikkapuronpuiston* suojakaide vaihdetaan kalustehojituksen mukaiseksi tyyppikaiteeksi.

Luonnonhoidon alueet: *Lampuodinpuiston* tontteihin rajautuva eteläreuna on suojapuustoa. Siinä on tarvetta muutamien huonokuntoisten yksittäispuiden poistoon. Suuri osa puistosta on niittyä tai hoitonurmea myös jatkossa.

4.3.2 Vanhan Maunulan osa-alue

Katualueet: *Metsäpurontien* pohjoispäässä jalkakäytävä suunnitellaan kuivatuksellisesti ja ajorataan liittyväksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Kunnostuksen yhteydessä alueelle tyypilliset ratkaisut (tasoero jalkakäytävän ja ajoradan välillä), materiaalit (asfaltti ja graniitti) ja kaupunkikuvalliset erityispiirteet säilytetään. Katupuut ja istutukset uusitaan hankkeen yhteydessä. Tasoeron säilyttäminen ajoradan ja jalkakäytävän välillä tulee tutkia esteettömyyden kannalta ja pyrkiä mahdollisimman hyvin ympäristöön soveltuvaan ratkaisuun. *Metsäpurontien* keskivaiheilla käytöstä poistettu bussipysäkki tulee poistaa ja linjata reunakivilinja sen kohdalla uudelleen jalkakäytävän levenyttämiseksi. Muutostyö vaatii yhteistyötä liikennesuunnittelun kanssa ja selvityksen bussipysäkin merkityksestä päiväkodin saattoliikenteessä.

Männikkötien ja *Metsäpurontien* risteysalue suunnitellaan korotettuna kaupunkisuunnitteluviraston laatimaan liikennesuunnitelmaan pohjautuen. Risteysalue suunnitellaan kaupunkikuvallisesti viihtyisäksi ja liikenteellisesti toimivaksi. *Männikkötien* ja sen sivukatujen *Vesakkotien*, *Töyrytien* ja *Haavikkotien* risteysalueeseen täytyy rakentaa esteettömyyden perustason vaatimukset täyttävät suojatiet. Ne rakennetaan tulevien peruskorjaus- tai päällystyshankkeiden yhteydessä. *Koivikkotien* ja *Männikkötien* risteysalueelle toteutetaan linja-autopysäkit ajoradalle kaupunkisuunnitteluviraston suunnitelmaan perustuen.

Samalla osa jäsentymätöntä aukiotilaa Männikkötien itäpuolella liitetään osaksi asuintonttia. Molemmat edellä mainitut risteysalueet ovat Maunulan kaupunkikuvan kannalta tärkeitä. Alueiden kaupunkikuvallinen asema otetaan huomioon suunnittelutyössä käyttämällä luonnonkivimateriaaleja ja alueen yleisilmeeseen sopivaa kasvillisuutta ja kalusteita.

Koivikkotien jalkakäytävän leveys ja pituuskaltevuus mahdollistavat esteettömyyden perustason reitin. Jalkakäytävän pinta on paikoin halkeillut ja painunut ja vaatii uudelleen päällystykseen. *Haavikkopolku ja Haavikkotie* ovat reunatuettomia jäsentymättömiä katualueita, joilla pintavedet valuvat osittain myös tonteille. Kadut suunnitellaan reunatuella rajatuiksi ja kuivatuksellisesti toimiviksi. *Töyrytien ja Vesakkotien* liimatut betoniset reunatuet ja betonilaatat korvataan graniittisilla reunatuilla ja noppa- tai liuskekivellä kadun seuraavaan peruskorjauksen yhteydessä. Nykyiset irronneet reunatuet korjataan ja betonilaatat säilytetään toistaiseksi. Töyrytiellä asemakaavan mukainen katutila on liian kapea kadun suuntaisen jalkakäytävän rakentamiseksi. Jalankulkijoiden olosuhteita kadulla tulee parantaa yhteistyössä liikennesuunnittelun kanssa esimerkiksi muuttamalla katu pihakaduksi.

Viheralueet: Osa-alueella tulee säilyttää Maunulalle tyypillinen puistometsän ja rakennetun ympäristön vuoropuhelu. Käytännössä se tarkoittaa luonnonmukaisten alueiden säilyttämistä osana asuinympäristöä. Puistoympäristössä on vaalittava vanhoja ja suunnitteluajankohdalle tyypillisiä tai tyyliin sopivia rakenteita, pinnoitteita ja kasvilajeja. Osa-alueen viheryhteyksiä Keskuspuistoon tulee parantaa ja korostaa. Tällaisia hankkeita ovat esimerkiksi Töyrytien ja *Koivikkotien* välisen puistokäytävän rakentaminen ja Maunulan halkaisevan viherakselin korostaminen Sorsapuistossa ja Kuusikkopuistossa. Töyrytien puistokäytävä parantaa Vanhan Maunulan liittymistä keskuspuistoon ja helpottaa liikkumista paikallisesti. Rinteeseen joudutaan rakentamaan portaat ja luiska suuren korkeuseron vuoksi.

Sorsapuisto vaatii kasvillisuusinventoinnin ja ennallistavan peruskorjauksen tulevalle suunnittelukaudella. Kunnostus on tehtävä, jotta puiston arvo ja asema voidaan säilyttää. Rakennettujen viheralueiden osalta Sorsapuiston peruskorjaus on tulevaisuuden kannalta tärkein yksittäinen hanke puistoympäristössä. Esteetön yhteys keskuspuistoon esitetään Sorsapuiston läpi, koska puisto sijaitsee aluerakenteessa keskeisellä paikalla ja samalla lähellä Maunulan uurnalehdon Keskuspuiston sisäänkäyntiä. Yhteyden saaminen esteettömäksi vaatii toimenpiteitä sekä Sorsapuiston että Keskuspuiston puolella.

Sorsapuiston yleissuunnitelma vuodelta 1954⁵. Jäsentely vastaa hyvin nykytilannetta.

Sorsapuiston pääyhteyden pinnat on uusittava ja yhteyttä linjattava uudestaan siten, että se kohtaa Keskuspuistosta tulevan reitin pään Koivikkotien kohdalla. Lisäksi Sorsapuiston valaistus vaatii uudistamista ja reitti lisää penkkejä. Keskuspuiston puolella yhteyttä on parannettava ohjaamalla se Sorsapuiston suuntaan ja nostettava talvikunnossapidettäväksi reittiyhteydeksi aina Keskuspuistonraitille saakka.

Kuusikkopuistossa koulun vieressä kulkeva puistoreitti ei ole tällä hetkellä talvikunnossapidetty ja se on hiekkapintainen. Hiekkapintaisen reitin liittymiskohdassa asfalttipintaiseen puistokäytävään on liian suuri pituuskaltevuus. Reittiä tasausta tulee korottaa sen jyrkimmiltä osilta alueelle sijoitettavan syväkeräyssäiliön asennustyön yhteydessä. Reittiyhteys otetaan talvikunnossapidon piiriin. Reitin parantaminen palvelee Maunulan sisäisen pääviherakselin korostamista. Kuusikkopuiston pohjoisosassa puuttuu valaistus osalta reittiä ja se tulee täydentää.

Sahanmäen *Liesipuiston* roolia tulevaisuudessa pitää tarkastella osana Sahanmäen aluekokonaisuutta ja osana koko Maunulan viherrakennetta. Puisto on täydellisen peruskorjauksen tarpeessa. Peruskorjauksen yhteydessä myös sen käyttömuotoa tulee pohtia uudelleen. Puisto toimisi paremmin 50-luvun teemallisena oleskelupuistona. Suurin ongelma on puiston vaikea saavutettavuus.

Pirttipolunpuiston asemaa osana Maunulan viheraluerakennetta tulee kehittää. Alueelle tarvitaan lisää kalusteita, valaistuksen parannuksia sekä metsäisen ja avoimen niittytilan keskinäistä jäsentämistä. Lisäksi Mätäpuron uomaa tulee muokata luonnonmukaisemmaksi. Valtaosa tarvittavista kunnostustoimenpiteistä on luonnonhoidollisia toimenpiteitä. Tavoitteena on parantaa viheralueen viihtyisyyttä

Pirttipolunpuisto kohti Metsälän osa-alueita päin kuvattuna.

ja vetovoimaisuutta. Alue on linnustollisesti arvokas ja sen merkitys luonnonmukaisena viheralueena on asukaskyselyn mukaan kiistaton. Tavoitteena on aikaansaada asukkaita entistä paremmin palveleva ja houkuttelevampi kokonaisuus, jonka pääpaino on luonnon monimuotoisuuden korostaminen ja luonto-elämysten tarjoaminen käyttäjille.

Haavikkotien metsiköistä itäisempi tulee liittää osaksi viereistä tonttia ja läntisempi muuttaa oikopolusta asukkaita palvelevaksi reitti yhteydeksi, mikäli sille esiintyy tarvetta esimerkiksi Haavikkotien ja -polun kunnostuksen jälkeen. *Töyrypuiston* lounaiskulman rinne esitetään muutettavaksi hoitoluokasta A3 hoitoluokkaan C1. Rinne on liian jyrkkä A3-hoitoluokassa hoidettavaksi. Siinä kasvaa runsaasti pihlajaa ja se on asukkaiden mielestä hyvä näkösuoja.

Luonnonhoidon alueet: *Pirttipolunpuistossa* on hoidettavaa käyttöniittyä, lähivirkistysmetsää ja Tuusulanväylään rajautuvaa suojametsää. Nuorissa ja varttuneissa metsissä on harvennustarvetta. Linnustoltaan arvokkaalle alueelle jätetään sopiviin kohtiin tiheikköjä. Käyttöniittyä hoidetaan niittäen. Umpeen kasvaneita niityn pohjois- ja eteläpäättä kunnostetaan takaisin niityksi. *Mätäpuron* rajautuu kostea lehto-alue, joka on luonnon monimuotoisuudeltaan arvokas ja jossa on tiheydeltään vaihtelevaa lehtipuustoa kuten rauduskoivua, haapaa ja raitaa. Harvinainen haavanarinakääpä kasvaa ulkoilureitin varressa. Lehtoalueen reunassa, rinteen juurella on kuusia ja pienialainen noro, jonka ympärillä kasvaa saniaisia. Lehtoalue on luokiteltu arvometsäksi hoitoluokkaan C5. Lehtoalueella ei tehdä muita puustonhoitotoimenpiteitä, paitsi tarvittaessa vaarallisten puiden kaatoja raitin varressa. Kaadetut rungot jätetään laho-puuksi lehtoon. Puita voidaan kaataa myös, mikäli sitä joudutaan tekemään Mätäpuron kunnostustoimenpiteiden takia. Purouomaa kunnostetaan luonnonmukaisemmaksi erillisen suunnitelman mukaan.

Osa-alueen itäosan mäntyvaltaisessa kangasmetsässä on ikääntynyt ja väljä puusto. Mäntyjen ja kuusten alle on kasvanut tiheä pienpuusto, jossa on luontaisesti syntyneitä kuusen ja rauduskoivun taimiryhmiä sekä paljon pihlajavesakkoa. Metsäalueen hoidon tavoitteena on elinvoimainen ja luontaisesti uudistettava eri-ikäisrakenteinen suojametsä. Luontaisesti syntyneille ja syntyville kuusen ja rauduskoivun taimiryhmille on tarve raivata kasvutilaa. Samalla on tarve kaataa varoen heikentyneet kuuset, joista osa jätetään lahoamaan maapuiksi. Hoitotoimenpiteiden tavoitteena on uudistaa kuvion puustoa luontaisesti kuuselle sekä rauduskoivulle vaihteittain vanhoja ja heikentyviä kuusia poistaen.

Töyrypuiston rinnemetsässä on pienpuuston hoitotarve. *Haavikkotieltä* etelään vievältä metsäkaistaleelta on tarve poistaa huonokuntoisia puita. *Männikköpuiston* pohjoispuolisessa lähivirkistysmetsässä on harvennus- ja pienpuuston hoitotarve. *Kuusikkopuiston* pohjoisosan vanhemmassa osin eri-ikäisrakenteisessa puustossa on yksittäisten huonokuntoisten puiden poisto- ja pienpuustonhoitotarvetta. Eteläosan puusto on varttunutta rauduskoivu-kuusisekametsää, jonka pensaskerroksessa on vaahteraa ja pihlajaa. Aluetta käytetään juopottelupaikkana ja se on ulkoilijoille turvaton. Hoidon tavoitteena on elinvoimainen ja turvallinen lähivirkistysmetsä. Tiheimpiä puuston kohtia on tarpeen harventaa ja tehdä pienpuuston hoito koko alueella. Toimenpiteen tavoitteena on nykyistä väljempi ja puistomaisempi metsä, jossa on nykyistä selkeämpi näkyvyys alemmassa latvuserroksessa. Toimenpiteen toivotaan vähentävän metsikössä tapahtuvaa juopottelua, jolloin ulkoilijoiden turvallisuuden tunne ja metsän virkistyskäyttöarvo paranee.

Metsäpuronpolku toimii samanaikaisesti tonttikatuna ja kevyen liikenteen yhteytenä

Maunulan leikkipuisto on alueen pääleikkipuisto.

4.3.3 Uusi Maunula

Katualueet: *Suursuonlaita* suunnitellaan esteettömyyden erikoistason vaatimusten mukaiseksi. Erikoistason kaikkia vaatimuksia ei saavuteta liiallisen pituuskaltevuuden takia. Ajoradan ja jalkakäytävän väliin tulee lisätä erotuskaista. Mäen osuudelle asennetaan käsijohde jalkakäytävän pohjoisreunaan eli tontin puolelle. Jalkakäytävä päällystetään uudelleen, jotta voidaan poistaa liialliset sivukaltevuudet ajoradan suuntaan. Tulevaisuudessa katuosuudella tulee tutkia pohjoispuolen yhdistetyn jalankulku- ja pyörätien muuttamista erikoistason vaatimusten mukaisesti jalkakäytäväksi. Alue vaatii katusuunnitelman laatimisen. Ensitoimenpiteenä ehdotetaan katualueen ylläpitoluokkaa muutettavan luokasta II luokkaan I.

Suursuontien pohjoispään ajoradan länsireuna rajataan ja jäsennetään graniittisella reunatuella. Katu korjataan Suursuon asuinalueen katusuunnitelmassa esitettyjen ratkaisujen mukaisesti. *Suonotkontiellä* tarvittava parannustoimenpide on vanhan liikerakennuksen ja talojen nro 2–4 jalkakäytävällä olevan vinopysäköinnin erottaminen jalkakäytävästä esimerkiksi noppakiviraidalla. Suonotkontielle esitetään kunnossapitoluokan nosto luokasta III luokkaan II esteettömyyden tavoitteiden edistämiseksi.

Suonotkonkujan länsipään korotetulle bussipysäkille on järjestettävä esteetön pääsy rakentamalla suojatie ja jalkakäytävä. Pysäkkialueen kunnostamisesta vastaa HSL. Suonotkonkujan ja Suonotkontien risteysalueen kevyen liikenteen uudet kulkuyhteydet suojateineen toteutetaan kadun kunnostuksen yhteydessä. Suonotkonkujasta on laadittu katusuunnitelma.

Tulevaisuudessa Suonotkontietä ja Pakilantietä ostoskeskuksen kohdalla esitetään erikoistason reitiksi. Se luo erikoistason reitin terveyskeskukselta ja vanhusten palveluasumisesta apteekkiin ja Maunulan keskukseen. Pakilantiellä sekä ostoskeskuksen kohdan että Rajametsäntien liittymän suojatiet on korjattava tyyppipiirustusten mukaisiksi esteettömyyden erikoistason saavuttamiseksi.

Metsäpuronpolku suunnitellaan kuivatuksellisesti ja liikenteellisesti toimivaksi. Tavoitteena on toimiva ja jäsentynyt katualue, joka sopii myös alueen kaupunkikuvaan. Kadun varrella on uudemman ja vanhemman Maunulan rakennuskantaa sekä kirkko, jolloin laadittavan suunnitelman kaupunkikuvallisiin ratkaisuihin on perehdyttävä tarkasti. *Kuusikkopolun* rikkoutunut asfalttipinnoite poistetaan ja se muutetaan kivituhkapintaiseksi. Peruskorjaus on ajankohtainen seuraavalla suunnittelujaksolla. Tulevaisuudessa tulee ottaa kantaa onko huoltoalue Kuusikkopolun länsipuoleisella tontilla linjassa alueen maisemakuvan ja alueen asuintoimintojen kanssa. *Maunulantien kääntöpaikka* suunnitellaan liikenteellisesti toimivaksi ja kaupunkikuvallisesti viihtyisäksi. Aukiotilaa jäsennetään perustettavalle keskisaarekkeelle istutettavilla katuviheristutuksilla ja katupuilla. *Maunulantien* jalkakäytävän reunaan tulee sijoittaa levähdyspenkit ja käsijohde suuren pituuskaltevuuden takia.

Maunulan keskustan alueelle on vahvistettu uusi asemakaava, joka tuo alueelle lisäpalveluita. Asemakaavan toteuttaminen vaikuttaa lisäksi Pakilantiehen, Metsäpurontiehen, Rajametsäntiehen, Suonotkontiehen, Suonotkonkujaan. Lisäksi alueelle tulee uusi katu, Tammiontie. Pienet korjaustarpeet on jätetty keskustan alueelta tästä syystä huomioimatta.

Viheralueet: Osa-alueen viheraluerakenne muuttuu keskustan ja Suursuon alueiden osalta oleellisesti lähitulevaisuudessa. Maunulan keskustan, Pakilantien ja Suursuon asuinalueen rakennushankkeet luovat uutta kaupunkitilaa ja puistopintaa. Maunulan keskustan muutostöiden yhteydessä nykyinen Vasikkapuisto puretaan ja Miina Äkkijyrkän veistos Aamulla / Vasikat sijoitettaneen uuden keskustan aukiopinnalle. Tavoitteena on korkeatasoinen ja elävä keskusta, joka liittyy ympäristöönsä näkymien, teemojen ja materiaalien avulla. Uuden keskustan rakenteessa pitää ottaa huomioon yleiskaavallisen viheryhteyden säilyminen, missä Maunulan Leikkipuistolla ja Suonotkonpuistolla on tärkeä rooli.

Maunulan leikkipuiston rooli osana keskustan viherrakennetta korostuu uuden keskusta-alueen rakentamisessa. Nykyinen Pakilantiehen rajoittuva Ruusupuistoksi kutsuttu osa leikkipuiston aluetta poistuu ja tilalle jää kapea puistokäytäväyhteys. Peruskorjattavan Maunulan leikkipuiston pitää myös vastata arkkitehtuuriltaan oleskelu- ja käyttöpuistolle asetettavia vaatimuksia. Leikkipuiston puustoa täydennetään ja leikkikalusteet vaihdetaan uusiin peruskorjauksen yhteydessä. Rullalautailua ja sen mahdollistamista osana puiston toimintoja tutkitaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Suorituspaikkoina mahdollisia ovat skeittiallas eli pooli, ramppi tai kenttä. Tärkeintä on skeittauksesta syntyvän melun minimoiminen. Puiston perussommitelmaa ei ole tarpeen muuttaa, mutta leikkivälineiden sijoittelun tulee olla sellainen, että lasten valvonta on helppoa. Samalla kiinnitetään huomiota esteettömyyden perustason vaatimusten toteutumiseen koko puiston alueella. Puiston pääreitille tulee asentaa käsijohteet mäkiselle osuudelle. Samalla tulee asentaa levähdyspenkit mäen päälle ja sen alle. Uuden keskusta-alueen rakentamisen yhteydessä puistoreitin tasausta ja linjausta on mahdollista muuttaa nykyisen Ruusupuiston osan kohdalla, siten että se on pituuskaltevuudeltaan mahdollisimman tasainen.

Suonotkonpuiston pinta-ala pienenee Maunulan keskusta-alueen laajentuessa kohti itää. Se tulee olemaan kerrostalojen reunustama kolmelta suunnalta. Puisto ei ole tulevaisuudessa visuaalisesti läsnä Maunulan keskustarakenteessa ja sen luonne muuttuu enemmän puolijulkiseksi. Suonotkonpuistossa nykyisin sijaitseva leikkipaikka siirretään Suursuon tulevalle viheralueelle. Kyseinen viheralue tulee täydentämään alueen toiminnallista tarjontaa pääasiassa uuden asuinalueen lähipuistona. Suursuon asuinalueen uudet puistot: *Suopellonmäki* ja *Suursuonpuisto* rakentuvat suunnittelukauden alkupuoliskolla. Tavoitteena on muodostaa Suonotkonpuistosta viihtyisä ja korkeatasoinen oleskelupuisto, joka luonteeltaan rakennetumpi kuin idässä sijaitsevat Suursuon viheralueet.

Suursuonpuiston pohjoisia osia kehitetään asukkaiden käyttöön nykyistä paremmin. Viheralueen laajuus, sijainti kahden kaupunginosan välissä sekä rajautuminen Pakilantiehen ja seudulliseen pääulkolureittiin mahdollistavat nykyistä paremman käyttöasteen. Alue tulee säilyttää metsäisenä, mutta reittiverkostoa pitää parantaa itä-länsisuunnassa, jotta Pakilantieltä olisi sujuva viheryhteys Suursuon alueelle. Esteetön kuntopolun läheisyydessä liikennettä tulisi rauhoittaa ja ohjata nopeammin liikkuvat pyöräilijät pois polulta esimerkiksi rakennettavalle rinnakkaisreitille. Polun esteetön jatkuvuus läheiseen katuverkkoon on taattava. Nykyisen viheryhteyden merkitys korostuu entisestään uuden Maunulan keskustan valmistuttua.

Luonnonhoidon alueet: *Maunulan leikkipuiston* itäpuoli on tiheää varttunutta sekametsää, jossa on sekä harvennus- että pienpuuston hoitotarve. Toimenpiteen tavoitteena on tehdä kasvutilaa luontaisesti syntyneelle kuusen taimikolle. Pitkän tähtäimen tavoitteena on eri-ikäisrakenteinen ja luontaisesti uudistuva metsä. Nurmikkopintainen osa puustovalueesta tulee muuttaa rakennetun puiston hoitoluokkaan A3.

Suursuonpuisto on laaja alue, joka sisältää lähivirkistysmetsää, niittyjä ja suojametsää. Puistosta löytyy myös arvoniittyjä. Lähivirkistysmetsät ovat varsin hyväkuntoisia ja vain muutamissa metsiköissä on harvennustarvetta. Sen sijaan pienpuusto on monin paikoin ylitieheää ja näillä alueilla on pienpuuston hoitotarvetta. Linnoituskallion arvoniittyä hoidetaan myös pienpuustoa poistaen. Suursuon linnoituskallio (Patterinmäki) on arvoniittyä (B5), jonka pinta-ala on yhteensä noin hehtaari. Kallio- ja ketokasvillisuuden ylläpitämiseksi ja elvyttämiseksi kohdetta tulee hoitaa ainakin puuvartista kasvistoa raivaamalla, mieluusti myös niittykasvillisuutta ajoittain niittämällä tai muuten umpeenkasvua estämällä. Kaivantojen käyttämistä puutarhajätteen kaatopaikkoina ei enää tule sallia.

4.3.4 Metsälän osa-alue

Katualueet: Metsälän alueella on tavoitteena säilyttää alueelle ominainen pienimittakaavainen katuverkosto. *Krämertintie* suunnitellaan tonttikatumaistemaksi. Kadulla on myös painumia ja routiintumista, jotka korjataan. Katuosuutta on tarvetta kaventaa, jotta se sopisi paremmin ympäristöönsä, mutta mahdollisuus kadunvarsipysäköintiin varataan. Hankkeen yhteydessä suunnitellaan Mätäpuron ja katualueen välinen viheralue. Jatkossa uoman reunaa tulee muokata kadun puolelta rakennetummaksi, jotta puron lähelle on mahdollista päästä.

Tuusulanväylän suuntainen kevyen liikenteen yhteys on jatkossa tarpeellinen. Yhteyden toteutusmahdollisuuksia on tutkittava esimerkiksi mahdollisen täydennysrakentamisen yhteydessä. *Puusuutarintie* suunnitellaan liikenteellisesti toimivaksi ja kaupunkikuvallisesti viihtyisäksi. Kadun jäsenystä parannetaan reunatuilla ja mahdollisilla katuistutuksilla. Katu poikkeaa nykykunnoltaan ja -jäsentelyltään ympäristöstään ja sen tavoitteena on sopia mittakaavallisesti paremmin vallitsevaan ympäristöön.

Rajametsäntien ja *Männikkötien* risteyksen aukiomainen ja jäsentymätön tila suunnitellaan liikenteellisesti toimivaksi ja kaupunkikuvallisesti viihtyisäksi. Alueelle on laadittu liikennesuunnitelma kaupunkisuunnitteluvirastossa, jota täydennetään kaupunkikuvallisella osiolla. Pintamateriaalien ja kasvillisuuden valintaan on syytä kiinnittää huomiota, sillä risteyksellä on erityinen merkitys alueelle saavuttaessa, koska se antaa tulijalle ensivaikutelman Maunulan alueesta. *Niittyläntiellä* Asesepäntien pohjoispuolen osuudella ajoradan ylläoleva osuus suunnitellaan tonttikatumaistemaksi ottaen huomioon kaavamuu-
tosten mukanaan tuomat muutokset kadun toiminnallisuuteen. Kevyen liikenteen väylän liittymistä Rajametsäntiehen pitää parantaa. Ajoesteet tulee uusien seuraavan korjauksen yhteydessä.

Puusuutarintie kunnostetaan katumaistemaksi.

Jalkakäytävät ovat Metsälässä paikoin kapeita. Kuva Tinasepäntieltä.

Airuetien puinen ajojohde vaihdetaan teräksiseksi.

Uunisepäntien eteläpään ajoesteet ovat huonokuntoiset ja ne tulee vaihtaa. Mallina käytetään Helsingin kalustehjeen mukaista mallia. *Airuetien* huonokuntoinen puinen ajojohde vaihdetaan teräksiseksi sinkityksi ajojohdeksi.

Viheralueet: Metsälän halki virtaavaa *Mätäpuron* uomaa viheralueineen tulee jatkossa kehittää paremman viherympäristön aikaansaamiseksi. Tavoitteena on parantaa Mätäpuron näkyvyyttä alueella avaamalla näkymiä kadulta uomaan. Krämertintien pohjoiseen reunaan nykyiselle luonnonmukaiselle viheralueelle tulee perustaa nauhamainen puroupuisto. Puisto sijoittuu Pirttipolun leikkipaikan ja Metsälän kentän väliselle alueelle. Purouomaa tulee luonnonmukaistaa. Samalla on järjestettävä kohtia, joilta on mahdollista päästä kosketuksiin veden kanssa. Kevyen liikenteen reittiverkostoa täytyy parantaa liittämällä se seudulliseen pääreittiin Pirttipolunpuistossa. Pirttipolun eteläisenä jatkeena olevaa puistoa siistitään hoidon keinoin lähitulevaisuudessa. Hoidon ansiosta Mätäpuron näkyvyys ja merkitys kasvavat kaupunkikuvassa.

Pirttipolunpuiston reunassa Metsälän osa-alueen puolella sijaitsevat metsäalueet ovat maisemallisesti arvokkaita ja niillä on suojaava vaikutus Tuusulanväylän suuntaan. Alueelle on osoitettu yleiskaavan mukaan asuinrakentamista.

Luonnonhoidon alueet: *Krämertinpuiston* ja Metsälän tennis- ja palloilukenttiä reunustavia kapeita puustovyöhykkeitä hoidetaan suojametsinä. Varttuneessa puustossa on harvennustarve. *Tuusulanväylän* meluesteen takana olevaa puustoa hoidetaan suojametsänä ja siinä on harvennustarve.

4.3.5 Metsälän teollisuusalue

Katualueet: Katuverkosto pidetään kunnossa nykyisen käytön mukaisesti. Alueelle ei ehdoteta peruskunnostustoimenpiteitä tulevalle suunnittelukaudelle. *Läkkisepänkujan* ajoesteet ovat huonokuntoiset ja ne tulee vaihtaa. Mallina käytetään Helsingin kalustehjeen mukaista mallia.

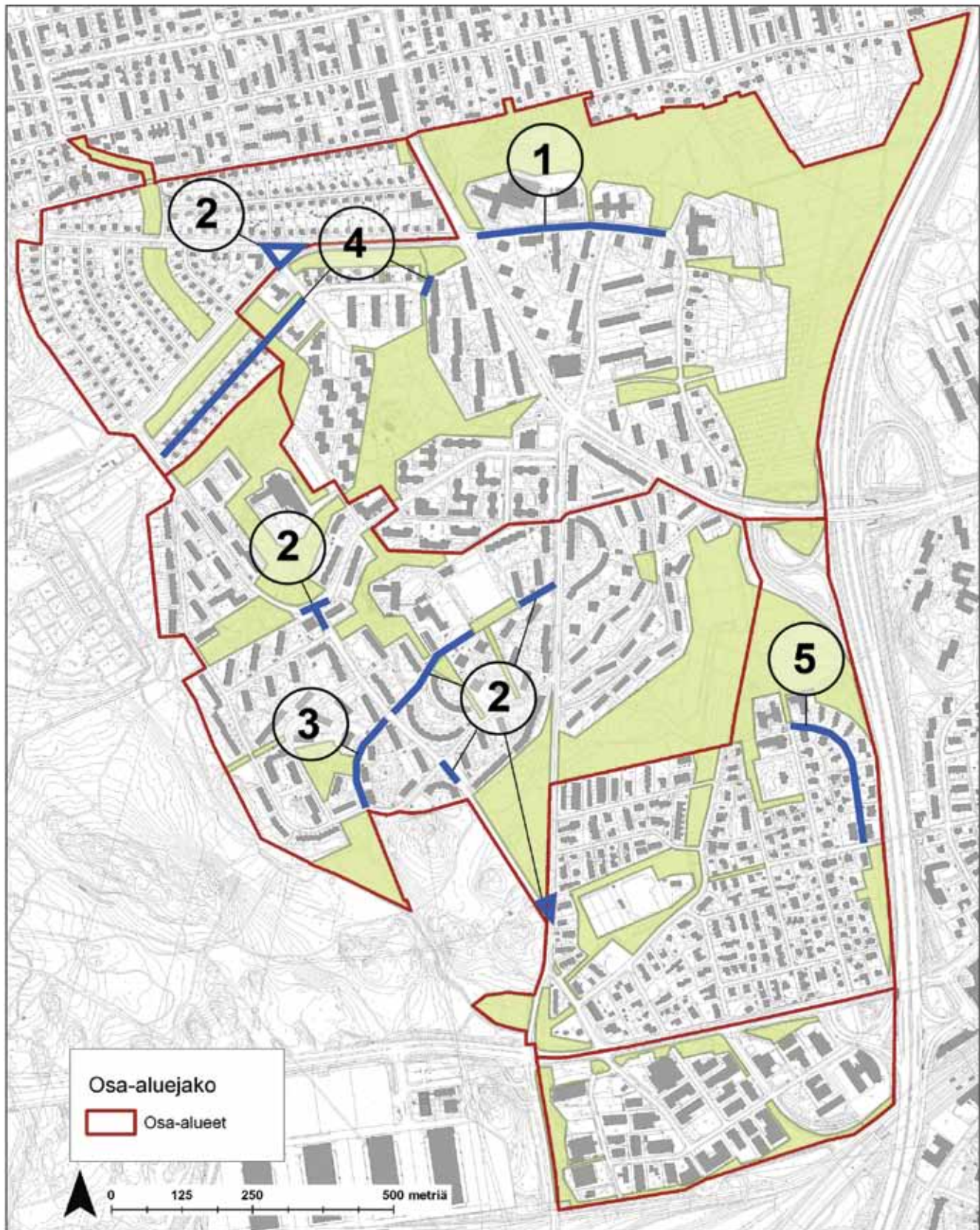
Katu ympäristön yleisilmeen kohentamiseksi tarvittavat toimet ovat mittavia ja nykyinen maankäyttö ei sitä edellytä. Katujen korjauksen yhteydessä katutilan mitoitus, materiaalit ja istutukset harkitaan yleisilmeeseen ja kadun käytön kannalta sopivaksi. Samassa yhteydessä harkitaan pysäköintikapasiteetin lisäämistä.

Viheralueet: Pienteollisuusalueen imagon kannalta sen katujen ja Asesepäntien suuntaisten suojaviheralueiden laatuun tulee panostaa. Alueen toiminnalla ja voimalinjan avoimella johtokäytävällä on kaupunkikuvallisia vaikutuksia Metsälän asuinalueelle. Alueen julkisivua kohti Metsälän pientaloaluetta tulee parantaa kasvillisuuden keinoin, mikäli siihen tarjoutuu mahdollisuus esimerkiksi voimalinjan siirron tai mahdollisen maahan kaivuun yhteydessä tulevaisuudessa.

Kaupunkikuvaa ja viihtyisyyttä parannetaan tarvittaessa yksittäisten katuhankeiden yhteydessä esimerkiksi katuistutuksilla. Istutukset rajaavat katutilaa ja tekevät siitä hoidetumman näköisen. Alueen katuverkoston mahdollisen parantamisen yhteydessä osa-alueelle tulisi kehittää katuviheralueita laajemmassa kokonaisuudessa. Alueelle ei tulla esittämään yksittäisiä parannustoimenpiteitä seuraavan kymmenen vuoden jaksolle.

Luonnonhoidon alueet: *Ratapihan suojametsiköihin* Läkkisepäntien eteläpuolelle on tulossa asema-kaan mukaista uutta rakentamista. Muita kapeita metsäkaistaleita hoidetaan monikerroksisina suojametsinä. Puustossa on harvennustarvetta. Asesepäntien eteläpuolella kulkee johtokatu *Asesepäntien suojametsikössä*, jonka alla olevia viheralueita hoidetaan avoimina säännöllisesti vesakot poistaen. Helsingin energia vastaa hoitotyöstä ja kustannuksista.

Hankkeet katualueilla

Kartan numerot viittaavat seuraavan sivun luettelonumerointiin.

4.4 Peruskorjaus- ja kunnostushankkeet

4.4.1 Hankkeiden yleiskuvaus tarkastelualueella

Tarkastelualueella tullaan toteuttamaan seuraavan 10 vuoden kuluessa Pakilantien peruskorjaus, Maunulan uuden keskusta-alueen ja Suursuon asuinalueeseen kuuluvien katujen rakentaminen. Ne on ohjelmoitu rakennusviraston talousarviosuunnitelman mukaan toteutettavaksi vuosikymmenen puoleenväliin mennessä. Muita lähivuosina toteutettavia hankkeita ovat Kaupunkisuunnitteluviraston laatimien liikennesuunnitelmien mukaisten hankkeiden toteutukset. Ne ovat Männikkötien ja Metsäpurontien, Koivikkotien ja Männikkötien, Rajametsäntien ja Männikkötien risteysalueet sekä Pirjontien aukio.

Helsingin kaupungin rakennusviraston laatiman investointiohjelman mukaan tarkastelualueen viheralueilla tullaan rakentamaan Suursuon asuinalueen puistot käytävineen sekä siirtämään alueen nykyinen koira-aitaus.

Aluesuunnitelmassa toteutettavaksi esitettävät hankkeet on jaettu kolmeen luokkaan:

- *peruskorjaushankkeet*, jotka vaativat suunnittelua ja jotka ylläpitävät koko tarkastelualueen katu- ja viherrakennetta pitkällä aikavälillä.
- *pienet korjaushankkeet*, jotka ovat pääosin kunnossapidon hankkeita ja jotka eivät vaadi erillistä suunnittelua
- *ensikunnostushankkeet*, ovat pienempiä parannustoimenpiteitä, joita voidaan toteuttaa pikaisesti.

4.4.2 Katualueet

Peruskorjaushankkeista on laadittu hankeohjelmat, jotka löytyvät sähköisessä muodossa InInfra Oy:n ylläpitämästä Fore-järjestelmästä.

Peruskorjaushankkeiksi katualueilla esitetään seuraavia kohteita kiireellisyysjärjestyksessä:

1. **Suursuonlaidan peruskorjaus** – Katualue parannetaan vastaamaan esteettömyyden erikoistason vaatimuksia. Tason nosto edellyttää kadun poikkileikkauksen ja mitoituksen muuttamista etenkin kadun pohjoisreunassa. Katualueelle lisätään käsijohteet ja ne yhdistetään teknisesti mielekkäiksi katkeamattomiksi kokonaisuuksiksi. Hankkeen toteutuminen edellyttää sekä liikenne- että katusuunnitelman laadintaa.
2. **Liikennesuunnitelmien mukaiset peruskorjaukset** – Yhteensä viisi kohdetta, jotka sijaitsevat keskeisillä paikoilla tarkastelualueen kaupunkikuvassa. Ne ovat: Pirjontien aukio, Männikkötien ja Metsäpurontien, Männikkötien ja Koivikkotien, Rajametsäntien ja Männikkötien risteysalueet sekä Haavikkopolku ja Haavikkotien itäosa.
3. **Haavikkotien ja -polun peruskorjaus** – Ajouradat rajataan graniittisella reunatuella ja kaduille rakennetaan tarpeen mukaan hulevesiviemärintiä kadun kuivatuksen hoitamiseksi. Viheralueeksi jäävät reuna-alueet käsitellään ympäristöön sopivalla tavalla kasvein ja ajoestein. Haavikkotien osuus Männikkötiestä itään perusparannetaan kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitelman mukaisesti.
4. **Lampuotilantien peruskorjaus** – Kadun länsiosa jäsennetään graniittisilla reunatuilla ja nykyiset avo-ojat sekä painanteet pyritään säilyttämään kadun eteläpuolella. Kadulle rakennetaan hulevesiviemärintiä tarpeen mukaan hulevesien poisjohtamiseksi.
5. **Puusuutarintien peruskorjaus** – Ajourata jäsennetään graniittisella reunatuella. Viheralueeksi jäävät reuna-alueet nurmetetaan.

Hankkeet puistoalueilla

Kartan numerot viittaavat seuraavan sivun luettelonumerointiin.

4.4.3 Viheralueet

Peruskorjaushankkeiksi viheralueilla esitetään seuraavia kohteita kiireellisyysjärjestyksessä:

1. **Pirttipolunpuiston ennallistaminen** – Alueella toteutetaan luonnonhoidon toimenpiteillä niittyalueen laajennusta ja pienpuuston poistoa. Mätäpuron uomaa korostetaan osana niittyalueen maisemaa ja sen uomaa ennallistetaan. Pirttipolunpuiston nurmettuvan pelikentän ympäristöön lisätään ainakin muutama penkki ja käytetyimmät polkuyhteydet vahvistetaan kivituhkalla. Esteettömyyden perustason kulkuyhteyttä Tinasepäntielle parannetaan uusimalla käsijohde ja lisäämällä levähdyspenkkejä reitin varrelle.
2. **Sorsapuiston peruskorjaus** – Puistoon tehdään kasvillisuusinventointi. Puisto tarvitsee ennallistavaa suunnittelua ja peruskorjausta etenkin vesiaiheen ja valaistuksen osalta. Hankkeen yhteydessä puiston yhteyksiä Kuusikkopuistoon ja Keskuspuistoon parannetaan. Puiston läpi kulkeva pääreitti suunnitellaan esteettömyyden perustason reittinä. Esteettömyyteen kiinnitetään huomiota myös muualla puiston alueella.
3. **Maunulan leikkipuiston peruskorjaus** – Peruskorjauksen yhteydessä kalusteiden ja leikkivälineistön sijainti suunnitellaan vastaamaan käytön vaatimuksia nykyistä paremmin. Kasvillisuutta täydennetään ja vesiallas kunnostetaan. Puistoyhteyden jatkuvuus on taattava paremmin Kuusikkopuistoon lännessä ja uuteen keskusta-alueeseen idässä. Esteettömyyden perustason tavoitteiden täyttymiseen tulee kiinnittää huomiota koko puiston alueella ja erityisesti pääreitillä kohti Maunulan keskustaa.

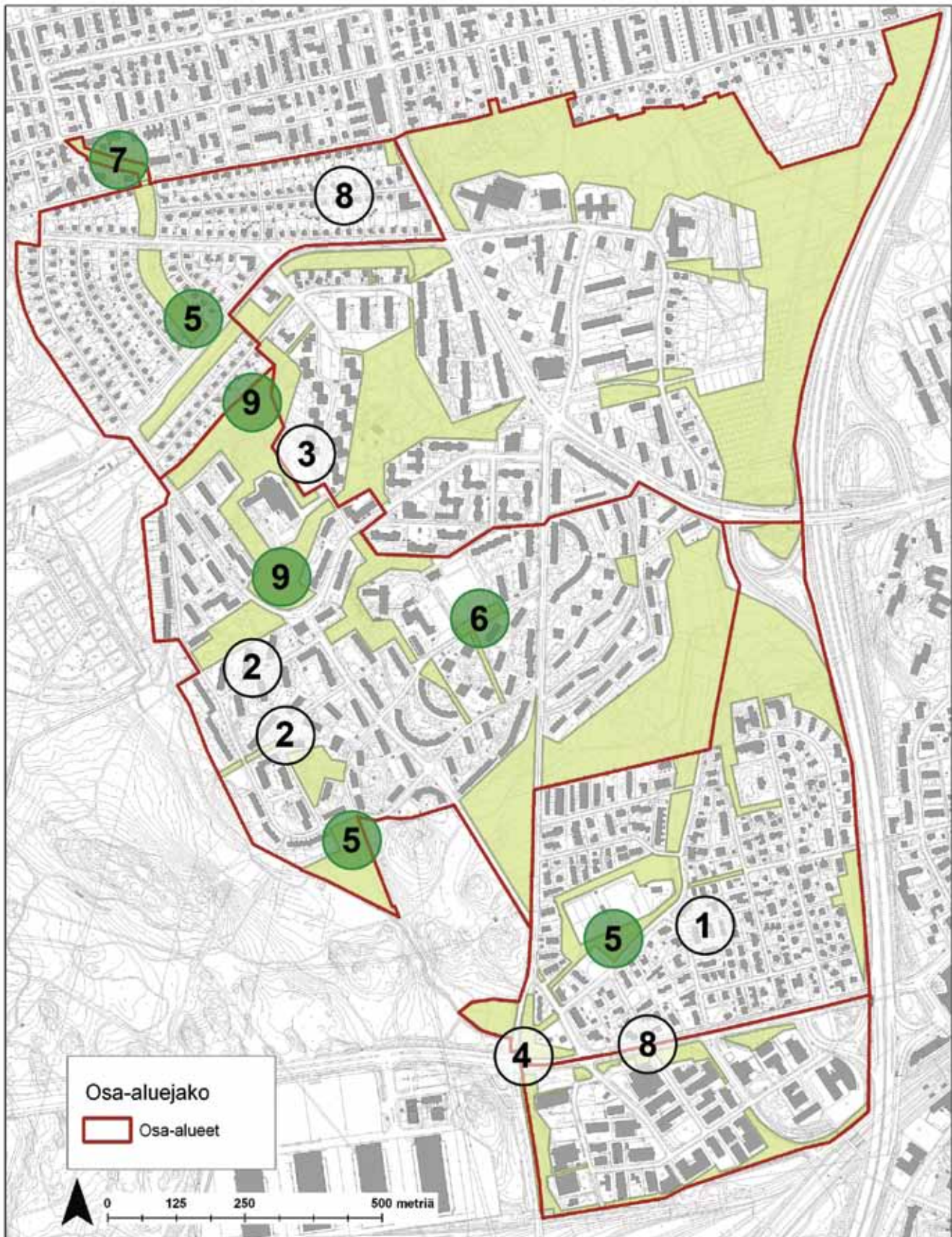
4.5 Pienet korjaushankkeet ja ensikunnostuskohteet

4.5.1 Katualueet

Pieniksi korjaushankkeiksi esitetään seuraavia kohteita, jotka eivät ole kiireellisyysjärjestyksessä:

1. **Airuetien ajojohteen uusiminen** – Nykyinen puinen ajojohde uusitaan sinkityksi teräksiseksi ajojohteeksi.
2. **Töyrytien ja Vesakkotien reunatukien kunnostus** – Rikkoutuneet betoniset liimattavat reunatuet uusitaan. Nykyiset betonilaatat säilytetään. Materiaalit vaihdetaan luonnonkivisiksi vasta seuraavan peruskorjauksen yhteydessä.
3. **Kuusikkopolun kunnostus** – Kuusikkopolun päällysrakenteen kulutuskerros uusitaan nykyisestä huonokuntoisesta asfaltista kivituhkaiseksi. Kadulle asennetaan sulkulaite tai ajoesteet. Samalla tutkitaan huoltoajoyhteyden osoittamista parkkipaikan läpi, sen päässä olevalle huoltoalueelle. Huoltoalue ja parkkipaikka sijaitsevat samalla tontilla. Viheralueeksi jäävät reuna-alueet nurmetetaan.
4. **Rajametsäntien keskikorokkeen korjaus Asesepäntien risteyksessä** – Rajametsätien Asesepäntien puoleisessa päässä keskikorokkeen betonipinta uusitaan luonnonkiveykseksi. Samalla suositellaan uusittavaksi myös muut risteysalueen keskikorokkeet, vaikka ne ovat tämän aluesuunnitelman tarkastelualueen ulkopuolella

Pienet kunnostushankkeet

Kartan numerot viittaavat sivujen 79 ja 81 luettelonumeroiteihin. Viheralueille ehdotetut kunnostustoimenpiteet on esitetty vihreällä numerolla.

4.5.2 Viheralueet

Pieniksi korjaushankkeiksi esitetään seuraavia kohteita, jotka eivät ole kiireellisyysjärjestyksessä:

5. **Leikkipaikkojen kunnostukset** – Alueille uusitaan valettavat turva-alustat ja leikkivälineistöä uusitaan ja täydennetään tarvittaessa. Kyseiset leikkipaikat sijaitsevat Koivikkotiellä, Kirsikkapuronpuistossa Pirkkolantien varrella ja Krämertintiellä. Koivikkotien leikkipaikalla parannetaan myös valaistusta.
6. **Haavikkotien puistokäytävän kunnostus** – Haavikkotien ja Haavikkopolun välille katualueiden peruskorjauksen yhteydessä. Suunnitelmassa noudatetaan liikennesuunnitelman ratkaisuja.

4.5.3 Ensikunnostushankkeet

Ensikunnostushankkeiksi katu- ja viheralueilla esitetään seuraavia kohteita, jotka eivät ole kiireellisyysjärjestyksessä:

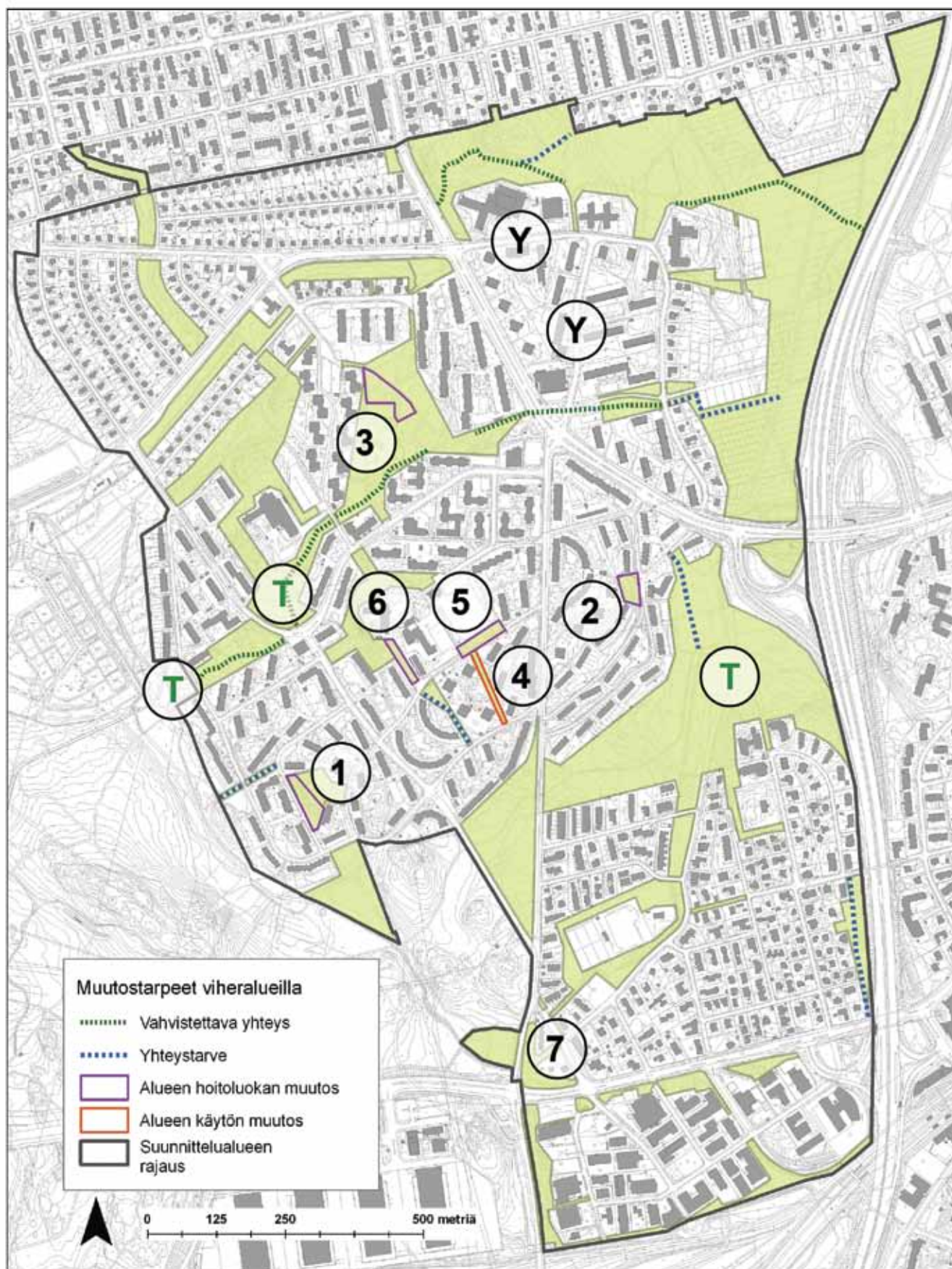
7. **Kirsikkapuronpuiston suoja-aidan korjaaminen** – Nykyinen rikkoutunut puuaita vaihdetaan metalliseen Helsingin kaupungin käyttämään tyyppiaitaan.
8. **Petaksenkujan, Uunisepäntien ja Lökkisepänkujan pollareiden uusiminen** – Petaksenkujan eteläpään ja Uunisepäntien Asesepäntien puoleisen pään pollarit uusitaan. Samalla uusitaan kadun näennäisellä jatkeella, Asesepäntien eteläpuolella Lökkisepänkujan päässä, Metsälän teollisuusalueella sijaitsevat pollarit. Uudet pollarit ovat maalattua metallia ja malliltaan Helsingin kaupungin kalusteohjeen mukaisia. Pollarit merkitään kontrastimateriaalivyöhykkeellä havaitavuuden parantamiseksi
9. **Valaistuksen ja jätehuollon parantaminen Kuusikkopuistossa** – Jätehuolto suunnitellaan Koulun läheisyydessä syväsäiliöön. Valaistusta parannetaan Metsäpurontien päässä lukiolle johtavalla reitin osuudella. Puistoreitin tasausta nostetaan nykyisen asfalttireitin ja kivituhkareitin risteysalueella.

4.6 Kunnossapidon laatutason muutokset ja selvitykset

Aluesuunnitelman liitteeksi on laadittu lumilogistiikkaselvitys (Liite 1). Selvityksessä on esitetty mahdollisten pitkä- ja lyhytaikaisten lumenkasauspaikkojen sijainti, sekä alueet joissa on mahdollisuus lumien auraukseen tai linkoukseen pientareille. Aluesuunnitelmassa esitetään tarkastelualueelle seuraavia ylläpidon laatutason muutoksia:

- Suursuonlaidan esteettömyyden erikoistason reitti muutetaan ennen toteuttamistaan ylläpitoluokasta II luokkaan I. Toteutuksen jälkeen katualue säilyy luokassa I.
- Suonotkontielle esitetään ylläpitoluokan nosto luokasta III luokkaan II esteettömyyden tavoitteiden edistämiseksi.
- Pirttipolunpuiston seudullinen pääulkoilureitti muutetaan talvikunnossapidettäväksi.
- Sorsapuiston pääreitit jatke Keskuspuistossa muutetaan talvikunnossapidettäväksi reittiyhteyden toteuttamisen jälkeen.
- Kuusikkopuiston reittiyhteys välillä Kuusikkotie – Metsäpurontie otetaan talvikunnossapidon piiriin, koska se parantaa alueen sisäisen reittiverkoston toimivuutta viheralueilla.

Hoitoluokkamuutokset

Kartassa on esitetty katualueiden ylläpitoluokkamuutokset Y-kirjaimella, T-kirjaimella osotetuille alueille ehdotetaan viheraluereitin talvikunnosapitoa. Numeroilla 1–7 on esitetty muutosta viheralueen nykyiseen hoitoluokitukseen.

4.7 Hoitoluokkamuutokset

Aluesuunnitelmassa esitetään tarkastelualueelle seuraavia viheralueiden hoitoluokkamuutoksia:

1. Töyrypuiston länsirinteen muuttaminen A3-luokasta C1-luokkaan, koska rinne on liian jyrkkä A3-hoitoluokassa hoidettavaksi. Se kasvaa runsaasti pihlajaa ja toimii asukkaiden mielestä näkösuojana.
2. Liesipuisto – Sahanmäen sisälle jäävä pieni puisto, joka on peruskorjauksen tarpeessa. Ei palvele koko Maunulaa, mutta täydentää paikallisesti Sahanmäen viheraluerakennetta. Muutos A3-hoitoluokasta C1-alueeksi.
3. Maunulan leikkipuiston nurmikkopintainen osa puustoalueesta C1 tulee muuttaa rakennetun puiston hoitoluokkaan A3.
4. Haavikkopolun metsiköistä itäisempi esitetään poistettavaksi viheralueiden hoitoluokituksesta ja liitettäväksi osaksi viereistä tonttia.
5. Haavikkopolun ja Haavikkotien välisen puistoalueen nosto A3-hoitoluokkaan hoitoluokasta C1.
6. Maunulan väliaikaisen päiväkodin länsipuoleisen polun ja sen ympäristön nostaminen A3-luokkaan.
7. Asesepäntien ja Rajametsäntien risteysalueella sijaitsevan viheralueen A3-hoitoluokkarajausta laajennetaan.

4.8 Jatkoselvitys- ja suunnittelutarpeet

Aluesuunnitelman laadinnan yhteydessä kirjattiin jatkoselvitys- ja suunnittelutarpeita, jotka toimivat edellytyksinä tai vaatimuksina hankkeiden toteuttamiselle. Suurin osa muutostarpeista liittyy suunnitelmiin tai tarkasteluihin, jotka on laadittava ennen varsinaiseen hankkeeseen ryhtymistä. Tällaisia suunnitelmia ja tarkasteluita ovat liikennesuunnitelmat, katusuunnitelmat sekä kaupunkikuvalliset selvitykset tai mahdolliset kasvillisuusinventoinnit.

Katualueet:

- Krämertintielle tulee laatia liikennesuunnitelma, joka ottaa huomioon aluesuunnitelmassa mainitut tavoitteet kadun uudelle poikkileikkaukselle ja esteettiselle ilmeelle.
- Töyrytiellä jalankulkijoiden olosuhteita kadulla tulisi parantaa yhteistyössä liikennesuunnittelun kanssa esimerkiksi muuttamalla katu pihakaduksi.
- Metsäpurontien käytöstä poistetun bussipysäkin vaikutukset päiväkodin saattoliikennekäytölle tulee selvittää ennen katusuunnitelman laatimista pysäkin poistoa varten. Tämä vaatii yhteistyötä liikennesuunnittelun kanssa.
- Suursuonlaidan bussipysäkkien sijoitus ja katokset on suunniteltava yhdessä HSL:n kanssa, jotta ne tulevat oikeille paikoille ja ne toteutetaan tai tarvittaessa muutetaan yhdessä peruskorjauksen kanssa esteettömyyden erikoistasoon.
- Metsälän osa-alueella ja etenkin Tinasepäntien pohjoispäässä tonttiaidat kaventavat katutilaa. Pensaiden leikkuu täytyy suorittaa kadun puolelta kaupungin toimesta, mikäli tontin omistajat eivät huomautuksista huolimatta sitä tee.

Viher- ja luonnonhoidon alueet:

- Kaupunginmuseon tulee ohjeistaa Kirsikkapuronpuistossa sijaitsevan maakellarin hoidon toimenpiteet, koska se sijaitsee rakennetulla viheralueella ja on jäämässä kasvillisuuden peittoon.
- Pirttipolunpuiston alkuraivauksesta ja niittykasvillisuuden ylläpidolle tulee laatia erillinen suunnitelma ja ohjeistus.
- Koivikkotien leikkipaikan valaistuksen parannus tulee saattaa Helsingin Energia tietoon. Valaistus tulisi suunnitella uudelleen tai ainakin parantaa, koska nykyinen ainoa valonheitin on kiinnitetty katuvalaisimeen Koivikkotiellä ja se valaisee leikkipaikkaa puun lehvästön läpi.

4.9 Suunnitelman kustannusarvio ja suunnittelualueen kokonaisrahoitustarve

Suunnitelman kustannusarvio on arvio tämä aluesuunnitelman mukaisten hankkeiden toteuttamisen kustannuksista. Siihen sisältyvät aluesuunnitelmassa esitetyt peruskorjaus ja kunnostushankkeet sekä pienet korjaushankkeet. *Suunnittelualueen kokonaisrahoitustarve* on vastaavasti se rahamäärä, joka tarvitaan alueen saattamiseksi kokonaisuudessaan katu- ja puisto-osaston strategisen vision mukaiseen tilaan turvallisiksi, toimivaksi, kestäväksi, viihtyisäksi ja esteettömäksi.

Hoitotarpeen kuten kadun kunnossapitoluokan tai viheralueen hoitoluokan muutoksesta aiheutuvat kustannukset eivät sisälly kumpaankaan kustannusarvioon. Arvioissa ei ole myöskään otettu huomioon valaistuksen parantamisesta aiheutuneita kustannuksia, joista vastaa Helsingin energia. Kokonaisrahoitustarpeeseen ja suunnitelman kustannusarvioon ei ole laskettu mukaan Holarissa eriteltyjä tilaajatehtäviä, joiden arvioitu osuus on 13,3 % hankkeen arvonlisäverottomasta hinnasta.

4.9.1 Aluesuunnitelman kustannusarvio

Aluesuunnitelman kustannusarvio katualueille on 920 000 euroa (alv 0 %). Sen muodostavat 14 kohdetta yhteensä yhdeksässä hankkeessa, jotka on lueteltu sivuilla 79 ja 81. Kaikki tulevalla suunnittelujaksolla toteutettavaksi esitetyt hankkeet on kuvattu tarkemmin erikseen laadituissa hankeohjelmissa. Peruskorjaushankkeiden arvonlisäverottomat kustannusarviot kiireellisyysjärjestyksessä ovat:

- Suursuonlaidan peruskorjaus: 150 000 euroa
- Liikennesuunnitelmien mukaiset peruskorjaukset: 300 000 euroa
- Haavikkotien ja Haavikkopolun peruskorjaus: 230 000 euroa
- Lamputilantien peruskorjaus: 130 000 euroa
- Puusuutarintien peruskorjaus: 120 000 euroa

Aluesuunnitelman kustannusarvio viheralueille on 910 000 euroa (alv 0 %). Sen muodostavat yhteensä viisi eri hanketta, jotka on lueteltu sivuilla 81 ja 83. Viheralueiden kustannusarviosta luonnonhoidon alueiden osuus on 100 000 euroa. Peruskorjaushankkeiden arvonlisäverottomat kustannusarviot kiireellisyysjärjestyksessä ovat:

- Pirttipolunpuiston ennallistaminen: 100 000 euroa
- Sorsapuiston peruskorjaus: 290 000 euroa
- Maunulan leikkipuiston peruskorjaus: 490 000 euroa

Kustannusarvio luonnonhoidon alueilla

Maunulan luonnonhoidon alueiden vuosittaiset ylläpitokustannukset rahoitetaan käyttötalousrahoituksesta. Metsähakkuu- ja hoitotoimenpidetarpeita on Maunulassa yhteensä 19 ha. Töiden kustannusarvio on 69 700 euroa kymmenen vuoden aikana, joka on laskettu vuoden 2008 toteutuneiden luonnonhoitosuunnitelmien mukaisten töiden hehtaarikohtaisen hinnan (3 668 €/ha) mukaan.

Niittyjen (B -hoitoluokat) hoito maksaa 2 400 euroa vuodessa oletuksella, että puolet niityistä hoidetaan maisemaniittynä kerran kesässä niittäen ja niittojäte niitylle jättäen ja toiset puolet kaksi kertaa kesässä siten että niittojäte kerätään pois. Kymmenen vuoden aikana niittyjen hoitoon kuluu näin ollen 24 000 euroa. Johtokatuojen hoitokustannuksista vastaa Helsingin Energia.

4.9.2. Suunnittelualueen kokonaisrahoitustarve

Aluesuunnitelmatyössä tehtyjen selvitysten perusteella Maunulan yleisten alueiden kokonaisrahoitustarve on noin 2,7 miljoonaa euroa (alv 0 %). Katujen osalta rahoitustarve on 1,65 miljoonaa euroa ja viheralueiden osalta 1,05 miljoonaa euroa.

Katualueiden kokonaisrahoitustarpeen muodostavat 20 kohdetta. Suurimpia hankkeita katujen osalta ovat Krämertintien peruskorjaus 360 000 euroa, Haavikkotien ja Haavikkopolun peruskorjaus 230 000 euroa ja Suursuonlaidan peruskorjaus 150 000 euroa. Krämertintietä ei ole esitetty kunnostettavaksi tulevalla suunnittelujaksolla.

Kokonaisrahoitustarve viheralueiden osalta on 1,05 miljoonaa euroa. Viheralueiden kokonaisrahoitustarpeen muodostavat yhdeksän hankekohdetta ensikunnostushankkeita lukuun ottamatta. Osa hankkeista sijaitsee luonnonhoidon alueilla, mutta kunnostuksen kohteena on palveluverkon osa. Viheralueilla kokonaisrahoitustarpeen muodostavat käytännössä kaksi hanketta, jotka ovat Maunulan leikkipuiston peruskorjaus 490 000 euroa ja Sorsapuiston peruskorjaus 290 000 euroa.

Lähteet

Suulliset tiedonannot:

1 kaupunginmuseon tutkija Mikko Lindqvist

Painetut lähteet:

2 suunnitelmaluettelo Bengt Schalinin töistä, HKR, 2010

3 Maunula – arjen kestäväää arkkitehtuuria, KSV 2007:3

4 Helsingin kaupungin rakennusvirasto, piirustusarkisto

Liitteet

Maunula aluesuunnitelman liite 1

MAUNULAN ALUESUUNNITELMAN LUMILOGISTIIKKASELVITYS

Lumenvastaanottopaikat

Helsingissä on 8 vakituista lumenvastaanottopaikkaa, joista seitsemän sijaitsee maalla (Herttoniemi, Kyläsaari, Malmi, Maununneva, Oulunkylä, Viikki, Vuosaari) ja yksi merialueella (Hernesaari). Lisäksi kaupungissa on 22 väliaikaista lumenvastaanottopaikkaa, joita otetaan vuosittain käyttöön tarvittaessa lumimäärän mukaan. Näistä 20 sijaitsee maalla ja 2 (Munkkiniemenranta ja Lauttasaari) merialueella.

Maunulan alueen lähin vakituinen lumen vastaanottopaikka sijaitsee Tuusulanväylän itäpuolella viereisellä Oulunkylän Patolan alueella. Normaalitylanteissa lumia kuljetetaan alueelta Oulunkylä – Pakila – Paloheinä – Veräjämäki – Pukinmäki. Maununnevan vastaanottopaikan ruuhkautuessa kaupungin kuormat ajetaan Oulunkylään.

Talvella 2010–2011 Oulunkylän lumenvastaanottopaikan kuormien määrä oli 9 200 ja osuus 3% kaikista kuormista. Keskimääräisellä kuormakoolla (15 m³) arvioituna lumen kokonaismäärä on ollut noin 138 000 m³.

Runsaslumisena talvena Oulunkylän Patolan vastaanottopaikka on täyttynyt ja jouduttu sulkemaan. Lähimmät varapaikat on avattu Metsäläntien varteen hiekkakentälle ja Vantaanjoen varteen Isonpellontielle. Talvella 2010–2011 kuljetettiin Metsäläntien varapaikalle 5000 krm ja Isonpellontielle 7100 krm.

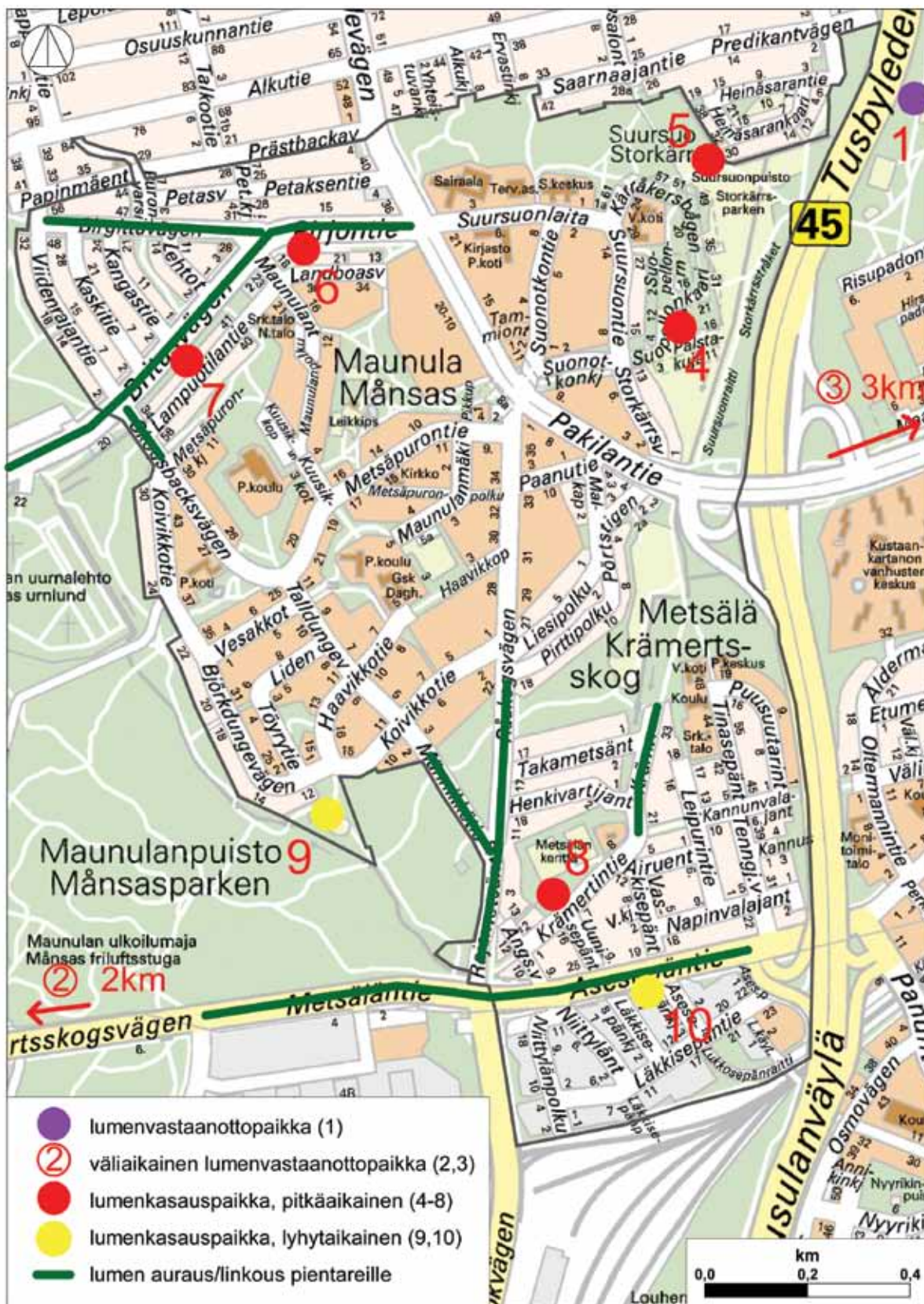
Lumenkasaupaikat

Katu- ja puisto-osaston tavoitteena on, että jokaisessa kaupunginosassa on katualueiden lumitilojen lisäksi paikallisia lumenkasaupaikkoja. Paikallisilla lumenkasaupaikoilla pystytään paremmin varautumaan runsaslumiseen talveen ja varmistamaan kaupunkiliikenteen toimivuus ääritilanteissa. Lumenkasaupaikoilla säästetään myös lumenkuljetuskustannuk-sissa ja vähennetään kuljetuksesta aiheutuvia päästöjä.

Ohjeelliset kriteerit pitkäaikaiselle lumenkasaupaikalle, joissa lumi saa sulaa paikalleen:

- kaupungin maanomistus
- toimiva ajoyhteys
- aukea, kooltaan yli 400 m² alue
- ei pysyviä rakenteita tai varjeltavaa kasvillisuutta
- ei hoitoluokkien A1-, B5-, C5-alue
- A2-luokan kenttien käyttömahdollisuudet selvitetään tapauskohtaisesti
- ei asuntokatujen varteen
- sulamisvesien käsittely on mahdollista järjestää asianmukaisesti
- ei liikenteen näkemäalueille eikä pelastusreiteille

Lumilogistiikka

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 023 / 2011

Ohjeelliset kriteerit lyhytaikaiselle lumenkasaustaipaikalle, joista lumi ajetaan lumenvastaanottoaipaikalle:

- kaupungin maanomistus
- toimiva ajoysteys
- aukea, kooltaan yli 400 m² alue
- ei pysyviä rakenteita tai varjeltavaa kasvillisuutta
- ei hoitoluokkien A1-, B5-, C5-alue
- A2-luokan kenttien käyttömahdollisuudet selvitetään tapauskohtaisesti
- ei asuntokatuja varten
- ei liikenteen näkemäalueille eikä pelastusreiteille

Muut lumitilat

Lunta aurataan myös katujen lumitiloihin ja muihin sopiviin paikkoihin pienehköjä määriä. Näitä pieniä lumitiloja on useimpien katujen ja viheralueiden laidoilla, ja niitä ei ole aluesuunnitelmassa erikseen selvitetty. Periaatteena on, ettei lunta aurata alueille, joilla on arvokkaita tai helposti vaurioituvia rakenteita, arvokasta kasvillisuutta tai luontoalueita. Myös liikenteen näkemäalueet, pelastusreitit ja hulevesien tarvitsemat alueet pidetään vapaina.

Lumenkasaustaikkojen esivalmistelut ja jälkityöt

Esivalmistelut syksyllä:

- Urakoitsijan kanssa pidetään katselmus lumenkasaustaikoista.
- Tarvittaessa paikalta poistetaan ajoesteet ja alue siistitään.
- Jos lumikasoja joudutaan sijoittamaan rakenteiltaan tai kasvillisuudeltaan aralle alueelle, suojeltavat kohteet suojataan tai osoitetaan varoitusmerkein.

Jälkityöt keväällä:

- Kevätsiivous mm. hiekan ja roskien poisto
- Mahdollisesti rikkoutuneiden pintojen, varusteiden ja liikennemerkkien korjaus.
- Nurmipintojen uusiminen ja muun kasvillisuuden jälkihoito esim. pensaiden leikkaus.
- Mahdollisten ajoesteiden asentaminen
- Jälkitöiden toteutuminen tarkistetaan.

Oheisessa kartassa on esitetty

Lähin vakituinen lumenvastaanottoaikka

1. Oulunkylä, Patola, etäisyys noin 2 km

Lähimmät väliaikaiset lumenvastaanottoaikat

2. Metsäläntien varressa sijaitseva hiekkakenttä, etäisyys noin 2 km
3. Pukinmäenrantapuisto, Isonpellontie etäisyys noin 3 km

Alueella tai lähistöllä sijaitsevat pitkäaikaiset lumenkasauspaiikat, joissa lumi saa sulaa paikalleen

4. Suursuonpuisto (rakentamisaikainen)
5. Suursuonpuisto, pohjoinen
6. Pirjontien reuna
7. Pirkkolantie reuna
8. Krämertintie

Alueella tai lähistöllä sijaitsevat lyhytaikaiset lumenkasauspaiikat

9. Koivikkotien kenttä
10. Asesepäntie

Suurimmat katualueet joissa on mahdollisuus lumien auraukseen tai linkoukseen pientareille on merkitty karttaan vihreällä.

HELSINGIN KAUPUNKI RAKENNUSVIRASTO PL 1500 00099 HELSINGIN KAUPUNKI	KUVAILULEHTI
Tekijä(t) Petri Arponen, Marko Jylhälehto, Tommi Kärki, Paula Leppänen, Jari Nihtilä, Tiina Saukkonen	
Julkaisun yhdyshenkilö rakennusvirastossa Petri Arponen, (09) 310 389 55	
Nimeke Maunulan aluesuunnitelma 2012-2021	Mistä julkaisua saa (henkilö ja huone) Rakennusviraston asiakaspalvelu, rakennusvirasto@hel.fi, puh. 09 310 39 000
Sarjan nimeke Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut	
Sarjanumero 2012:1	Julkaisuaika Tammikuu 2012
Sivuja 88	Liitteitä 1
ISBN 978-952-272-130-3 (painoversio), 978-952-272-131-0 (verkkoversio)	ISSN 1238-9579
Kieli koko teos suomi	Yhteenveto suomi, ruotsi
Tiivistelmä Maunulan suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Helsingissä Oulunkylän (28.) kaupunginosassa. Suunnittelualueeseen kuuluvat Maunulan, Metsälän ja Pirkkolan asuinalueet. Suunnittelualue rajoittuu lännessä Keskuspuistoon ja idässä Tuusulanväylän suojaviheralueisiin. Pohjoisessa suunnittelualue rajautuu Pakilan kaupunginosaan ja etelässä Ilmalan ratapiha-alueeseen. Maunulan suunnittelualueella on rakennusviraston hoidossa olevia yleisiä alueita noin 90 hehtaaria. Näistä katualuetta on noin 30 ha ja viheraluetta noin 50 ha. Alueella asuu noin 8600 asukasta. Aluesuunnitelman tarkoituksena on katujen ja viheralueiden kehittäminen ja se laaditaan 10 vuodeksi kerrallaan. Aluesuunnitelma koostuu lähtötietoanalyysistä, kunto- ja tarvekartoituksesta ja aluekohtaisista esittelyistä sekä kehittämistavoitteiden määrittelystä. Aluesuunnitelmaan kuuluu myös viher- ja katualueiden hoito- ja ylläpitoluokituksen tarkistaminen, ulkoilureittien ja viheralueiden palveluiden tavoitetilan kuvaus, luonnonhoidon tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittely sekä hankeohjelmien ja kustannusarvioiden laatiminen. Maunulan aluesuunnitelman tavoitteita ovat olleet alueen vahvuuksien korostaminen ja havaittujen heikkouksien korjaaminen sekä turvallisuuden, kestävyys, toimivuuden ja viihtyisyyden parantaminen. Lisäksi tavoitteena on ollut alueen paikoin hyvin säilyneiden ja suunnitteluajakaudelle ominaisten erityispiirteiden vaaliminen katu- ja viheralueilla. Suunnitelmassa esitetyistä peruskorjaushankkeista sekä pienistä kunnostushankkeista on laadittu hankeohjelmat ja kustannusarviot sähköiseen Fore- järjestelmään. Suunnitelma esiteltiin luonnonhoidon työryhmälle lokakuussa 2010. Katu- ja puisto-osaston johtoryhmä hyväksyi suunnitelman 8.3.2011. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi suunnitelman ohjeellisena noudatettavaksi 29.11.2011. Alueen asukkailla oli mahdollisuus päästä vaikuttamaan suunnitelman sisältöön käyttäjäkyselyn, asukasnäyttelyn ja asukastilaisuuksien aikana sekä antamalla suoraan palautetta aluesuunnittelijoille.	
Avainsanat Maunulan afluesuunnitelma, Maunulan aluesuunnitelman lumilogistiikkaselvitys, Maunula, Metsälä, Pirkkola, katualue, viheralue, luonnonhoidonalue	
UDK	